

URZĄD ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Sprawozdanie

**Prezesa
Urzędu Zamówień Publicznych**

**o funkcjonowaniu systemu zamówień
publicznych w 2014 r.**

Warszawa, maj 2015

SPIS TREŚCI

WSTĘP	5
STRESZCZENIE	7
I. PRAWNE ASPEKTY FUNKCJONOWANIA SYSTEMU ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH W POLSCE	9
I.1. Ustawa – Prawo zamówień publicznych	9
I.2. Przepisy wykonawcze do ustawy	13
I.3. Regulacje i dokumenty dotyczące zamówień publicznych i koncesji na roboty budowlane i usługi w Unii Europejskiej	14
II. RYNEK ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH	29
II.1. Charakterystyka rynku zamówień publicznych	29
II.1.1. Wielkość rynku	29
II.1.2. Zamawiający	30
II.1.3. Struktura rynku	30
II.1.4. Zamówienia sektorowe	31
II.1.5. Zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa	32
II.2. Funkcjonowanie rynku	32
II.2.1. Tryby stosowane w zamówieniach publicznych	32
II.2.2. Czas trwania postępowania	34
II.2.3. Kryteria oceny ofert	35
II.2.4. Konkurencyjność postępowań	36
II.2.5. Uzyskiwane ceny	37
II.2.6. Udział polskich przedsiębiorców w rynku europejskim	38
II.2.7. Podmioty zagraniczne na polskim rynku zamówień publicznych	39
II.2.8. Korzystanie ze środków ochrony prawnej	40
II.2.9. Wyniki ankiety Urzędu dotyczącej wybranych zagadnień związanych z udzielaniem zamówień	42
II.3. Inne dane dotyczące rynku zamówień publicznych	43
II.3.1. Ogłoszenia o zamiarze zawarcia umowy	43
II.3.2. Postępowania, w których przewidziano zaliczkowanie	43
II.3.3. Postępowania, w których zamawiający zastrzegł, że o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wyłącznie wykonawcy, u których ponad 50% zatrudnionych stanowią osoby niepełnosprawne	44
II.3.4. Postępowania, w których przewidziano unieważnienie postępowania w przypadku nie przyznania środków pochodzących z budżetu UE	44
II.3.5. Postępowania, w których przewidziano istotne zmiany postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty	44
II.3.6. Postępowania, w których przed wszczęciem postępowania o udzielenie zamówienia przeprowadzono dialog techniczny	45
III. INSTYTUCJONALNE ASPEKTY FUNKCJONOWANIA SYSTEMU ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH W POLSCE	45
III.1. Kompetencje Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych	45
III.1.1. Decyzje administracyjne	46
III.1.2. Pozwy do sądu o stwierdzenie nieważności umów w sprawie udzielenia zamówienia publicznego	47
III.1.3. Skargi do sądu na orzeczenia Krajowej Izby Odwoławczej	49
III.1.4. Wydawanie opinii	53
III.1.5. Kontrola udzielania zamówień publicznych	54

III.1.6. Wydawanie Biuletynu Zamówień Publicznych.....	62
III.1.7. Informatyzacja systemu zamówień publicznych	63
III.1.8. Programy edukacyjne i szkoleniowe realizowane przez Urząd	65
III.1.9. Współpraca międzynarodowa	69
III.1.10. Realizacja zadania przygotowywania i upowszechniania przykładowych wzorów umów w sprawach zamówień publicznych, regulaminów oraz innych dokumentów stosowanych przy udzielaniu zamówień.....	70
III.2. Krajowa Izba Odwoławcza	70
III.2.1. Rozpatrywanie odwołań	70
III.2.2. Wnioski o uchylenie zakazu zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego.....	71
III.2.3. Opinie KIO dotyczące zastrzeżeń wniesionych przez zamawiającego wobec informacji o wyniku kontroli	72
III.3. Struktura organizacyjna i budżet Urzędu Zamówień Publicznych	72
III.4. Zamówienia publiczne w publikacjach prasowych	73
III.4.1. Informacje statystyczne	73
III.4.2. Analiza treści publikacji prasowych	73
IV. WNIOSKI I REKOMENDACJE	74
V. ZAŁĄCZNIKI	78

WSTĘP

Sprawozdanie o funkcjonowaniu systemu zamówień publicznych obejmuje okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 r. i zostało opracowane na podstawie informacji zawartych w dokumentach, publikacjach urzędowych, raportach i analizach z zakresu zamówień publicznych, będących w dyspozycji Urzędu Zamówień Publicznych.

W szczególności analizie poddane zostały informacje i dane zawarte w:

- rocznych sprawozdaniach o udzielonych zamówieniach za rok 2014, do przekazywania których zobowiązuje zamawiających przepis art. 98 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (36 796 sprawozdań),
- ogłoszeniach opublikowanych w Biuletynie Zamówień Publicznych,
- ogłoszeniach opublikowanych w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej,
- dokumentacji dotyczącej wydanych decyzji administracyjnych,
- zawiadomieniach skierowanych do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych o wszczęciu postępowania w trybie z wolnej ręki i negocjacji bez ogłoszenia,
- dokumentacji przeprowadzonych kontroli postępowań
- dokumentacji spraw odwoławczych i sądowych,
- ankiecie Urzędu dotyczącej wybranych zagadnień związanych z udzielaniem zamówień.

Definicja progów unijnych

W roku 2014 obowiązywały progi unijne określone w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2013 r. w sprawie kwot wartości zamówień oraz konkursów, od których jest uzależniony obowiązek przekazywania ogłoszeń Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej (Dz.U. z 2013 r., poz. 1735), wydanym na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy – Prawo zamówień publicznych i wynosiły:

- dla zamawiających z sektora finansów publicznych, w rozumieniu przepisów o finansach publicznych (z wyłączeniem uczelni publicznych, państwowych instytucji kultury, państwowych instytucji filmowych oraz podsektora samorządowego), a także dla zamawiających będących innymi państwowymi jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej z wyjątkiem zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa:
 - **134 000 euro** – dla dostaw lub usług,
 - **5 186 000 euro** – dla robót budowlanych;
- dla pozostałych zamawiających z wyjątkiem zamawiających sektorowych i zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa:
 - **207 000 euro** – dla dostaw lub usług,
 - **5 186 000 euro** – dla robót budowlanych;
- dla zamawiających sektorowych:
 - **414 000 euro** – dla dostaw lub usług,
 - **5 186 000 euro** – dla robót budowlanych;

Podstawowy próg stosowania ustawy – Prawo zamówień publicznych w 2014 r. odpowiadał wyrażonej w złotych równowartości kwoty 14 000 euro, a od momentu wejścia w życie ustawy z dnia 14 marca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014 r., poz. 423) tj. od dnia 16 kwietnia 2014 r. - 30 000 euro. W stosunku do zamówień sektorowych oraz w stosunku do zamówień na usługi i dostawy w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, ustawa ma zastosowanie do zamówień o wartości co najmniej równej wskazywanym wyżej progom unijnym.

W zależności od wartości zamówienia ustawa – Prawo zamówień publicznych przewiduje zastosowanie mniej lub bardziej rygorystycznych procedur udzielania zamówienia

publicznego. Procedury poniżej progów unijnych są znacznie uproszczone w stosunku do obowiązujących dla zamówień o wartościach odpowiadających progom unijnym i wyższych, co znajduje swój wyraz w odmiennych obowiązkach publikacyjnych, szerszym katalogu dostępnych trybów, znacznym skróceniu terminów składania ofert, fakultatywnej możliwości żądania dokumentów potwierdzających spełnienie warunków udziału w postępowaniu oraz korzystania ze środków ochrony prawnej, które przysługują wykonawcy wobec wymienionych w ustawie – Prawo zamówień publicznych kluczowych czynności dokonywanych przez zamawiającego w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego. Zamówienia o wartości równej lub wyższej od progów unijnych muszą być udzielane w procedurach w pełni odpowiadających wymogom wynikającym z przepisów dyrektyw.

STRESZCZENIE

1. Dane zawarte w przekazanych Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych sprawozdaniach wskazują, iż w roku 2014 **udzielono 174 886 zamówień** (w roku 2013 – 210 352).
2. Wartość udzielonych zamówień publicznych w roku 2014 wyniosła **133,2 mld zł** (w roku 2013 – 143,2 mld zł).
3. W **82%** (81% w roku 2013) zamówień udzielono w trybie przetargu nieograniczonego. Tryb zamówienia z wolnej ręki zastosowano w 13,42% postępowań (w roku 2013 – 14,73%).
4. Roboty budowlane stanowiły **40%**; dostawy – **31%**, a usługi – **29%** wartości udzielonych zamówień.
5. W **Biuletynie Zamówień Publicznych** opublikowano 145 341 (w roku 2013 – 177 538) ogłoszeń o zamówieniach i konkursach oraz 151 919 (w roku 2013 – 181 149) ogłoszeń o udzieleniu zamówienia lub wyniku konkursu.
6. W **Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej** polscy zamawiający opublikowali 22 300 ogłoszeń o przetargach i konkursach (23 144 w roku 2013), co stanowiło 13% wszystkich przetargów ogłoszonych na szczeblu unijnym oraz 47% przetargów ogłoszonych przez nowe kraje członkowskie. Opublikowano także 22 988 (w roku 2013 – 23 993) ogłoszeń o udzieleniu zamówienia oraz wynikach konkursu.
7. Z ogłoszeń opublikowanych w Dzienniku Urzędowym UE wynika, że **96,95%** (w roku 2013 – 97,07%) zamówień na polskim rynku **udzielono przedsiębiorstwom krajowym**, a 82 kontrakty (w roku 2013 – 89) na realizację zamówień publicznych za granicą przypadło polskim wykonawcom.
8. **Przeciętny czas trwania postępowania** o wartości zamówienia poniżej progów unijnych wyniósł **34 dni** (w roku 2013 – 32 dni), natomiast powyżej progów unijnych – **90 dni** (w 2013 – 92 dni). W przypadku zamówień na roboty budowlane o wartości powyżej progów unijnych średni czas trwania postępowania wyniósł **103 dni** (w 2013 – 113 dni).
9. W zamówieniach o wartości poniżej progów unijnych, **średnia liczba ofert** składanych podczas jednego postępowania wyniosła **2,89** (w roku 2013 – 2,96). W przypadku zamówień o wartościach powyżej progów unijnych, średnia ta wyniosła **2,49** (w roku 2013 – 2,46).
10. W **86%** (w 2013 87%) udzielonych zamówień o wartościach poniżej progów unijnych, zamawiający dokonywali wyboru oferty najtańszej spośród wszystkich złożonych ofert.
11. W **75%** wszczętych postępowań o wartościach powyżej progów UE i **84%** postępowań o wartościach poniżej progów UE **cena była jedynym kryterium wyboru oferty**.
12. Na platformie aukcji elektronicznych Urzędu Zamówień Publicznych przeprowadzono **504 aukcje** (w roku 2013 – 1 396) osiągając w sumie **ponad 154 mln zł oszczędności** (w roku 2013 – 321 mln zł) w stosunku do złożonych ofert pisemnych.
13. Prezes Urzędu Zamówień Publicznych przeprowadził **323 kontrole** postępowań o zamówienie publiczne (w roku 2013 – 376), w tym: 181 (w 2013 – 229) kontroli uprzednich obligatoryjnych (przed zawarciem umowy), 99 kontroli doraźnych (w 2013 – 97) oraz 43 kontrole zawiadomień o wszczęciu postępowania w trybie niekonkurencyjnym (w 2013 – 50).
W **82%** (w roku 2013 – 58%) kontroli uprzednich obligatoryjnych zamówień współfinansowanych ze środków UE nie stwierdzono naruszeń przepisów ustawy. Oprócz kontroli przeprowadzono także **475 postępowań wyjaśniających** (w roku 2013 – 591).
14. Liczba wniesionych odwołań w roku 2013 wyniosła **2 836** (w roku 2013 – 3 044). Średni czas rozpatrywania odwołania wyniósł **14 dni**.

I. PRAWNE ASPEKTY FUNKCJONOWANIA SYSTEMU ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH W POLSCE

I.1. Ustawa – Prawo zamówień publicznych

Podstawę formalnoprawną funkcjonowania systemu zamówień publicznych w Polsce w 2014 r. stanowiła ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 907, 984, 1047 i 1473 oraz z 2014 r. poz. 423, 768, 811, 915, 1146 i 1232), zwana dalej „ustawą – Prawo zamówień publicznych” lub „Pzp” wraz z aktami wykonawczymi do tej ustawy.

Ustawa ta reguluje następujące zagadnienia:

- 1) zasady i tryb udzielania zamówień publicznych (art. 1-138f ustawy);
- 2) umowy w sprawach zamówień publicznych (art. 139-151a ustawy);
- 3) organy właściwe w sprawach zamówień publicznych:
 - a) Prezes Urzędu Zamówień Publicznych (art. 152-155 ustawy);
 - b) Rada Zamówień Publicznych (art. 157-160 ustawy);
 - c) Krajowa Izba Odwoławcza (art. 172-176a ustawy);
- 4) kontrolę udzielania zamówień publicznych (art. 161-171a ustawy);
- 5) środki ochrony prawnej (art. 179-198g ustawy);
- 6) odpowiedzialność za naruszenie przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych (art. 199-203 ustawy).

A. Zmiany ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych

W 2014 r. przepisy ustawy – Prawo zamówień publicznych były zmieniane sześciokrotnie. Nowelizacje te zostały uchwalone oraz weszły w życie w roku 2014.

Przepisy ustawy – Prawo zamówień publicznych były zmieniane:

1) ustawą z dnia 14 marca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 423), która weszła w życie z dniem 16 kwietnia 2014 r.

Zasadnicza zmiana wprowadzona przedmiotową ustawą dotyczyła podwyższenia progu zastosowania ustawy Pzp z 14 000 euro do 30 000 euro dla wszystkich kategorii zamawiających.

Przedmiotowa nowelizacja uwzględniła także oczekiwane przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz środowiska naukowo-badawcze zmiany w zakresie wyłączenia z obowiązku stosowania ustawy Pzp zamówień, których przedmiotem są dostawy lub usługi służące wyłącznie do celów prac badawczych, eksperymentalnych, naukowych lub rozwojowych, które nie służą prowadzeniu przez zamawiającego produkcji seryjnej, mającej na celu osiągnięcie rentowności rynkowej lub pokryciu kosztów badań lub rozwoju o wartości mniejszej niż progi unijne.

Analogiczne wyłączenie zastosowano w odniesieniu do zamówień na dostawy lub usługi z zakresu działalności kulturalnej związanej z organizacją wystaw, koncertów, konkursów, festiwali, widowisk, spektakli teatralnych, przedsięwzięć z zakresu edukacji kulturalnej lub z gromadzeniem zbiorów muzealnych i bibliotecznych, jeżeli zamówienia te nie służą wyposażaniu zamawiającego w środki trwałe przeznaczone do bieżącej obsługi jego działalności.

W związku ze znacznym podniesieniem progu stosowania ustawy Pzp przy udzielaniu zamówień na dostawy lub usługi służące wyłącznie do celów naukowych oraz z zakresu działalności kulturalnej przedmiotowa nowelizacja wprowadziła również zmiany w ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. z 2014 r. poz. 1620) oraz w ustawie z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2012 r. poz. 406), które określają zasady udzielenia zamówień nie objętych reżimem ustawy Pzp, tj.:

- zamieszczenia ogłoszenia o udzielanym zamówieniu na swojej stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej,
- udzielenia zamówienia w sposób zapewniający przejrzystość, równe traktowanie podmiotów zainteresowanych wykonaniem zamówienia oraz z uwzględnieniem okoliczności mogących mieć wpływ na jego udzielenie,
- nie udostępniania informacji związanych z zamówieniem, stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, jeżeli podmiot zainteresowany wykonaniem zamówienia, nie później niż przed zawarciem umowy o wykonanie tego zamówienia, zastrzegł, że nie mogą być one udostępniane,
- zamieszczenia niezwłocznie na swojej stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej informacji o udzieleniu zamówienia z podaniem nazwy (firmy) albo imienia lub nazwiska podmiotu, z którym zawarł umowę o wykonanie zamówienia albo informację o nieudzieleniu zamówienia.

Zmiany w powyższych ustawach mają na celu zapewnienie zgodności z prawem Unii Europejskiej, w szczególności z zasadą przejrzystości i równego traktowania.

Pozostałe zmiany ustawy Pzp wprowadzone tą nowelizacją są skierowane przede wszystkim do zamawiających z dziedziny nauki i badań naukowych i dotyczą:

- doprecyzowania brzmienia wyłączenia przedmiotowego obowiązku stosowania Pzp, zawartego w art. 4 pkt 3 lit. e Pzp, stosownie do którego nie stosuje się przepisów ustawy Pzp do udzielania zamówień w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz świadczenia usług badawczych, które nie są w całości opłacane przez zamawiającego lub z których korzyści (dotychczas własność) nie przypadają wyłącznie zamawiającemu dla potrzeb jego własnej działalności;
- nowej przesłanki zastosowania trybu zamówienia z wolnej ręki z art. 67 ust. 1 pkt 1a, zgodnie z którą tryb ten będzie mógł znaleźć zastosowanie, gdy przedmiotem zamówienia są rzeczy wytwarzane wyłącznie do celów badawczych, eksperymentalnych, naukowych i rozwojowych, które nie służą prowadzeniu przez zamawiającego produkcji seryjnej, mającej na celu osiągnięcie rentowności rynkowej lub pokryciu kosztów badań lub rozwoju oraz które mogą być wytwarzane tylko przez jednego wykonawcę;
- dopuszczalności unieważnienia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, jeżeli środki służące sfinansowaniu zamówień na badania naukowe lub prace rozwojowe, które zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie całości lub części zamówienia nie zostały przyznane, a możliwość unieważnienia postępowania została przewidziana w zależności od trybu udzielanego zamówienia w ogłoszeniu o zamówieniu, zaproszeniu do negocjacji lub zaproszeniu do składania ofert.

Natomiast, zamawiający udzielający zamówień związanych z działalnością kulturalną na podstawie dodanego art. 8 ust. 4 Pzp mogą nie ujawniać, jeżeli będzie to uzasadnione ochroną prywatności lub interesem publicznym a wykonawca przed podpisaniem umowy zastrzeże, że dane te nie mogą być udostępnione:

1. danych osobowych, w przypadku zamówień udzielanych na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 1 lit. b (przesłanka udzielenia zamówienia w trybie z wolnej ręki, gdy zamówienie może być świadczone tylko przez jednego wykonawcę z przyczyn związanych z ochroną praw wyłącznych, wynikających z odrębnych przepisów),
2. wysokości wynagrodzenia, w przypadku zamówień udzielanych na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 1 lit. c (przesłanka udzielenia zamówienia w trybie z wolnej ręki, gdy zamówienie może być świadczone tylko przez jednego wykonawcę w przypadku udzielania zamówień w zakresie działalności twórczej lub artystycznej)

w zakresie dostaw lub usług dotyczących działalności kulturalnej związanej z organizowaniem wystaw, koncertów, konkursów, festiwali, widowisk, spektakli

teatralnych, przedsięwzięć z zakresu edukacji kulturalnej lub z gromadzeniem materiałów bibliotecznych przez biblioteki lub muzealiów, jeżeli zamówienia te nie służą wyposażeniu zamawiającego w środki trwale przeznaczone do bieżącej obsługi jego działalności.

2) ustawą z dnia 9 maja 2014 r. o ułatwieniu dostępu do wykonywania niektórych zawodów regulowanych (Dz. U. poz. 768), która weszła w życie z dniem 10 sierpnia 2014 r.

Przepis art. 13 wskazanej ustawy wprowadził zmianę w art. 154a ust. 1 pkt 5 ustawy Pzp, polegającą na wykreśleniu z brzmienia tego przepisu „urbanistów” w związku z likwidacją samorządu urbanistów.

Likwidacja samorządu zawodowego urbanistów w praktyce zamówień oznacza także, iż zamawiający określając na podstawie art. 22 ust. 1 pkt 1 Pzp warunki udziału w postępowaniu nie będą mogli określać warunku dot. przynależności do samorządu zawodowego urbanistów, oraz żądać dokumentów na tę okoliczność, w szczególności tak jak dotychczas wpisu na określoną listę osób, w przypadku udzielania przez zamawiających zamówień publicznych w przedmiocie prac z zakresu planowania przestrzennego.

3) ustawą z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. poz. 915), która weszła w życie z dniem 25 lipca 2014 r.

Przedmiotowa zmiana w art. 19 wskazanej ustawy dokonała uaktualnienia odesłania zawartego w art. 2 pkt 1 ustawy Pzp, który definiuje pojęcie „ceny” poprzez bezpośrednie odesłanie do ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. poz. 915).

Ustawa z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług doprecyzowała definicję „ceny”, która oznacza wartość wyrażoną w jednostkach pieniężnych, którą kupujący jest obowiązany zapłacić przedsiębiorcy za towar lub usługę. „W cenie uwzględnia się podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów sprzedaż towaru (usługi) podlega obciążeniu podatkiem od towarów i usług lub podatkiem akcyzowym. Przez cenę rozumie się również stawkę taryfową”.

4) ustawą z dnia 30 maja 2014 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 811), która weszła w życie z dniem 8 lipca 2014 r.

Przepis art. 2 wskazanej ustawy wprowadził zmianę w art. 4 ustawy Pzp polegającą na wyłączeniu obowiązku stosowania jej postanowień do zamówień, których przedmiotem są dostawy lub usługi z zakresu działalności oświatowej związane z gromadzeniem w bibliotekach szkolnych podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych, o których mowa w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.), jeżeli zamówienia te nie służą wyposażaniu zamawiającego w środki trwale przeznaczone do bieżącej obsługi jego działalności i ich wartość jest mniejsza niż kwoty progów zastosowania dyrektyw unijnych (art. 4 pkt 8c Pzp).

5) ustawą z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. poz. 1146), która weszła w życie z dniem 13 września 2014 r.

Zmiana ustawy Pzp dokonana w/w ustawą dotyczyła art. 165 ust. 4 i polegała na uwzględnieniu kompetencji Instytucji Zarządzających działających na podstawie ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. z 2014r. poz. 1146) do występowania z wnioskiem o kontrolę doraźną.

6) ustawą z dnia 29 sierpnia 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. poz. 1232), która weszła w życie z dniem 19 października 2014 r.

Główne zmiany dotyczą:

- odformalizowania postępowania na usługi niepriorytetowe o wartości poniżej progów unijnych;
- wprowadzenia fakultatywnej przesłanki wykluczenia wykonawcy, który w okresie 3 lat przed wszczęciem postępowania, w sposób zawiniony poważnie naruszył obowiązki zawodowe, w szczególności gdy wykonawca w wyniku zamierzonego działania lub rażącego niedbalstwa nie wykonał lub nienależycie wykonał zamówienie, co zamawiający jest w stanie wykazać za pomocą dowolnych środków dowodowych, pod warunkiem, że zamawiający przewidział taką przesłankę wykluczenia w ogłoszeniu o zamówieniu lub w specyfikacji istotnych warunków zamówienia;
- zmiany w zakresie dotyczącym powoływania się na zasoby podmiotów trzecich w zakresie możliwości powoływania się przez wykonawcę na potencjał ekonomiczny innego podmiotu oraz przewidzenie odpowiedzialności solidarnej wykonawcy oraz podmiotu udostępniającego zasoby w przypadku wystąpienia szkody zamawiającego z przyczyny zawinonego nieudostępnienia zasobów przez ten podmiot;
- wprowadzenia możliwości określenia przez zamawiającego w opisie przedmiotu zamówienia wymagań związanych z realizacją zamówienia dotyczących zatrudnienia na podstawie umowy o pracę przez wykonawcę lub podwykonawcę osób wykonujących czynności w trakcie realizacji zamówienia publicznego na roboty budowlane lub usługi, jeżeli jest to uzasadnione przedmiotem tych czynności;
- wprowadzenia uregulowania dotyczącego korzystania przez zamawiających w czasie przygotowywania i przeprowadzania postępowań z przykładowych wzorów umów w sprawach zamówień publicznych, regulaminów oraz innych dokumentów, przygotowanych i upowszechnionych przez Prezesa Urzędu;
- zmiany w zakresie zatrzymania wadium m.in. służące ograniczeniu możliwości zatrzymania wadium wyłącznie do tych wykonawców, którzy nie uzupełnili dokumentów w odpowiedzi na wezwanie zamawiającego, co skutkowało brakiem możliwości wybrania oferty;
- ograniczenia stosowania wyłącznie kryterium cenowego do przedmiotu zamówienia, który jest powszechnie dostępny oraz ma ustalone standardy jakościowe;
- modyfikacji zasad ustalania rażąco niskiej ceny.

B. Planowane zmiany przepisów dotyczących zamówień publicznych

W 2014 r. Prezes Urzędu Zamówień Publicznych podjął działania związane z przygotowaniem transpozycji trzech dyrektyw z zakresu zamówień publicznych i koncesji:

- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE (Dz. Urz. UE L 94 z 28.03.2014 r., str. 65), zwana dalej „dyrektywą klasyczną 2014/24/UE”,
- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylająca dyrektywę 2004/17/WE (Dz. Urz. UE L 94 z 28.03.2014 r., str. 243), dalej „dyrektywą sektorową 2014/25/UE” oraz
- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania koncesji (Dz. Urz. UE. L Nr 94 z 28.03.2014 r., s. 1), dalej „dyrektywą koncesyjną 2014/23/UE”.

Terminy implementacji powyższych dyrektyw do porządków prawnych państw członkowskich Unii Europejskiej upływają dnia 18 kwietnia 2016 r.

Prace Urzędu Zamówień Publicznych nad przygotowaniem transpozycji dyrektyw polegały w szczególności na przeprowadzeniu analiz, zamodelowaniu procesów udzielania

zamówień publicznych w oparciu o obecnie obowiązujące przepisy oraz przepisy nowych dyrektyw, a także opracowaniu koncepcji wdrożenia w/w dyrektyw.

W wyniku przeprowadzonych analiz przyjęto, iż dyrektywa klasyczna oraz dyrektywa sektorowa zostaną wdrożone do polskiego porządku prawnego w formie nowej ustawy – Prawo zamówień publicznych, która obejmie również rozwiązania w zakresie udzielania zamówień w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa oraz w zakresie środków ochrony prawnej.

Odnosnie dyrektywy koncesyjnej 2014/23/UE zdecydowano, że jej wdrożenie do polskiego porządku prawnego nastąpi w formie nowej ustawy o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi, która zastąpi obowiązującą ustawę z dnia 9 stycznia 2009 r. o koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz. U. Nr 19, poz. 101, z późn. zm.).

Ze względu na konieczność terminowego wdrożenia dyrektyw, Prezes Urzędu wystąpił do Zespołu ds. programowania prac rządu z wnioskiem o odstąpienie od wymogu opracowania i uzgodnienia projektu założeń do wymienionych projektów ustaw, wskazując na potrzebę skrócenia procesu legislacyjnego. W dniu 3 grudnia 2014 r. Zespół pozytywnie rozpatrzył wniosek Prezesa, w związku z czym w połowie grudnia ub. roku przystąpiono do prac nad opracowaniem projektów dwóch nowych ustaw.

Zgodnie z ustalonym harmonogramem prac legislacyjnych przewiduje się, że w 2015 r. oba projekty zostaną przyjęte przez Radę Ministrów i skierowane do prac parlamentarnych.

I.2. Przepisy wykonawcze do ustawy

W 2014 r. weszły w życie następujące akty wykonawcze:

- 1) Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2013 r. w sprawie kwot wartości zamówień oraz konkursów, od których jest uzależniony obowiązek przekazywania ogłoszeń Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej** (Dz. U. z 2013, poz. 1735), które weszło w życie z dniem 1 stycznia 2014 r.

Rozporządzenie określa kwoty wartości zamówień i konkursów, od których jest uzależniony obowiązek przekazywania ogłoszeń do publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej. Kwoty te podlegają okresowej aktualizacji co dwa lata w związku z koniecznością dostosowania ich wartości do kwot wskazanych w Porozumieniu w Sprawie Zamówień Rządowych (GPA), których jednostką rozliczeniową są Specjalne Prawa Ciągnięcia, tzw. SDR.

Od dnia 1 stycznia 2014 r. zgodnie z brzmieniem ww. rozporządzenia nastąpił wzrost kwot wartości zamówień oraz konkursów, od których jest uzależniony obowiązek przekazywania ogłoszeń Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej o 3,1% - 3,7%.

- 2) Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2013 r. w sprawie średniego kursu złotego w stosunku do euro stanowiącego podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych** (Dz. U. z 2013, poz. 1692), które weszło w życie z dniem 1 stycznia 2014 r.

Rozporządzenie określa kurs złotego w stosunku do euro, obliczony na podstawie Komunikatu Komisji (UE) w sprawie równowartości progów stosowania procedur udzielania zamówień opublikowanego w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej w dniu 14 grudnia 2013 r. (Dz. Urz. UE C 336 z 14.12.2013, str. 1). Kurs złotego w stosunku do euro, obowiązujący od stycznia 2014 r. wynosi 4,2249 poprzedni, zgodnie z brzmieniem rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2011 r. w sprawie średniego kursu złotego w stosunku do euro stanowiącego podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych (Dz. U. Nr 282, poz. 1650), wynosił 4,0196.

Ponadto, w 2014 r. zostały opublikowane następujące obwieszczenia:

- 1) Obwieszczenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie regulaminu postępowania przy rozpoznawaniu odwołań (Dz. U. 2014 poz. 964), opublikowane w dniu 23 lipca 2014 r.
- 2) Obwieszczenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 5 września 2014 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie wzorów ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych (Dz. U. 2014 poz. 1481), które zostało opublikowane w dniu 30 października 2014 r.

Wykaz wszystkich aktów wykonawczych do ustawy – Prawo zamówień publicznych obowiązujących w roku 2014 zawiera Załącznik nr 1 do niniejszego Sprawozdania.

A. Centralny zamawiający

W 2014 r. zostały ukończone prace legislacyjne nad opracowaniem nowego zarządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie wskazania centralnego zamawiającego do przygotowywania i przeprowadzania postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, udzielania zamówień oraz zawierania umów ramowych na potrzeby jednostek administracji rządowej.

W zarządzeniu nr 10 Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 lutego 2014 r. dokonano zmian mających na celu uelastycznienie i usprawnienie systemu zamówień centralnych oraz zagwarantowanie efektywnego wydatkowania środków finansowych i polegających: skróceniu terminu na ogłoszenie wykazu centralnych zamówień publicznych oraz na zgłaszanie zapotrzebowania przez jednostki, rozszerzeniu zakresu przedmiotowego obowiązywania systemu zamówień centralnych, wprowadzeniu obowiązku sprawozdawczego, wydawaniu przez Szefa KPRM jednej zgody na samodzielną realizację zamówienia dla wszystkich jednostek, związanie jednostki zamówieniem centralnym przez cały okres trwania umowy.

I.3. Regulacje i dokumenty dotyczące zamówień publicznych i koncesji na roboty budowlane i usługi w Unii Europejskiej

A. Akty prawne

Podstawowymi aktami prawnymi regulującymi zagadnienia z dziedziny zamówień publicznych na szczeblu wspólnotowym są w szczególności:

Dyrektywy:

- a. dyrektywa **2004/18/WE** Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi (*tzw. dyrektywa klasyczna*);
- b. dyrektywa **2004/17/WE** Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. koordynująca procedury udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych (*tzw. dyrektywa sektorowa*);
- c. dyrektywa **2007/66/WE** Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 grudnia 2007 r. zmieniająca dyrektywy Rady 89/665/EWG i 92/13/EWG w zakresie poprawy skuteczności procedur odwoławczych w dziedzinie udzielania zamówień publicznych (*tzw. dyrektywa odwoławcza*);

- d. dyrektywa Rady **89/665/EWG** z 21 grudnia 1989 r. dotycząca koordynacji przepisów prawnych i administracyjnych odnoszących się do stosowania procedur odwoławczych w zakresie udzielania zamówień publicznych na dostawy i roboty budowlane;
- e. dyrektywa Rady **92/13/EWG** z 25 lutego 1992 r. dotycząca koordynacji przepisów prawnych i administracyjnych odnoszących się do stosowania przepisów wspólnotowych w zakresie procedur udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energii, transportu i telekomunikacji;
- f. dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady **2009/81/WE** z dnia 13 lipca 2009 roku w sprawie koordynacji procedur udzielania niektórych zamówień na roboty budowlane, dostawy i usługi przez instytucje lub podmioty zamawiające w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa i zmieniająca dyrektywy 2004/17/WE i 2004/18/WE (tzw. *dyrektywa obronna*).

Rozporządzenia:

- a. rozporządzenie Komisji (WE) nr 213/2008 z dnia 28 listopada 2007 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 2195/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Wspólnego Słownika Zamówień (CPV) oraz dyrektywy 2004/17/WE i 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczące procedur udzielania zamówień publicznych w zakresie zmiany CPV (dot. Wspólnego Słownika Zamówień);
- b. rozporządzenie Komisji (UE) nr 1336/2013 z dnia 13 grudnia 2013 r. zmieniające dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/17/WE, 2004/18/WE i 2009/81/WE w odniesieniu do progów obowiązujących w zakresie procedur udzielania zamówień (obowiązuje od dnia 1 stycznia 2014 roku) (dot. wysokości wartości progowych);
- c. rozporządzenie wykonawcze Komisji nr 842/2011 z dnia 19 sierpnia 2011 r. ustanawiające standardowe formularze do publikacji ogłoszeń w dziedzinie zamówień publicznych i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1564/2005 (dot. wzorów formularzy).

Zagadnienia związane z zamówieniami publicznymi regulowane są również, w pewnym zakresie, następującymi aktami prawa UE odnoszącymi się do poszczególnych sektorów:

- a. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylenia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE;
- b. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/33/WE z dnia 23 kwietnia 2009 roku w sprawie promowania ekologicznie czystych i energooszczędnych pojazdów transportu drogowego;
- c. Dyrektywa Rady 92/75/EWG z dnia 22 września 1992 w sprawie wskazania poprzez etykietowanie oraz standardowe informacje o produkcji, zużycia energii oraz innych zasobów przez urządzenia gospodarstwa domowego;
- d. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/30/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie wskazania poprzez etykietowanie oraz standardowe informacje o produkcji, zużycia energii oraz innych zasobów przez produkty związane z energią;
- e. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków;

- f. Rozporządzenie (WE) nr 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczące usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i 1107/70;
- g. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 106/2008 z dnia 15 stycznia 2008 r. w sprawie wspólnotowego programu znakowania efektywności energetycznej urządzeń biurowych (Energy Star);
- h. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 174/2013 z dnia 5 lutego 2013 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 106/2008 w sprawie wspólnotowego programu znakowania efektywności energetycznej urządzeń biurowych;
- i. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 66/2010 z dnia 25 listopada 2009 roku w sprawie oznakowania ekologicznego UE (nowe rozporządzenie Ecolabel);
- j. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 z dnia 25 listopada 2009 roku w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS), uchylające rozporządzenie nr 761/2001 (nowe rozporządzenie EMAS).

Wykaz aktów prawnych obowiązujących w roku 2014 regulujących zagadnienia z dziedziny zamówień publicznych na szczeblu wspólnotowym zawiera Załącznik nr 2 do niniejszego Sprawozdania.

W roku 2014 zostały przyjęte następujące akty prawne:

1. Nowe dyrektywy w sprawie zamówień publicznych i koncesji

W dniu 17 kwietnia 2014 roku weszły w życie następujące regulacje:

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady **2014/24/UE** z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE (Dz. U. UE L 94, str. 65),
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady **2014/25/UE** z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylająca dyrektywę 2004/17/WE (Dz. U. UE L 94, str. 243) oraz
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady **2014/23/UE** z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania koncesji (Dz. U. UE L 94, str. 1).

Wprowadzenie nowych, zmodernizowanych dyrektyw w sprawie zamówień publicznych wynikało z konieczności zrewidowania i unowocześnienia obowiązującego prawodawstwa dotyczącego zamówień publicznych, w celu lepszego dopasowania przepisów pod kątem zmieniającej się sytuacji politycznej, społecznej i gospodarczej.

Nowe regulacje zostały opracowane z uwzględnieniem tzw. „podejścia opartego na narzędziach”. Oznacza to, że głównym zamierzeniem projektodawcy było udostępnienie instytucjom i podmiotom zamawiającym możliwie szerokiej gamy narzędzi pozwalających im w sposób optymalny zorganizować proces udzielania zamówienia. Konsekwencją takiego podejścia jest fakt, że większość przepisów zawartych w nowych dyrektywach jest obowiązkowa do wdrożenia do krajowych regulacji.

Wprowadzone zmiany przede wszystkim upraszczają i przyspieszają proces udzielania zamówień publicznych przewidując w szczególności obowiązkowe przejście na komunikację elektroniczną między wykonawcą i zamawiającym, krótsze niż dotychczas terminy składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu i ofert oraz regulując w szerszym niż dotychczas zakresie wstępne konsultacje rynkowe (znane wcześniej jako tzw. dialog techniczny), a także takie narzędzia jak katalogi elektroniczne. Ułatwiają również skorzystanie z procedury dialogu konkurencyjnego i procedury konkurencyjnej z negocjacjami (obecne negocjacje z ogłoszeniem).

Nowe przepisy ułatwiają także ubieganie się o zamówienia publiczne, przede wszystkim poprzez zmniejszenie wymagań stawianych wykonawcom w zakresie dokumentacji oraz ograniczenie maksymalnego poziomu wymagań w odniesieniu do zdolności ekonomicznej i finansowej wykonawców, nakładając jednakże większy zakres obowiązków w zakresie weryfikacji sytuacji podmiotowej wykonawców na instytucje zamawiające. W szerszym niż dotychczas wymiarze ma również być wykorzystywana baza e-Certis.

Jednocześnie przepisy nowych dyrektyw doprecyzowują – w ślad za orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości UE – szereg zagadnień, które dotychczas budziły wątpliwości w praktyce, na przykład: wykluczenie wykonawcy winnego niewykonania lub nienależytego wykonania umowy czy ograniczenie możliwości powoływania się na zdolność podmiotów trzecich w przypadku kluczowych elementów zamówienia.

Ponadto, nowe przepisy kodyfikują zasady powierzania zadań i zawierania umów w ramach współpracy publiczno-publicznej, w tym zamówień udzielanych podmiotom zależnym (powiązanym), tzw. zamówienia typu in-house.

Dyrektywy zrywają także z dotychczasową typologią kryteriów oceny ofert przewidzianą na gruncie obecnie obowiązujących przepisów: najniższej ceny oraz oferty najkorzystniejszej ekonomicznie. Zgodnie z nowymi regulacjami instytucje zamawiające mają udzielać zamówienia na podstawie oferty najkorzystniejszej ekonomicznie z punktu widzenia zamawiającego. Oferta najkorzystniejsza ekonomicznie może natomiast obejmować najlepszą relację jakości do ceny, którą ocenia się na podstawie kryteriów obejmujących aspekty jakościowe, ekologiczne lub społeczne związane z przedmiotem zamówienia. Może też być określana na podstawie ceny lub kosztu (z wykorzystaniem podejścia opartego na efektywności kosztowej, takiego jak koszt cyklu życia produktu). Oznacza to, że cena nadal będzie mogła być jedynym kryterium oceny oferty. Nowe regulacje unijne umożliwiają jednak położenie większego nacisku na jakość towarów czy też zamawianych usług i koszty ponoszone przez zamawiającego w trakcie całego użytkowania przedmiotu zamówienia. Jednocześnie upoważniają państwa członkowskie do ograniczenia możliwości stosowania najniższej ceny jako jedynego kryterium udzielenia zamówienia.

Przepisy dyrektyw promują ponadto rozwiązania innowacyjne, wprowadzając m.in. szczególny rodzaj współpracy zamawiającego z wykonawcami pn. partnerstwo innowacyjne.

Termin implementacji dyrektyw do porządków prawnych państw członkowskich UE **upływa 18 kwietnia 2016 r.** za wyjątkiem artykułów odnoszących się do komunikacji elektronicznej, których wdrożenie może zostać odroczone do roku 2017, w przypadku centralnych jednostek zakupujących, oraz do roku 2018 w przypadku pozostałych podmiotów.

2. Nowa dyrektywa w sprawie fakturowania elektronicznego

W dniu 24 maja 2014 roku weszła w życie dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady **2014/55/UE** z dnia 16 kwietnia 2014 roku w sprawie fakturowania elektronicznego w zamówieniach publicznych.

Dyrektywa ma na celu usunięcie przeszkód dla handlu transgranicznego wynikających ze współistnienia wielu wymogów prawnych i norm technicznych dotyczących fakturowania elektronicznego oraz z braku ich interoperacyjności..

Dyrektywa ma zastosowanie do faktur elektronicznych wystawianych w związku z realizacją zamówień, do których stosuje się dyrektywę 2009/81/WE, dyrektywę 2014/23/UE, dyrektywę 2014/24/UE lub dyrektywę 2014/25/UE. Nie ma natomiast zastosowania do faktur elektronicznych wystawianych w związku z realizacją zamówień objętych zakresem stosowania dyrektywy 2009/81/WE, w przypadku gdy zamówienie i jego realizacja określone są jako tajne lub jeżeli muszą im towarzyszyć szczególne środki bezpieczeństwa zgodnie z przepisami ustawowymi, wykonawczymi lub administracyjnymi obowiązującymi w danym państwie członkowskim, oraz pod warunkiem, że dane państwo członkowskie stwierdziło, że odnośnych podstawowych interesów nie można zagwarantować przez mniej inwazyjne środki.

Termin implementacji dyrektywy do porządków prawnych państw członkowskich **upływa w dniu 27 listopada 2018 roku.**

3. Zrewidowane Porozumienie WTO ws. Zamówień Rządowych (GPA)

W dniu 6 kwietnia 2014 roku weszło w życie zrewidowane Porozumienie WTO ws. Zamówień Rządowych (GPA), w efekcie złożenia instrumentów akceptacji Protokołu zmieniającego Porozumienie GPA z 1994 r. przez dwie trzecie stron GPA, tj. w kolejności złożenia dokumentów akceptacji przez: Liechtenstein, Norwegię, Kanadę, Tajwan, USA, Hong Kong-Chiny, Unię Europejską, Islandię, Singapur oraz Izrael.

Zrewidowane Porozumienie GPA jest rezultatem przeszło dziesięcioletnich negocjacji prowadzonych na podstawie art. XXIV ust. 7 Porozumienia GPA z 1994 r., zakończonych formalnym przyjęciem wyników negocjacji przez wszystkie strony GPA, w marcu 2012 r.

Porozumienie w sprawie Zamówień Rządowych jest międzynarodową umową plurilateralną, mocą której strony tej umowy zobowiązały się do stosowania podstawowych reguł w dziedzinie zamówień publicznych zapewniających przejrzystość, konkurencyjność i dobre zarządzanie. Jego zakresem objęte są zamówienia na towary, usługi i główne inwestycje budowlane w zakresie wskazywanym przez każde z państw członkowskich. Celem GPA jest zapewnienie możliwie szerokiego otwarcia rynków zamówień publicznych na międzynarodową konkurencję.

Nowy tekst zapewnia wyższy poziom przejrzystości oraz równego traktowania w procedurach udzielania zamówień publicznych dla wykonawców, dostaw i usług pochodzących z terytoriów stron GPA. Zrewidowane Porozumienie usprawnia i unowocześnia tekst Porozumienia z 1994 r., przykładowo przez uwzględnienie stosowanych w zamówieniach instrumentów elektronicznych.

Zrewidowany tekst Porozumienia jest spójny z unijnymi regulacjami w dziedzinie zamówień publicznych.

Akcesje do GPA

W 2014 r. zakończyły się negocjacje nad warunkami przystąpienia do Porozumienia GPA Nowej Zelandii oraz Czarnogóry. Komitet GPA w decyzji z dnia 29 października 2014 r. zaprosił te państwa do złożenia stosownych instrumentów akcesji. GPA wejdzie w życie wobec tych państw w terminie 1 miesiąca od złożenia przez nie dokumentów przystąpienia.

Ponadto w 2014 r. 8 członków WTO ubiegało się o przystąpienie do GPA, tj.: Albania, Chiny, Gruzja, Jordania, Republika Kirgizji, Mołdawia, Oman i Ukraina. Komitet GPA w 2014 r. zajmował się m.in. ofertami akcesyjnymi Chin, Mołdawii i Ukrainy.

4. Rozporządzenie dotyczące wykonywania praw Unii w zakresie stosowania i egzekwowania zasad handlu międzynarodowego

W dniu 17 lipca 2014 r. weszło w życie rozporządzenie nr 654/2014 z dnia 15 maja 2014 r. dotyczące wykonywania praw Unii w zakresie stosowania i egzekwowania zasad handlu międzynarodowego oraz zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 3286/94 ustanawiające procedury wspólnotowe w zakresie wspólnej polityki handlowej w celu zapewnienia wykonania praw Wspólnoty zgodnie z zasadami handlu międzynarodowego, w szczególności tymi ustanowionymi pod auspicjami Światowej Organizacji Handlu.

Rozporządzenie ustanawia wspólne ramy prawne, umocowujące Komisję do podejmowania szybszych działań przy egzekwowaniu praw UE wynikających z międzynarodowych porozumień handlowych, w tym dotyczących dostępu do rynków zamówień publicznych państw trzecich. W dziedzinie zamówień publicznych, w przypadkach określonych w art. 3 rozporządzenia, Komisja została umocowana do wprowadzania środków polityki handlowej polegających na zawieszeniu zobowiązań w dziedzinie zamówień publicznych poprzez:

- a) wykluczenie z udziału w zamówieniach publicznych dostawców towarów lub usług, którzy mają siedzibę i prowadzą działalność w danym państwie trzecim, lub ofert, których łączna wartość składa się w ponad 50% z towarów lub usług pochodzących z danego państwa trzeciego; lub
- b) nałożeniu obowiązkowej kary cenowej w odniesieniu do ofert dostawców towarów lub usług, którzy mają siedzibę i prowadzą działalność w danym państwie trzecim lub w odniesieniu do części oferty składającej się z towarów lub usług pochodzących z danego państwa trzeciego.

B. Orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości UE

W 2014 roku Europejski Trybunał Sprawiedliwości wydał 12 wyroków odnoszących się do zagadnienia zamówień publicznych:

1) Orzeczenie z dnia 8 maja 2014 roku w sprawie C-15/13 *DatenlotsenInformationssysteme*

Zamówienia publiczne na dostawy – Dyrektywa 2004/18/WE – Udzielenie zamówienia bez wszczęcia procedury przetargowej – Zamówienie typu „in-house” – Wykonawca prawnie odrębny od instytucji zamawiającej – Warunek „kontroli analogicznej” – Instytucja zamawiająca i wykonawca bez stosunku kontroli między nimi – Władza publiczna jako podmiot trzeci sprawująca częściową kontrolę nad instytucją zamawiającą i kontrolę nad wykonawcą, która może być zakwalifikowana jako „analogiczna” – „Horyzontalne zamówienie typu in-house”.

W sprawie C-15/13 mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, zostało postawione następujące **pytanie prejudycjalne**:

- 1) Czy pod pojęciem »zamówienie publiczne« w rozumieniu art. 1 ust. 2 lit. a) dyrektywy 2004/18 [...], należy rozumieć także umowę, w przypadku której zamawiający nie sprawuje wprawdzie nad wykonawcą kontroli analogicznej do tej, która sprawuje nad własnymi służbami, jednak zarówno zamawiający, jak i wykonawca są kontrolowani przez tę samą instytucję, która z kolei jest instytucją zamawiającą w rozumieniu dyrektywy 2004/18, zaś zamawiający i wykonawca wykonują zasadniczą część swojej

działalności na rzecz wspólnej instytucji nadrzędnej (horyzontalne zamówienie typu in-house)?

W razie udzielenia na pytanie pierwsze odpowiedzi twierdzącej:

- 2) Czy kontrola, taka jak nad własnymi służbami, musi obejmować całą działalność wykonawcy, czy wystarczy, gdy ogranicza się ona do dziedziny zamówień publicznych?

Po przeanalizowaniu okoliczności przedmiotowej sprawy **Trybunał orzekł, iż** Artykuł 1 ust. 2 lit. a) dyrektywy 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi należy interpretować w ten sposób, że umowa, której przedmiotem jest dostawa produktów zawarta między uniwersytetem będącym instytucją zamawiającą, który jest kontrolowany w dziedzinie nabywania produktów i usług przez niemiecki kraj związkowy, a przedsiębiorstwem prawa cywilnego posiadanym przez państwo federalne i niemieckie kraje związkowe, w tym rzeczony kraj związkowy, stanowi zamówienie publiczne w rozumieniu tego przepisu, a zatem powinna podlegać zasadom udzielania zamówień publicznych przewidzianym przez rzeczoną dyrektywę.

2) Orzeczenie z dnia 8 maja 2014 r. w sprawie C-161/13 *Idrocinamica Purgo Velox*

Zamówienia publiczne – Gospodarka wodna – Dyrektywa 92/13/EWG – Skuteczne i szybkie procedury odwoławcze – Terminy do wniesienia skargi – Data rozpoczęcia biegu tych terminów.

W sprawie C-161/13 mającej za przedmiot wnioszek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, Tribunale amministrativo regionale per la Puglia postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi **pytaniami prejudycjalnymi**:

- 1) Czy art. 1, 2a, 2c i 2f dyrektywy [92/13] należy interpretować w ten sposób, że termin na wniesienie odwołania zmierzającego do ustalenia naruszenia przepisów dotyczących udzielania zamówień publicznych biegnie od dnia, w którym wnoszący odwołanie dowiedział się lub powinien był dowiedzieć się o naruszeniu przy zachowaniu zwykłej staranności?
- 2) Czy art. 1, 2a, 2c i 2f dyrektywy [92/13] stoją na przeszkodzie krajowym przepisom procesowym lub praktykom interpretacyjnym takim jak te opisane w postępowaniu głównym, które pozwalają sądowi na stwierdzenie niedopuszczalności odwołania zmierzającego do ustalenia naruszenia przepisów dotyczących udzielania zamówień publicznych, jeżeli wnoszący odwołanie dowiedział się o naruszeniu po formalnym zawiadomieniu o treści ostatecznej decyzji o udzieleniu zamówienia z powodu zachowania podmiotu zamawiającego?

Po przeanalizowaniu okoliczności przedmiotowej sprawy **Trybunał orzekł, iż** artykuł 1 ust. 1 i 3 oraz art. 2a ust. 2 akapit ostatni dyrektywy Rady 92/13/EWG z dnia 25 lutego 1992 r. koordynującej przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne odnoszące się do stosowania przepisów wspólnotowych w procedurach zamówień publicznych podmiotów działających w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i telekomunikacji, zmienionej dyrektywą 2007/66/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 grudnia 2007 r., należy interpretować w ten sposób, że termin na wniesienie skargi o stwierdzenie nieważności decyzji o udzieleniu zamówienia powinien biec od nowa, w sytuacji gdy podmiot zamawiający przyjął nową decyzję, po przyjęciu tej decyzji o udzieleniu zamówienia, lecz przed podpisaniem umowy, mogącą mieć wpływ na zgodność z prawem rzeczony decyzji o udzieleniu zamówienia. Bieg tego terminu rozpoczyna się od chwili zawiadomienia oferentów o późniejszej decyzji lub w jego braku – od chwili, w której zapoznali się oni z tą decyzją.

W sytuacji gdy oferent, po upływie terminu na wniesienie środka odwoławczego przewidzianego w przepisach krajowych, dowiaduje się o uchybieniu, które miałyby zostać popełnione przed przyjęciem decyzji o udzieleniu zamówienia, prawo wniesienia środka

odwoławczego od tej decyzji przysługuje mu wyłącznie w tym terminie, chyba że wyraźny przepis prawa krajowego gwarantuje takie prawo zgodnie z prawem Unii.

3) Orzeczenie z dnia 19 czerwca 2014 r. w sprawie C-574/12

Odesłanie prejudycjalne – Zamówienia publiczne na usługi – Dyrektywa 2004/18/WE – Udzielenie zamówienia bez wszczęcia postępowania przetargowego (tzw. zamówienie „in house”) – Wykonawca zamówienia prawnie wyodrębniony od instytucji zamawiającej – Centrum świadczenia usług obsługi i wsparcia dla szpitali – Stowarzyszenie pożytku publicznego nieposiadające celu zarobkowego – Większość członków składająca się z instytucji zamawiających – Mniejszość członków składająca się z podmiotów prawa prywatnego, organizacji charytatywnych nieposiadających celu zarobkowego – Działalność do wysokości co najmniej 80% rocznego obrotu prowadzona na rzecz członków.

W sprawie C-574/12 mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE orzeczenia w trybie prejudycjalnym, Supremo Tribunal Administrativo przedłożył Trybunałowi następujące **pytania prejudycjalne**:

- 1) Czy jest zgodna z orzecznictwem wspólnotowym w dziedzinie udzielania zamówień wewnętrznych »in house« sytuacja, w której szpital publiczny – nie przeprowadzając przewidzianego w ustawie w odniesieniu do takiego zamówienia postępowania – udziela stowarzyszeniu o celu niezarobkowym, w którym jest zrzeszony i które dąży do realizacji powierzonego mu w dziedzinie ochrony zdrowia zadania z zakresu usług publicznych, mając na celu bardziej sprawne i skuteczne funkcjonowanie swych członków, zamówienia na wchodzącą w zakres kompetencji tego stowarzyszenia usługę dostarczania posiłków szpitalnych, przenosząc w ten sposób na nie odpowiedzialność za swą działalność w tym zakresie, jeśli, zgodnie ze statutem tego stowarzyszenia, mogą [być w nim zrzeszone] nie tylko podmioty należące do sektora publicznego, lecz również te należące do sektora społecznego, i jeśli w momencie udzielenia zamówienia 23 z łącznie 88 jego członków było działającymi w celach niezarobkowych prywatnymi instytucjami solidarności społecznej (IPSS), wśród których znajdowały się również instytucje charytatywne?
- 2) Czy można uznać, że oferent, któremu udzielono zamówienia, znajduje się w stosunku podporządkowania decyzyjnego od [wobec] stowarzyszonych w nim publicznych członków, polegającego na tym, iż ci członkowie sprawują indywidualnie lub wspólnie kontrolę analogiczną do tej, jaką sprawują nad własnymi służbami, jeśli zgodnie ze statutem tego oferenta winien on zapewnić, że większość praw głosu należy do tych zrzeszonych w nim członków, podlegających zarządowi, nadzorowi i kontroli przez członka rządu odpowiedzialnego za ochronę zdrowia, i jeśli zarząd tego oferenta również składa się w większości z tych stowarzyszonych w nim publicznych członków?
- 3) Czy w świetle wspólnotowego orzecznictwa w dziedzinie udzielania zamówień wewnętrznych (»in house«) warunek »analogicznej kontroli« można uznać za spełniony, jeśli zgodnie z jego statutem oferent, któremu udzielono zamówienia, podlega uprawnieniom kontrolnym członka zarządu odpowiedzialnego za ochronę zdrowia, do którego zadań należy mianowanie prezesa i wiceprezesa zarządu, zatwierdzanie przyjętych przez walne zgromadzenie uchwał w przedmiocie zaciągania kredytów pociągających za sobą zadłużenie netto w wysokości co najmniej 75% kapitału własnego w poprzednim roku finansowym, zatwierdzanie uchwał w przedmiocie zmiany statutu, zatwierdzanie przyjętych przez walne zgromadzenie uchwał w przedmiocie rozwiązania tego oferenta, a także określanie, jak w przypadku rozwiązania należy rozdysonować jego aktywa?
- 4) Czy stosunek istniejący między oferentem, któremu udzielono zamówienia, a stowarzyszonymi w nim członkami publicznymi można uznać za udzielenie zamówienia o czysto wewnętrznym lub »in house« charakterze, skoro ten oferent jest podmiotem znaczących rozmiarów i znacznego stopnia złożoności, prowadzącym działalność na całym terytorium portugalskim, jego stowarzyszonymi członkami jest większość służb i

instytucji Serviço Nacional de Saúde, w tym także największe w kraju szpitale; jego spodziewana wielkość sprzedaży wynosi 90 milionów EUR, a prowadzona przezeń działalność dotyczy różnego rodzaju złożonych dziedzin; osiąga on nadzwyczajne wskaźniki dotyczące tej działalności, zatrudnia 3300 pracowników i jest zrzeszony w dwóch organizacjach przedsiębiorców i dwóch spółkach handlowych?

- 5) Czy warunek udzielenia zamówienia wewnętrznego (»in house«) można uznać za spełniony, w szczególności w zakresie dotyczącym ustanowionego w art. 5 ust. 2 lit. b) [kodeksu zamówień publicznych] warunku »podstawowej działalności«, skoro [gdy] ten oferent, któremu udzielono zamówienia, może zgodnie ze swym statutem świadczyć na zasadach konkurencji usługi niestowarzyszonym w nim podmiotom publicznym oraz krajowym i zagranicznym podmiotom prywatnym i) jeśli nie wyrządza to żadnej szkody stowarzyszonym w nim członkom oraz jest korzystne dla nich i dla tego oferenta, zarówno pod względem gospodarczym, jak i technologicznym, oraz ii) jeśli świadczenie tych usług nie przekracza 20% jego osiągniętej w poprzednim roku finansowym wielkości sprzedaży?
- 6) W przypadku gdy udzielenie odpowiedzi na którekolwiek z powyższych pytań nie wystarcza samo w sobie do rozstrzygnięcia, czy spełnione zostały ustanowione w art. 5 ust. 2 [kodeksu zamówień publicznych] warunki, czy dokonana w świetle wspólnotowego orzecznictwa w dziedzinie udzielania zamówień wewnętrznych (»in house«) łączna analiza odpowiedzi na te pytania pozwala na rozstrzygnięcie, czy chodzi o ten rodzaj udzielenia zamówienia?

Po przeanalizowaniu okoliczności Przedmiotowej sprawy Trybunał orzekł, iż jeżeli wykonawcą zamówienia publicznego jest stowarzyszenie pożytku publicznego działające w celach niezarobkowych, którego członkami w chwili udzielenia tego zamówienia są nie tylko podmioty należące do sektora publicznego, lecz również instytucje prywatne solidarności społecznej działające w celach niezarobkowych, przesłanka dotycząca „analogicznej kontroli” ustanowiona w orzecznictwie Trybunału, aby możliwe było uznanie udzielenia zamówienia publicznego za transakcję „in house” nie jest spełniona co oznacza, że dyrektywa 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi znajduje zastosowanie.

4) Orzeczenie z dnia 10 lipca 2014 r. w sprawie C-213/13

Odesłanie prejudycjalne – Zamówienia publiczne na roboty budowlane – Dyrektywa 93/37/EWG – „Zobowiązanie do wynajmu” niewybudowanych jeszcze budynków – Prawomocne orzeczenie sądu krajowego – Zakres zasady powagi rzeczy osądzonej w przypadku sytuacji niezgodnej z prawem Unii.

W sprawie C-213/13 mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Consiglio di Stato (Włochy) postawiono następujące **pytania prejudycjalne**:

- 1) Czy umowa przyszłego najmu, która ma zostać zawarta, w szczególności w sugerowanej w ostatniej kolejności formie zobowiązania do wynajmu, odpowiada zamówieniu publicznemu na roboty budowlane, mimo iż posiada pewne elementy charakterystyczne umowy najmu, a zatem nie może być zaliczona do umów wykluczonych z zakresu stosowania przepisów dotyczących [zamówień] publicznych zgodnie z art. 16 [dyrektywy 2004/18]?
- 2) W przypadku odpowiedzi twierdzącej na pytanie pierwsze, czy sąd krajowy, a w szczególności niniejszy sąd odsyłający, może uznać za nieskuteczne orzeczenie mające powagę rzeczy osądzonej, które zapadło w rozpatrywanej sprawie i zostało przedstawione w niniejszym postanowieniu odsyłającym, w zakresie w jakim prowadzi ono do zaistnienia sytuacji pozostającej w sprzeczności z prawem [Unii dotyczącym] zamówień publicznych i czy zatem możliwe jest wykonanie mającego powagę rzeczy osądzonej orzeczenia pozostającego w sprzeczności z prawem Unii [...]?

Po przeanalizowaniu okoliczności przedmiotowej sprawy, **Trybunał orzekł, iż:**

- 1) Artykuł 1 lit. a) dyrektywy Rady 93/37/EWG z dnia 14 czerwca 1993 r. dotyczącej koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane należy interpretować w ten sposób, że umowa, której głównym przedmiotem jest wykonanie obiektu budowlanego odpowiadającego wymogom określonym przez instytucję zamawiającą stanowi zamówienie publiczne na roboty budowlane i nie jest zatem objęta wyłączeniem, o którym mowa w art. 1 lit. a) ppkt iii) dyrektywy Rady 92/50/EWG z dnia 18 czerwca 1992 r. odnoszącej się do koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na usługi, nawet jeśli umowa ta obejmuje zobowiązanie do wynajmu odnośnego obiektu budowlanego.
- 2) O ile obowiązujące krajowe zasady proceduralne zezwalają na to, sąd krajowy, taki jak sąd odsyłający, który rozstrzygał w ostatniej instancji, bez uprzedniego zwrócenia się do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym na podstawie art. 267 TFUE, powinien uzupełnić wydane przez ten sąd orzeczenie posiadające powagę rzeczy osądzonej, które prowadziło do sytuacji niezgodnej z przepisami Unii dotyczącymi zamówień publicznych na roboty budowlane lub dokonać zmiany tego orzeczenia uwzględniając wykładnię tych przepisów dokonaną następnie przez wskazany Trybunał.

5) Orzeczenie z dnia 10 lipca 2014 r. w sprawie C-358/12

Odesłanie prejudycjalne – Zamówienia publiczne – Zamówienia poniżej progu przewidzianego dyrektywą 2004/18/WE – Artykuły 49 TFUE i 56 TFUE – Zasada proporcjonalności – Przesłanki wykluczenia z postępowania o udzielenie zamówienia – Kryteria kwalifikacji podmiotowej dotyczące podmiotowej sytuacji oferentów – Zobowiązania dotyczące opłacania składek na ubezpieczenie społeczne – Pojęcie „poważne naruszenie” – Różnica między należnymi kwotami a kwotami zapłaconymi przekraczająca 100 EUR i 5% należnych kwot.

W sprawie C-358/12 mającej za przedmiot wnioski o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Tribunale amministrativo regionale per la Lombardia (Włochy) zadano następujące **pytanie prejudycjalne:**

„Czy zasada proporcjonalności, wywodząca się ze swobody przedsiębiorczości oraz zasad niedyskryminacji i ochrony konkurencji, o których mowa w art. 49 [TFUE], 56 [TFUE] i 101 TFUE oraz związana z nią zasada racjonalności sprzeciwiają się obowiązywaniu prawa krajowego, które zarówno w przypadku zamówień powyżej jak i poniżej progu unijnego, uznają za poważne naruszenie obowiązku opłacania składek ubezpieczeniowych, które zostało ostatecznie wykazane, jeżeli naruszenie dotyczy kwoty przewyższającej 100 EUR i zarazem wyższej niż 5% różnicy pomiędzy kwotami należnymi a kwotami zapłaconymi w odniesieniu do każdego okresu wypłaty wynagrodzeń lub płatności składek, w wyniku czego instytucja zamawiająca ma obowiązek wykluczenia z przetargu uczestnika, który dopuścił się takiego naruszenia, bez oceny innych aspektów obiektywnie świadczących o wiarygodności uczestnika przetargu jako strony umowy?”

Po przeanalizowaniu okoliczności przedmiotowej sprawy, **Trybunał orzekł, iż** artykuły 49 TFUE i 56 TFUE oraz zasadę proporcjonalności należy interpretować w ten sposób, że nie stoją na przeszkodzie obowiązywaniu przepisów krajowych, które w odniesieniu do zamówień publicznych na roboty budowlane, których wartość jest niższa niż próg zdefiniowany w art. 7 lit. c) dyrektywy 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi, zmienionej rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1177/2009 z dnia 30 listopada 2009 r., zobowiązują instytucje zamawiające do wykluczenia z postępowania w sprawie udzielenia takiego zamówienia oferenta, który dopuścił się naruszenia w zakresie uiszczania składek na ubezpieczenie społeczne, jeżeli różnica między

należnymi kwotami a kwotami zapłaconymi przewyższa jednocześnie kwotę 100 EUR i 5% należnych kwot.

6) Orzeczenie z dnia 11 września 2014 r. w sprawie C-19/13

Odesłanie prejudycjalne – Zamówienia publiczne – Dyrektywa 89/665/EWG – Artykuł 2d ust. 4 – Wykładnia i ważność – Procedury odwoławcze w zakresie udzielania zamówień publicznych – Nieskuteczność umowy – Wykluczenie.

W sprawie C-19/13 mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Consiglio di Stato (Włochy) zadano następujące **pytania prejudycjalne**:

- 1) Czy wykładni art. 2d ust. 4 dyrektywy [89/665] należy dokonywać w ten sposób, iż w wypadku gdy instytucja zamawiająca przed udzieleniem zamówienia bezpośrednio określonego wykonawcy wybranemu bez uprzedniego opublikowania ogłoszenia o zamówieniu opublikowała w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej ogłoszenie o dobrowolnej przejrzystości ex ante i odczekała co najmniej dziesięć dni z zawarciem umowy, sąd krajowy automatycznie – zawsze i w każdym wypadku – nie ma możliwości orzec nieskuteczności umowy, chociażby stwierdził naruszenie przepisów, które w określonych warunkach pozwalają na udzielenie zamówienia bez przeprowadzania przetargu?
- 2) Czy art. 2d ust. 4 dyrektywy [89/665] – rozumiany w ten sposób, że wyklucza możliwość orzeczenia na mocy prawa krajowego (art. 122 [Codice di procedura amministrativa]) nieskuteczności umowy, pomimo stwierdzenia przez sąd naruszenia przepisów pozwalających pod pewnymi warunkami na udzielenie zamówienia bez przeprowadzania przetargu – jest zgodny z zasadami równości stron, niedyskryminacji i ochrony konkurencji oraz zapewnia prawo do skutecznego środka prawnego ustanowione w art. 47 karty [...]?

Po przeanalizowaniu okoliczności przedmiotowej sprawy **Trybunał orzekł, iż**:

- 1) Artykuł 2d ust. 4 dyrektywy Rady 89/665/EWG z dnia 21 grudnia 1989 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do stosowania procedur odwoławczych w zakresie udzielania zamówień publicznych na dostawy i roboty budowlane, zmienionej dyrektywą 2007/66/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 grudnia 2007 r., należy interpretować w ten sposób, że w przypadku gdy zamówienie publiczne zostało udzielone bez uprzedniej publikacji ogłoszenia o zamówieniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, co nie było dopuszczalne zgodnie z dyrektywą 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi, przepis ten wyklucza uznanie tego zamówienia za nieskuteczne, jeśli w rzeczywistości zostały spełnione przesłanki przewidziane w tym przepisie, czego ocena należy do sądu odsyłającego.
- 2) Analiza drugiego pytania nie ujawniła żadnej okoliczności, która mogłaby mieć wpływ na ważność art. 2d ust. 4 dyrektywy 89/665, zmienionej dyrektywą 2007/66.

7) Orzeczenie z dnia 18 września 2014 r. w sprawie C-549/13 Bundesdruckerei

Odesłanie prejudycjalne – Artykuł 56 TFUE – Swoboda świadczenia usług – Ograniczenia – Dyrektywa 96/91/WE – Procedury udzielania zamówień publicznych na usługi – Przepisy krajowe nakazujące oferentom i ich podwykonawcom zobowiązanie się do zapłaty minimalnego wynagrodzenia personelowi świadczącemu usługi będące przedmiotem zamówienia publicznego – Podwykonawca mający siedzibę w innym państwie członkowskim.

W sprawie C-549/13 mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Vergabekammer bei der Bezirksregierung Arnsberg (Niemcy) zostało zadane następujące **pytanie prejudycjalne**:

czy art. 56 TFUE i art. 3 ust. 1 dyrektywy 96/71 sprzeciwiają się przepisowi krajowemu lub warunkowi udzielenia zamówienia publicznego podmiotu zamawiającego, na skutek którego oferent, który chce otrzymać ogłoszone zamówienie publiczne:

1. musi się zobowiązać wobec personelu zatrudnionego do wykonania zamówienia do zapłaty określonego w przepisie prawa wynagrodzenia wynikającego z układu zbiorowego lub minimalnego wynagrodzenia, oraz
2. nałożyć takie samo zobowiązanie na zatrudnionego lub przewidywanego podwykonawcę i przedłożyć zamawiającemu odpowiednie oświadczenie podwykonawcy co do zobowiązania, jeżeli:
 - (a) przepis prawa przewiduje takie zobowiązanie tylko w odniesieniu do udzielania zamówień publicznych, a nie do udzielania zamówień prywatnych, oraz
 - (b) podwykonawca ma siedzibę w innym państwie członkowskim Unii, a jego pracownicy pracują przy wykonywaniu świadczeń będących przedmiotem zamówienia wyłącznie w swoim kraju ojczystym?

Po przeanalizowaniu okoliczności przedmiotowej sprawy **Trybunał orzekł, iż** w sytuacji takiej jak w postępowaniu głównym, w której oferent zamierza wykonać zamówienie publiczne przy wykorzystaniu wyłącznie pracowników zatrudnionych przez podwykonawcę mającego siedzibę w państwie członkowskim innym niż to, do którego należy instytucja zamawiająca, art. 56 TFUE sprzeciwia się stosowaniu przepisów państwa członkowskiego, do którego należy ta instytucja zamawiająca, zobowiązujących tego podwykonawcę do zapłaty rzeczonym pracownikom minimalnego wynagrodzenia określonego przez te przepisy.

8) Orzeczenie z dnia 6 listopada 2014 r. w sprawie C-42/13 Cartiera dell'Adda
Zamówienia publiczne – Zasady równego traktowania i przejrzystości – Dyrektywa 2004/18/WE – Podstawy wykluczenia z udziału – Artykuł 45 – Sytuacja podmiotowa kandydata lub oferenta – Obowiązkowe oświadczenie dotyczące osoby wskazanej jako „dyrektor techniczny” – Brak dołączenia oświadczenia do oferty – Wykluczenie z przetargu bez możliwości uzupełnienia tego braku.

W przedmiotowym postępowaniu, zostały postawione następujące **pytania prejudycjalne:**

- 1) Czy wykładnia, w myśl której w przypadku, kiedy przedsiębiorstwo uczestniczące w postępowaniu przetargowym w swoim wniosku o dopuszczenie do udziału w przetargu nie oświadczyło, że w stosunku do jego dyrektora technicznego nie toczą się postępowania ani nie zostały wydane wyroki, o których mowa w art. 38 ust. 1 lit. b) i c) [dekretu z mocą ustawy nr 163/2006], instytucja zamawiająca ma obowiązek nakazać wykluczenie tego przedsiębiorstwa, nawet jeśli udowodniło ono w sposób wiarygodny, iż określenie »dyrektor techniczny« zostało użyte wyłącznie w wyniku zwykłego błędu faktycznego, jest niezgodna z prawem [Unii]?
- 2) Czy wykładnia, w myśl której w przypadku, kiedy przedsiębiorstwo uczestniczące w postępowaniu przetargowym przedstawiło odpowiedni i wiarygodny dowód, że w stosunku do osób, w odniesieniu do których wymagane są oświadczenia wskazane w art. 38 ust. 1 lit. b) i c) [dekretu z mocą ustawy nr 163/2006], nie toczą się postępowania ani nie zostały wydane wyroki tam przewidziane, instytucja zamawiająca ma obowiązek nakazać wykluczenie tego przedsiębiorstwa jako skutek nieprzestrzegania wymogów *lex specialis*, w oparciu o którą ogłoszony został przetarg, jest niezgodna z prawem [Unii]?

Po przeanalizowaniu okoliczności przedmiotowej sprawy **Trybunał orzekł, iż** artykuł 45 dyrektywy 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi, zmieniony rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1177/2009 z dnia 30 listopada 2009 r., w

związku z art. 2 tej dyrektywy oraz zasadę równego traktowania i obowiązek przejrzystości należy interpretować w ten sposób, że nie stoją one na przeszkodzie wykluczeniu podmiotu gospodarczego z postępowania w sprawie udzielenia zamówienia na tej podstawie, iż podmiot ten nie dochował określonego w dokumentacji przetargowej obowiązku załączenia do oferty, pod rygorem wykluczenia, oświadczenia, że osoba wskazana w tej ofercie jako dyrektor techniczny tego podmiotu gospodarczego nie jest przedmiotem postępowania karnego lub skazania, nawet jeżeli po upływie terminu do składania ofert oświadczenie takie zostanie przekazane instytucji zamawiającej lub zostanie wykazane, że status dyrektora technicznego został przypisany tej osobie omyłkowo.

9) Orzeczenie z dnia 11 grudnia 2014 r. w sprawie C-440/13 Croce Amica One Italia Srl
Odesłanie prejudycjalne – Zamówienia publiczne na usługi – Dyrektywa 2004/18/WE – Dyrektywa 89/665/EWG – Podmiotowa sytuacja kandydata lub oferenta – Wstępne udzielenie zamówienia – Dochodzenie prowadzone względem przedstawiciela prawnego zwycięskiego oferenta – Decyzja instytucji zamawiającej o nieudzieleniu ostatecznie zamówienia i odwołaniu przetargu – Kontrola sądowa.

W przedmiotowym postępowaniu, zostały postawione następujące **pytania prejudycjalne**:

- 1) Czy jest zgodne z prawem wspólnotowym, aby instytucja zamawiająca w wykonywaniu uprawnień do cofnięcia decyzji w ramach zamówień publicznych na podstawie art. 21d ustawy [nr 241 z dnia 7 sierpnia 1990 r.], mogła zdecydować o nieudzieleniu ostatecznie zamówienia z uwagi wyłącznie na prowadzone postępowanie wyjaśniające wobec przedstawiciela prawnego spółki, której wstępnie udzielono zamówienia?
- 2) Czy jest zgodne z prawem wspólnotowym odstępstwo od zasady ostateczności stwierdzenia odpowiedzialności karnej, wyrażonej w art. 45 dyrektywy [2004/18], z uwagi na administracyjne względy celowości, których ocena jest zastrzeżona dla administracji?
- 3) Czy jest zgodne z prawem wspólnotowym odstępstwo od zasady ostateczności stwierdzenia odpowiedzialności karnej, wyrażonej w art. 45 dyrektywy [2004/18], w przypadku gdy prowadzone postępowanie wyjaśniające dotyczy popełnienia czynów niedozwolonych odnoszących się do postępowania przetargowego będącego przedmiotem decyzji wydanej w ramach samokontroli?
- 4) Czy jest zgodna z prawem wspólnotowym okoliczność, że decyzje podjęte przez instytucję zamawiającą w zakresie zamówień publicznych mogą być przedmiotem nieograniczonego prawa orzekania ze strony krajowego sądu administracyjnego w wykonywaniu kompetencji [kontrolnych] przyznanych sądowi w dziedzinie zamówień publicznych w zakresie wiarygodności i spójności oferty, a zatem z wykroczeniem poza ograniczone przypadki oczywistego braku logiki, irracjonalności, niewystarczającego uzasadnienia lub błędu w ustaleniach faktycznych?

Po przeanalizowaniu okoliczności przedmiotowej sprawy **Trybunał orzekł, iż:**

- 1) Artykuł 41 ust. 1, art. 43 i 45 dyrektywy 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi należy interpretować w ten sposób, że w sytuacji gdy nie są spełnione przesłanki zastosowania podstaw wykluczenia przewidzianych w tym art. 45, tenże przepis nie sprzeciwia się przyjęciu przez instytucję zamawiającą decyzji o rezygnacji z udzielenia zamówienia publicznego, w odniesieniu do którego wszczęty został przetarg oraz o nieudzieleniu ostatecznie tego zamówienia jednemu oferentowi, który pozostał w przetargu i któremu wstępnie udzielono zamówienia.
- 2) Prawo Unii w dziedzinie zamówień publicznych, a w szczególności art. 1 ust. 1 akapit trzeci dyrektywy Rady 89/665/EWG z dnia 21 grudnia 1989 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do stosowania procedur odwoławczych w zakresie udzielania zamówień publicznych na

dostawy i roboty budowlane, zmienionej dyrektywą 2007/66/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 grudnia 2007 r. należy interpretować w ten sposób, że kontrola przewidziana w tym przepisie obejmuje kontrolę zgodności z prawem decyzji przyjętych przez instytucje zamawiające, która ma służyć zapewnieniu poszanowania odnośnych zasad prawa Unii lub przepisów krajowych transponujących te zasady, przy czym kontrola ta nie może być ograniczona wyłącznie do badania arbitralnego charakteru decyzji instytucji zamawiającej. Jednakże nie wyklucza to możliwości przyznania przez prawodawcę krajowego właściwym sądom krajowym uprawnienia w zakresie dokonania kontroli celowości.

10) Orzeczenie z dnia 11 grudnia 2014 r. w sprawie C-113/13 ASL Spezzino

Odesłanie prejudycjalne - Usługi transportu sanitarnego – Ustawodawstwo krajowe zastrzegające wykonywanie działalności transportu sanitarnego na rzecz publicznych jednostek zdrowia w pierwszej kolejności dla spełniających wymogi prawne i zarejestrowanych stowarzyszeń wolontariackich – Zgodność z prawem Unii – Zamówienia publiczne – Artykuły 49 TFUE i 56 TFUE – Dyrektywa 2004/18/WE – Usługi mieszane objęte jednocześnie załącznikiem III A i załącznikiem II B do dyrektywy 2004/18 Artykuł 1 ust. 2 lit. a) i d) Pojęcie zamówienia publicznego na usługi Charakter odpłatny Świadczenie wzajemne polegające na zwrocie poniesionych kosztów.

W przedmiotowym postępowaniu, zostały postawione następujące **pytania prejudycjalne**:

- 1) Czy art. 49, 56, 105–106 TFUE stoją na przeszkodzie przepisowi prawa krajowego przewidującemu udzielanie [przez właściwe podmioty publiczne] zamówień na transport sanitarny w pierwszej kolejności stowarzyszeniom wolontariackim, Croce Rossa Italiana i innym uprawnionym instytucjom lub podmiotom publicznym, mimo że udzielanie odbywa się w oparciu o umowy zakładające wyłącznie zwrot kosztów faktycznie poniesionych?
- 2) Czy prawo Unii w dziedzinie zamówień publicznych – a mianowicie ogólne zasady wolnej konkurencji, niedyskryminacji, przejrzystości i proporcjonalności, jako że przedmiotem niniejszej sprawy są zamówienia objęte wyłączeniem [z dyrektywy 2004/18] – stoi na przeszkodzie przepisowi prawa krajowego pozwalającemu na bezpośrednie udzielanie zamówień na usługi transportu sanitarnego, jeżeli umowę ramową, taką jak [regionalne porozumienie ramowe], która przewiduje również zwrot kosztów stałych i długookresowych, należy uznać za odpłatną?

Po przeanalizowaniu okoliczności przedmiotowej sprawy **Trybunał orzekł, iż** artykuły 49 TFUE i 56 TFUE należy interpretować w ten sposób, że postanowienia te nie stoją na przeszkodzie uregulowaniom krajowym, które, tak jak te rozpatrywane w postępowaniu głównym, przewidują, iż świadczenie usług transportu sanitarnego i ratownictwa medycznego musi być powierzane w pierwszej kolejności i w drodze bezpośredniego udzielenia zamówienia, bez jakiegokolwiek ogłoszenia o zamówieniu, organizacjom wolontariackim objętym umowami, o ile ramy prawne i umowne, w których prowadzona jest działalność tychże organizacji faktycznie przyczyniają się do celu społecznego i do realizacji celów solidarności oraz efektywności budżetowej, na których opierają się te uregulowania.

11) Orzeczenie z dnia 18 grudnia 2014 r. w sprawie C-470/13 Generali-Providencia

Odesłanie prejudycjalne – Zamówienia publiczne – Zamówienia nieosiągające progu przewidzianego przez dyrektywę 2004/18/WE – Artykuły 49 TFUE i 56 TFUE – Stosowanie – Określony interes transgraniczny – Powody wykluczenia podmiotu gospodarczego, który dopuścił się naruszenia krajowych przepisów z zakresu konkurencji stwierdzonego ostatecznym wyrokiem wydanym przed upływem pięciu lat – Dopuszczalność – Proporcjonalność.

W przedmiotowym postępowaniu, zostały postawione następujące **pytania prejudycjalne**:

- 1) Czy państwa członkowskie mają możliwość ustanowienia wykluczenia podmiotów gospodarczych z udziału w postępowaniu w sprawie zamówień publicznych z innych powodów niż powody wymienione w art. 45 dyrektywy [2004/18], w szczególności z powodów, jakie uznają za stosowne z punktu widzenia ochrony interesu publicznego, uzasadnionych interesów instytucji zamawiającej lub uczciwej i przejrzystej konkurencji? W przypadku odpowiedzi twierdzącej, czy zgodnie z motywem 2 ww. dyrektywy oraz art. 18 TFUE, 34 TFUE, 49 TFUE i 56 TFUE jest wykluczenie takiego podmiotu gospodarczego z udziału w postępowaniu w sprawie zamówień publicznych, ponieważ podmiot ten popełnił wykroczenie w związku z działalnością gospodarczą lub zawodową, co stwierdzone orzeczeniem sądu mającym powagę rzeczy osądzonej, wydanym przed upływem pięciu lat?
- 2) W razie udzielenia odpowiedzi przeczącej przez Trybunał Sprawiedliwości na pytanie pierwsze, czy postanowienia art. 45 ust. 2 akapit pierwszy dyrektywy 2004/18, a w szczególności lit. c) i d) tego przepisu, należy interpretować w ten sposób, że należy wykluczyć z udziału w postępowaniu w sprawie zamówień publicznych każdy podmiot gospodarczy, który popełnił wykroczenie, co zostało stwierdzone przez organ administracyjny lub sądowy w postępowaniu w dziedzinie konkurencji wszczętym w związku z jego działalnością gospodarczą lub zawodową i wobec którego, w związku z tym wykroczeniem, zostaną zastosowane sankcje prawne w dziedzinie konkurencji?

Po przeanalizowaniu okoliczności przedmiotowej sprawy **Trybunał orzekł, iż** artykuły 49 TFUE i 56 TFUE nie sprzeciwiają się stosowaniu uregulowania krajowego wykluczającego z uczestnictwa w postępowaniu przetargowym podmiotu gospodarczego, który popełnił wykroczenie w świetle prawa konkurencji stwierdzone orzeczeniem sądu mającym powagę rzeczy osądzonej, za które to wykroczenie nałożona została na niego grzywna.

12) Orzeczenie z dnia 18 grudnia 2014 r. w sprawie C-568/13 Data Medical Service

Odesłanie prejudycjalne – Zamówienia publiczne na usługi – Dyrektywa 92/50/EWG – Artykuł 1 lit. c) i art. 37 – Dyrektywa 2004/18/WE – Artykuł 1 ust. 8 akapit pierwszy i art. 55 – Pojęcia „usługodawca” i „wykonawca” – Uniwersytecka publiczna placówka szpitalna – Placówka posiadająca osobowość prawną oraz autonomię w zakresie działalności gospodarczej i organizacji – Działalność zasadniczo o niezarobkowym charakterze – Instytucjonalny cel obejmujący świadczenie usług opieki zdrowotnej – Możliwość oferowania analogicznych usług na rynku – Dopuszczenie do udziału w postępowaniu w sprawie udzielenia zamówienia publicznego.

W przedmiotowym postępowaniu, zostały postawione następujące **pytania prejudycjalne**:

- 1) Czy art. 1 dyrektywy [92/50], analizowany również w świetle późniejszego art. 1 ust. 8 dyrektywy [2004/18], stoi na przeszkodzie przepisom krajowym, które były interpretowane w ten sposób, że wykluczają uczestnictwo w przetargach [Azienda], jako placówki szpitalnej o charakterze publicznego podmiotu gospodarczego?
- 2) Czy prawo Unii Europejskiej w zakresie zamówień publicznych – w szczególności ogólne zasady wolnej konkurencji, niedyskryminacji, proporcjonalności – stoi na przeszkodzie przepisom krajowym zezwalającym na to, by podmiot taki jak [Azienda], która korzysta regularnie z zasobów publicznych i której bezpośrednio udzielono zamówienia na świadczenie publicznej usługi zdrowotnej, czerpała korzyść z tej sytuacji przewagi nad konkurencją, mającej decydujące znaczenie przy porównaniu konkurencyjności z innymi podmiotami gospodarczymi – o czym świadczy wysokość zaoferowanej obniżki – bez jednoczesnego wprowadzenia środków korygujących, mających na celu uniknięcie podobnego efektu zakłócającego konkurencję?

Po przeanalizowaniu okoliczności przedmiotowej sprawy **Trybunał orzekł, iż**:

- 1) Artykuł 1 lit. c) dyrektywy Rady 92/50/EWG z dnia 18 czerwca 1992 r. odnoszącej się do koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na usługi sprzeciwia się przepisom krajowym, które wykluczają udział publicznej placówki szpitalnej, takiej jak będąca przedmiotem postępowania głównego, w postępowaniach w sprawie udzielania zamówień publicznych z uwagi na jej status publicznej jednostki gospodarczej, jeżeli i w zakresie w jakim placówka ta może działać na rynku zgodnie z jej instytucjonalnymi i statutowymi celami.
- 2) Przepisy dyrektywy 92/50, a w szczególności ogólne zasady wolnej konkurencji, niedyskryminacji i proporcjonalności, które leżą u podstaw tej dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że nie stoją one na przeszkodzie przepisom krajowym zezwalającym na to, by publiczna placówka szpitalna, taka jak będąca przedmiotem postępowania głównego uczestniczyła w przetargu i przedłożyła ofertę, z którą nie można konkurować, z uwagi na finansowanie ze środków publicznych, z którego placówka ta korzysta. Jednakże w ramach badania rażąco niskiej ceny oferty na podstawie art. 37 tej dyrektywy instytucja zamawiająca może uwzględnić finansowanie ze środków publicznych, z którego korzysta taka placówka w związku z możliwością odrzucenia tej oferty.

II. RYNEK ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

II.1. Charakterystyka rynku zamówień publicznych

II.1.1. Wielkość rynku

Wartość rynku zamówień publicznych udzielanych na podstawie przepisów ustawy Pzp w roku 2014 ustalona w oparciu o dane zawarte w rocznych sprawozdaniach o udzielonych zamówieniach przekazanych przez zamawiających na podstawie art. 98 ustawy – Prawo zamówień publicznych wyniosła 133,2 mld zł.

Dla porównania w roku 2013 wartość rynku wyniosła 143,2 mld zł, w roku 2012 – 132,7 mld zł a w roku 2011 – 144,1 mld zł.

Wartości polskiego rynku zamówień publicznych za lata 2011 – 2014 przedstawia wykres stanowiący Załącznik nr 3 do niniejszego Sprawozdania.

Oszacowana wartość rynku zamówień publicznych stanowiła ok. 7,72% produktu krajowego brutto (PKB) z roku 2014¹⁾.

W przypadku postępowań o wartości od najniższego progu ustawowego (14 000 / 30 000 euro) do progów unijnych, wykazana przez zamawiających w rocznych sprawozdaniach kwota zamówień publicznych wyniosła 40,0 mld zł (w roku 2013 – 41,0 mld zł; w 2012 – 38,3 mld zł; w 2011 – 40,6 mld zł).

Natomiast w odniesieniu do postępowań o wartości powyżej progów unijnych szacunki oparte o treść rocznych sprawozdań pozwalają na określenie sumy zakontraktowanych kwot na poziomie ok. 93,2 mld zł (w roku 2013 – 102,2 mld zł; w 2012 – 94,4 mld zł; w 2011 – 103,5 mld zł).

Rozszerzony zakres informacji przekazywanych przez zamawiających w sprawozdaniach rocznych, zgodnie ze zmianą wprowadzoną w 2013 r. dotyczącą zamówień udzielanych z wyłączeniem procedur określonych przepisami ustawy – Prawo zamówień publicznych, pozwala na oszacowanie wartości wydatków nie objętych regulacją ustawową.

Jak wynika z przekazanych sprawozdań, w roku 2014 na podstawie wyłączeń obowiązku stosowania ustawy Pzp określonych w art. 4 oraz art. 136-138 udzielono zamówień na kwotę ok. 97,2 mld zł (w roku 2013 – 74,7 mld zł), z tego 28,3 mld zł (w roku

¹⁾ Według wstępnych szacunków GUS produkt krajowy brutto (PKB) w 2014 r. (w cenach bieżących) kształtował się na poziomie 1 724,7 mld zł (Biuletyn Statystyczny Nr 2/2015).

2013 – 23,8 mld zł) wydatkowano na zamówienia, których wartość nie przekraczała wyrażonej w złotych równowartości najniższego progu ustawowego (odpowiednio 14 000 / 30 000 euro).

Liczbę i wartość zamówień udzielonych na podstawie wyłączeń przepisów ustawy Pzp określonych w art. 4 oraz art. 136-138 przedstawia Załącznik nr 4 do niniejszego Sprawozdania.

II.1.2. Zamawiający

Podmiotami zobowiązanymi do stosowania procedur udzielania zamówień publicznych są jednostki sektora finansów publicznych, państwowe jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, podmioty prawa publicznego, związki tych jednostek lub podmiotów oraz przedsiębiorstwa działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych.

Jednakże obowiązek przekazania sprawozdania o zamówieniach udzielonych w 2014 r. dotyczył również zamawiających, którzy wydatkowali środki na podstawie wyłączeń z obowiązku stosowania ustawy Pzp określonych w art. 4 oraz art. 136-138.

Ogólna liczba sprawozdań a więc i liczba zamawiających w roku 2014 wyniosła 36 796 (w roku 2013 – 37 557). Z tego 16 106 zamawiających wskazało, że udzielało zamówień na podstawie procedur określonych w ustawie – Prawo zamówień publicznych (w roku 2013 – 18 194; w 2012 – 14 232; w 2011 – 13 890). Pozostała część zamawiających (20 690) udzielała zamówień tylko na podstawie wyłączeń ustawowych.

Analogicznie do lat wcześniejszych największą grupę zamawiających stanowiła administracja samorządowa (68,89% zamawiających). Kolejne grupy to administracja rządowa terenowa (3,47%) oraz samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej (2,48%). Około 1,70% ogólnej liczby zamawiających to zamawiający określający się jako inna, niż jednostka sektora finansów publicznych, państwowa jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, a 1,67% to zamawiający udzielający zamówień sektorowych. Po 1,17% zamawiających stanowiły organy kontroli państwowej lub ochrony prawa, sądy lub trybunały oraz podmioty prawa publicznego, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 3 ustawy. Następnie 0,48% zamawiających stanowiła administracja rządowa centralna; 0,46% – uczelnie publiczne; 0,13% – zamawiający udzielający zamówień ze środków publicznych lub finansowanych przez określone podmioty, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 5 ustawy, a 0,04% – instytucje ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego. Pozostałe 18,34% zamawiających określiło się jako inne podmioty.

II.1.3. Struktura rynku

Uwzględniając wartość zamówień najistotniejszą część rynku stanowiły roboty budowlane. Z danych zawartych w rocznych sprawozdaniach o udzielonych zamówieniach wynika, że w roku 2014 wartość zakontraktowanych środków na roboty budowlane stanowiła 40% ogólnej kwoty wydatków (w roku 2013 – 38%; w 2012 – 45%; w 2011 – 39%). Natomiast, pomimo dużego odsetka wartości, liczba postępowań na roboty budowlane w 2014 roku stanowiła 26% wszystkich postępowań (w roku 2013 – 23%; w 2012 i 2011 – 25%).

Zamówienia na dostawy w roku 2014 stanowiły 31% wartości wydatkowanych środków i 39% ogólnej liczby udzielonych zamówień (w roku 2013 odpowiednio – 30% i 40%; w 2012 – 27% i 39%; w 2011 – 28% i 38%).

Kontrakty na usługi stanowiły natomiast 29% ogólnej wartości udzielonych zamówień oraz 35% liczby udzielonych zamówień (w roku 2013 odpowiednio – 32% i 37%; w 2012 – 28% i 36%; w 2011 – 33% i 37%).

Strukturę postępowań w podziale na rodzaj zamówienia przedstawia wykres stanowiący Załącznik nr 5 do niniejszego Sprawozdania.

Roboty budowlane najczęściej zlecała administracja samorządowa. Odsetek robót budowlanych w ogólnej liczbie zamówień udzielonych w roku 2014 przez tę grupę zamawiających stanowił 38%.

Dostawy, podobnie jak w latach poprzednich, najczęściej zamawiały jednostki służby zdrowia – ok. 79% ogółu zamówień udzielonych przez tę grupę zamawiających stanowiły dostawy (w latach 2011-2013 – 78%).

W przypadku zamówień na usługi, od kilku lat, najczęstszym ich odbiorcą jest centralna administracja rządowa. W roku 2014 zamówienia na usługi stanowiły 53% ogółu przetargów w tej grupie zamawiających (w roku 2013 – 57%; w 2012 i 2011 – 49%).

Strukturę liczby zakontraktowanych robót budowlanych, dostaw i usług przez niektóre grupy zamawiających przedstawia wykres stanowiący Załącznik nr 6 do niniejszego Sprawozdania.

II.1.4. Zamówienia sektorowe

Zamówienia udzielane przez przedsiębiorstwa działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, zwane zamówieniami sektorowymi są specyficzną częścią rynku zamówień publicznych, mającą na niego istotny wpływ.

Stosunkowo niewielka grupa podmiotów ma bowiem znaczący udział w ogólnej wartości rynku, a średnia wartość przetargów „sektorowych” jest wyraźnie wyższa niż średnia wartość wszystkich przetargów. Wynika to przede wszystkim z samej konstrukcji przepisów dotyczących obowiązku stosowania przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych. W roku 2014 obowiązkowi takiemu podlegały zamówienia, których wartość przekraczała wyrażoną w złotych równowartość kwoty 414 000 euro dla dostaw i usług oraz kwotę 5 186 000 euro dla robót budowlanych.

Zamawiający sektorowi stanowili 1,67% (613 sprawozdań) ogółu zamawiających, którzy złożyli roczne sprawozdania o udzielonych zamówieniach w roku 2014.

Z danych zawartych w sprawozdaniach wynika, że w roku 2014 na podstawie przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych udzielono 2 581 zamówień sektorowych (w roku 2013 – 2 826; w 2012 – 2 054; w 2011 – 2 490). Wartość tych zamówień wyniosła w 2014 roku 36,710 mld zł (w roku 2013 – 34,033 mld zł; w 2012 – 41,934 mld zł a w 2011 – 43,7 mld zł).

Zamówienie o największej wartości 4,399 mld zł. zostało udzielone przez TAURON Wytwarzanie S.A. z Katowic na budowę bloku energetycznego o mocy 800–910 MW na parametry nadkrytyczne w Elektrowni Jaworzno III.

Ogólnie największą kwotę zamówień wydatkowano właśnie w sektorze elektroenergetycznym – ponad 14,291 mld zł. Przedsiębiorstwa działające w sektorze produkcji, transportu oraz dystrybucji gazu i energii cieplnej wydatkowały ok. 5,747 mld zł, a w sektorze usług kolejowych – ok. 5,158 mld zł. Kolejnymi pod względem wartości udzielonych zamówień były: sektor poszukiwania i wydobycia węgla i innych paliw stałych – 4,752 mld zł; sektor miejskiego transportu kolejowego, tramwajowego, trolejbusowego lub autobusowego – 2,389 mld zł; sektor poszukiwania i wydobycia gazu i ropy naftowej – 1,649 mld zł oraz sektor wodny – 1,373 mld zł. W pozostałych trzech sektorach (działalność dotycząca portów lotniczych, działalność dotycząca portów wodnych oraz usługi pocztowe) w sumie wydatkowano niecałe 1,351 mld zł.

Uwzględniając liczbę udzielanych zamówień najwięcej zamówień sektorowych dotyczyło dostaw – 45% zamówień (w roku 2013 – 47%; w 2012 – 45%; w 2011 – 54%). Usługi stanowiły 43% zamówień (w roku 2013 – 44%; 2012 – 47%; w 2011 – 39%).

Pozostałe 12% zamówień dotyczyło robót budowlanych (w roku 2013 – 9%; w 2012 – 8%; w 2011 – 7%).

Nieco inaczej kształtowała się struktura wartościowa zamówień sektorowych. Najwięcej środków wydatkowano na roboty budowlane oraz usługi – po 35%. Dla porównania na roboty budowlane w latach ubiegłych wydatkowano odpowiednio, w roku 2013 – 28%, w 2012 – 48% a w roku 2011 – 10% środków, usługi natomiast w roku 2013 stanowiły 37% wydatków, w 2012 – 32% a w 2011 – 54%. Z kolei dostawy to pozostałe 30% wartości udzielonych zamówień (w roku 2013 – 35%; w 2012 – 20%; w 2011 – 36%).

Podobnie, jak w przypadku ogółu udzielanych zamówień, zamówienia sektorowe udzielane były przede wszystkim w trybie przetargu nieograniczonego. W roku 2014 w tym trybie udzielono 78% zamówień (w roku 2013 – 79%; w 2012 – 73%; w 2011 – 77%).

W 2014 r. z przetargu ograniczonego korzystano w 11% postępowań (w roku 2013 – 8%; w 2012 – 10%; w 2011 – 8%). Tryb zamówienia z wolnej ręki zastosowano w 8% postępowań (w roku 2013 – 10%; w 2012 – 13%; w 2011 – 10%), negocjacje z ogłoszeniem – w 2% (w latach 2012-2013 także 2%; w 2011 – 4%), a negocjacje bez ogłoszenia stanowiły poniżej 1% zamówień (w latach 2013-2010 także ok. 1%).

II.1.5. Zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa

Dane zawarte w rocznych sprawozdaniach wskazują, iż w roku 2014 udzielono 166 zamówień (w roku 2013 – 52) w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa na łączną kwotę 3,894 mld zł (w roku 2013 – 1,075 mld zł).

Największą część zamówień obronnych stanowiły usługi – 55% zamówień (32% wartości) natomiast dostawy – 43% zamówień (64% wartości). Na roboty budowlane wydatkowano 4% środków organizując 2% postępowań.

Zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa udzielano przede wszystkim w trybie przetargu ograniczonego, który, obok negocjacji z ogłoszeniem, jest podstawowym trybem w tego rodzaju zamówieniach. Zamówienia w tym trybie stanowiły 59% postępowań (w roku 2013 – 56%). Kolejnym trybem stosowanym w zamówieniach w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa był tryb zamówienia z wolnej ręki – 31% postępowań (w roku 2013 – 36%), a następnie tryb negocjacji bez ogłoszenia – 8% (w roku 2013 nie było takich postępowań). Pozostałe 2% zamówień udzielono w trybie negocjacji z ogłoszeniem (w roku 2013 – 8%).

Ze względu na wartość zamówień najczęściej środków wydatkowano w trybie negocjacji z ogłoszeniem – 44% wartości (w roku 2013 – 40%) i w trybie zamówienia z wolnej ręki – 33% (w roku 2013 – 27%). W przetargu ograniczonym udzielono 21% wartości zamówień (w roku 2013 – 33%) a 2% wartości zamówień wydatkowano z zastosowaniem trybu negocjacji bez ogłoszenia.

II.2. Funkcjonowanie rynku

II.2.1. Tryby stosowane w zamówieniach publicznych

Podobnie jak w latach ubiegłych dane z rocznych sprawozdań o udzielonych zamówieniach w roku 2014 potwierdzają prymat przetargu nieograniczonego. Tryb ten zastosowano w 82% przypadków. Szczegółowa struktura trybów, w jakich udzielano zamówień w roku 2014 w porównaniu do lat ubiegłych przedstawia się następująco:

Tryb	Lata / odsetek liczby zamówień			
	2011	2012	2013	2014
przetarg nieograniczony	82,07%	84,43%	81,00%	82,19%
zamówienie z wolnej ręki	13,90%	12,26%	14,73%	13,42%

Tryb	Lata / odsetek liczby zamówień			
	2011	2012	2013	2014
zapytanie o cenę	2,91%	2,34%	3,16%	3,14%
przetarg ograniczony	0,64%	0,56%	0,56%	0,74%
negocjacje bez ogłoszenia	0,17%	0,15%	0,16%	0,21%
licytacja elektroniczna	0,13%	0,17%	0,26%	0,21%
negocjacje z ogłoszeniem	0,14%	0,07%	0,10%	0,08%
dialog konkurencyjny	0,04%	0,02%	0,03%	0,01%

Z zaprezentowanych danych wynika, że w roku 2014 nastąpił wzrost odsetka zamówień udzielanych w trybie przetargu nieograniczonego przy jednoczesnym spadku zamówień udzielanych w trybie najmniej konkurencyjnym – zamówieniu z wolnej ręki.

Ogólnie odsetek postępowań zapewniających wykonawcom niedyskryminacyjny dostęp do zamówień publicznych stanowił ponad 83% wszystkich zamówień.

Przedstawiona powyżej struktura trybów została zaprezentowana na wykresie w Załączniku nr 7 do niniejszego Sprawozdania.

W przypadku wartości zamówień, struktura udzielonych zamówień w poszczególnych latach w podziale na tryby przedstawia się następująco:

Tryb	Lata / odsetek wartości zamówień			
	2011	2012	2013	2014
przetarg nieograniczony	67,55%	67,56%	80,42%	75,75%
zamówienie z wolnej ręki	8,07%	9,62%	8,02%	9,13%
przetarg ograniczony	10,75%	7,38%	5,54%	8,11%
negocjacje z ogłoszeniem	1,24%	12,60%	2,27%	6,24%
zapytanie o cenę	0,38%	0,33%	0,31%	0,28%
negocjacje bez ogłoszenia	9,98%	2,34%	0,28%	0,24%
dialog konkurencyjny	1,99%	0,12%	3,08%	0,17%
licytacja elektroniczna	0,04%	0,05%	0,07%	0,08%

Pomimo spadku wartości zamówień udzielonych w trybie przetargu nieograniczonego, ogólnie odsetek wartości zamówień udzielonych w trybach konkurencyjnych (poprzedzonych ogłoszeniem o zamówieniu) w roku 2014 wyniósł 90,35% (w roku 2013 – 91%).

W postępowaniach o wartościach poniżej progów unijnych, w roku 2014 tryb przetargu nieograniczonego zastosowano w 81,34% zamówień – odsetek ten wzrósł w porównaniu do roku 2013 (80,08%).

Zmalał natomiast udział zamówień udzielanych w trybie zamówienia z wolnej ręki do poziomu 14,22% (w roku 2013 – 15,57%) a w trybie zapytania o cenę utrzymał się na zbliżonym poziomie 3,59% (w roku 2013 – 3,53%).

Podobnie jak w poprzednich latach trzy wyżej wymienione tryby obejmowały prawie cały rynek zamówień publicznych o wartości poniżej progów unijnych. Pozostałe tryby udzielania zamówień (tj. przetarg ograniczony, negocjacje z ogłoszeniem, dialog konkurencyjny, negocjacje bez ogłoszenia oraz licytacja elektroniczna) zastosowano w 0,85% postępowań.

W przypadku zamówień o wartości powyżej progów unijnych, dane z rocznych sprawozdań za rok 2014 potwierdzają również utrzymujący się od kilku lat prymat trybu przetargu nieograniczonego. Zastosowano go w 88,14% przypadków (w roku 2013 – 88,83%; w 2012 – 88,06%; w 2011 – 84,99%).

Na zbliżonym do roku 2013 poziomie utrzymał się odsetek zamówień udzielanych w trybie zamówienia z wolnej ręki – 7,81% (w roku 2013 – 7,68%; w 2012 – 8,59%; w 2011 – 10,89%). Wzrósł natomiast odsetek zamówień udzielanych w trybie przetargu ograniczonego – 3,40% w stosunku do 2,57% w roku 2013 (w roku 2012 – 2,53%; w 2011 – 3,10%). Pozostałe tryby (tzn. dialog konkurencyjny, negocjacje z ogłoszeniem oraz negocjacje bez ogłoszenia) stanowiły 0,65% postępowań.

II.2.2. Czas trwania postępowania

W oparciu o dane zawarte w ogłoszeniach opublikowanych zarówno w Biuletynie Zamówień Publicznych (BZP) jak i w Dzienniku Urzędowym UE, możliwe jest określenie czasu trwania postępowania w przypadku zamówień udzielanych w trybach: przetargu nieograniczonego, przetargu ograniczonego, negocjacji z ogłoszeniem, dialogu konkurencyjnego oraz, jedynie w przypadku postępowań ogłaszanych w Biuletynie Zamówień Publicznych, licytacji elektronicznej.

Średni czas trwania postępowania o wartości nie przekraczającej progów UE (ogłoszenia publikowane w Biuletynie Zamówień Publicznych), liczony od daty publikacji ogłoszenia o zamówieniu do daty zawarcia umowy wskazanej w ogłoszeniu o udzieleniu zamówienia, w roku 2014 wyniósł 34 dni (w 2013 – 32 dni, w 2012 i 2011 – 31 dni).

Przeciętny czas trwania postępowań o wartości nie przekraczającej progów UE przedstawia wykres stanowiący Załącznik nr 8 do niniejszego Sprawozdania.

W podziale na poszczególne tryby wskaźnik ten kształtował się następująco:

- przetarg nieograniczony – 33 dni (2013 – 32 dni; 2012 – 31; 2011 – 31),
- przetarg ograniczony – 67 dni (2013 – 62 dni; 2012 – 60; 2011 – 60),
- negocjacje z ogłoszeniem – 92 dni (2013 – 93 dni; 2012 – 74; 2011 – 73),
- dialog konkurencyjny – 162 dni (2013 – 131 dni; 2012 – 76; 2011 – 68),
- licytacja elektroniczna – 32 dni (2013 – 31 dni; 2012 – 32; 2011 – 33).

Jak wynika z powyższego zestawienia, w roku 2014, średnio najkrócej trwała procedura udzielenia zamówienia przy wykorzystaniu trybu licytacji elektronicznej – 32 dni oraz przy wykorzystaniu trybu przetargu nieograniczonego – 33 dni. Natomiast średnio najdłużej trającą procedurą był dialog konkurencyjny (162 dni), który w porównaniu do poprzednich lat uległ dalszemu znacznemu wydłużeniu.

Poniżej zamieszczono dane dotyczące średniego czasu trwania postępowań w zależności od rodzaju i trybu udzielenia zamówienia:

Tryb zamówienia	Średni czas trwania postępowania (w dniach, ogłoszenia w BZP)			
	Roboty budowlane	Dostawy	Usługi	Średnio
Przetarg nieograniczony	39	33	32	33
Przetarg ograniczony	89	51	55	67
Negocjacje z ogłoszeniem	77	162	86	92
Dialog konkurencyjny	153	-	166	162
Licytacja elektroniczna	39	28	30	32
Średnio	39	33	32	34

Natomiast, jak wynika z ogłoszeń opublikowanych w roku 2014 przez polskich zamawiających w Dzienniku Urzędowym UE, a więc w przypadku postępowań o wartości powyżej progów UE, przeciętny czas trwania postępowania, liczony od daty publikacji

ogłoszenia o zamówieniu do daty zawarcia umowy wskazanej w ogłoszeniu o udzieleniu zamówienia, wyniósł 90 dni (w roku 2013 – 92 dni; w 2012 – 86 dni; w 2011 – 81 dni).

Przeciętny czas trwania postępowań o wartości powyżej progów UE przedstawia wykres stanowiący Załącznik nr 9 do niniejszego Sprawozdania.

W podziale na poszczególne tryby wskaźnik ten kształtował się następująco:

- przetarg nieograniczony – 89 dni (2013 – 91; 2012 – 86; 2011 – 80),
- przetarg ograniczony – 117 dni (2013 – 130; 2012 – 112; 2011 – 117),
- negocjacje z ogłoszeniem – 159 dni (2013 – 130; 2012 – 161; 2011 – 228),
- dialog konkurencyjny – 251 dni (2013 – 275; 2012 – 226; 2011 – 204).

Z powyższych danych wynika, że, z wyjątkiem trybu negocjacji z ogłoszeniem, w którym średni czas trwania procedury wydłużył się o 29 dni, w pozostałych trybach uległ on skróceniu.

Poniżej zamieszczono dane dotyczące średniego czasu trwania postępowania w zależności od rodzaju i trybu udzielenia zamówienia:

Tryb zamówienia	Średni czas trwania postępowania (w dniach, ogłoszenia w Dz.U. UE)			
	Roboty budowlane	Dostawy	Usługi	Średnio
Przetarg nieograniczony	94	92	76	89
Przetarg ograniczony	215	101	120	117
Negocjacje z ogłoszeniem	202	174	146	159
Dialog konkurencyjny	208	226	276	251
Średnio	103	93	78	90

II.2.3. Kryteria oceny ofert

W dniu 19 października 2014 roku weszły w życie znowelizowane przepisy ustawy – Prawo zamówień publicznych, które m.in. ograniczyły zastosowanie kryterium ceny jako jedyne kryterium oceny ofert.

Pomimo krótkiego okresu obowiązywania nowych przepisów w roku 2014, zmiany te miały wpływ na strukturę stosowanych kryteriów oceny ofert.

Jak wynika z ogłoszeń publikowanych w Biuletynie Zamówień Publicznych, w postępowaniach o wartościach poniżej progów unijnych cenę jako jedyne kryterium oceny ofert zastosowano w 84% postępowań (w roku 2013 i 2012 – w 92% a w 2011 – w 91% postępowań). Najczęściej kryterium ceny jako jedyne kryterium oceny ofert zamawiający zastosowali w postępowaniach na roboty budowlane – 92% (w roku 2013 – 95%) następnie na dostawy – 83% (w roku 2013 – 93%) oraz na usługi – 76% (w roku 2013 – 88%).

W przypadku postępowań o wartościach powyżej progów unijnych, dane z ogłoszeń opublikowanych w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej również potwierdzają spadek odsetka postępowań z ceną jako jedynym kryterium oceny ofert. W roku 2014 kryterium ceny jako jedyne zostało zastosowane w 75% postępowań (w roku 2013 – w 85% a w 2012 – w 76% postępowań).

W postępowaniach tych najczęściej kryterium ceny jako jedyne kryterium oceny ofert stosowano w przypadku zamówień na dostawy – 78% przypadków (w roku 2013 – 87%), następnie w zamówieniach na roboty budowlane – 76% przypadków (w roku 2013 – 84%) oraz na usługi – 72% przypadków (w roku 2013 – 82%).

W zamówieniach, w których oferty miały podlegać ocenie według ceny oraz dodatkowych kryteriów (dane dotyczące postępowań o wartości poniżej progów unijnych pochodzących z ogłoszeń opublikowanych w Biuletynie Zamówień Publicznych), w roku 2014 zamawiający stosowali średnio 2,18 kryteria oceny ofert. Pomimo zmiany przepisów liczba ta zmniejszyła się w porównaniu do roku 2013 (2,54 kryteria) oraz do lat wcześniejszych, w których utrzymywała się na zbliżonym poziomie: w roku 2012 średnia liczba kryteriów oceny ofert wyniosła 3,53; w roku 2011 – 3,61 a w 2010 – 3,63 kryteria.

W przypadku postępowań na roboty budowlane średnia liczba kryteriów na przetarg wyniosła 2,09 (w roku 2013 – 2,22; w 2012 – 2,38 a w 2011 – 2,40). W dostawach zamawiający zastosowali 2,10 kryteria (w rok 2013 – 2,41; w 2012 – 3,65 a w 2011 – 3,64) a w usługach – 2,30 (w roku 2013 – 2,68; w 2012 – 3,79 a w 2011 – 3,95).

Po wejściu w życie zmienionych przepisów, tj. od 19.10.2014 roku, zamawiający najczęściej stosowali dwa kryteria oceny ofert – w przypadku zamówień o wartości poniżej progów UE w 92% postępowań, w przypadku zamówień o wartościach powyżej progów UE – w 82%.

Trzy kryteria zastosowano w, odpowiednio, 6% oraz 14% postępowań, a cztery kryteria w 1% oraz 3% postępowań. W pozostałym 1% postępowań stosowano od 5 do 12 kryteriów oceny ofert.

Najczęściej stosowanym dodatkowym kryterium oceny oferty było kryterium związane z terminem realizacji zamówienia (czasem dostawy) – 29% (zamówienia ogłoszone w BZP) i 27% (zamówienia ogłoszone w Dz.U. UE) postępowań, w których zastosowano więcej niż jedno kryterium. Kolejne kryterium dotyczyło warunków gwarancji bądź rękojmi – odpowiednio 25% i 22% postępowań oraz, w przypadku zamówień ogłaszanych w BZP, kryterium dotyczące warunków płatności – 10% postępowań, a w przypadku zamówień ogłaszanych w Dz.U. UE kryterium dotyczące jakości / funkcjonalności / parametrów technicznych przedmiotu zamówienia – 15% postępowań.

II.2.4. Konkurencyjność postępowań

Poziom zainteresowania rynkiem zamówień publicznych przez potencjalnych wykonawców wyrażający się liczbą ofert składanych w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego może być traktowany jako miernik konkurencyjności na tym rynku.

Jak wynika z danych zawartych w ogłoszeniach o udzieleniu zamówienia publikowanych w Biuletynie Zamówień Publicznych, a więc w postępowaniach o wartości poniżej progów UE, średnia liczba ofert składanych podczas jednego postępowania w roku 2014 wyniosła 2,89 i była nieznacznie niższa od danych za rok 2013 – 2,96 (w roku 2012 także 2,96; w 2011 – 2,74).

Najwięcej ofert wpływało w postępowaniach na roboty budowlane – 3,90 (w roku 2013 – 4,36; w 2012 – 4,70; w 2011 – 3,88). W postępowaniach, w których przedmiotem były dostawy składano średnio 2,44 oferty (w roku 2013 – 2,48; 2012 – 2,47; w 2011 – 2,39) natomiast na usługi – 2,99 oferty (w roku 2013 – 2,95; 2012 – 2,79; 2011 – 2,65).

Podobnie jak w poprzednich latach największą grupę postępowań stanowiły zamówienia, w których wykonawcy składali tylko jedną ofertę – 38% (w roku 2013 – 39%; w 2012 – 40%), przy czym taka sytuacja miała miejsce, podobnie jak w latach ubiegłych, przede wszystkim w postępowaniach na dostawy i usługi. W postępowaniach na roboty budowlane konkurencyjność była znacznie większa, gdyż 1 ofertę składano w 23% postępowań, natomiast 5 i więcej ofert – w 31% postępowań. Poniżej zamieszczono zestawienie odsetka postępowań z uwzględnieniem liczby składanych ofert oraz rodzaju zamówienia:

Liczba złożonych ofert	Odsetek postępowań, w których wykonawcy składali odpowiednią liczbę ofert (ogłoszenia w BZP)			
	Roboty budowlane	Dostawy	Usługi	Ogółem
1	23,44%	42,07%	40,24%	38,04%
2	16,96%	23,47%	19,04%	20,78%
3	15,74%	14,58%	12,64%	14,14%
4	12,77%	8,45%	8,70%	9,33%
5 i więcej	31,09%	11,43%	19,38%	17,71%
Razem	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

W postępowaniach, w których doszło do odrzucenia ofert, tj. w 19% przypadków, w których udzielono zamówienia, w roku 2014 średnio odrzucano 1,68 oferty – odsetek ten był niższy od wartości z roku 2013 (1,72 oferty). Najwięcej ofert podlegało odrzuceniu w zamówieniach na roboty budowlane – 1,86 oferty (w roku 2013 – 2,04) natomiast najmniej w postępowaniach na dostawy – 1,49 oferty (w roku 2013 – 1,55). W przypadku usług odrzucano średnio 1,75 oferty (w roku 2013 – 1,68).

W przypadku zamówień o wartości powyżej progów UE, z treści ogłoszeń opublikowanych przez polskich zamawiających w Dzienniku Urzędowym UE, wynika, że w roku 2014 przeciętnie w jednym postępowaniu wpływało do zamawiającego 2,49 oferty (w roku 2013 – 2,46; w 2012 – 2,36; w 2011 – 2,46).

Najwięcej ofert wpływało w postępowaniach na roboty budowlane – 4,51 (w roku 2013 – 5,09; w 2012 – 6,06; w 2011 – 5,09), następnie na usługi – 2,67 oferty (w roku 2013 – 2,73; w 2012 – 2,68; w 2011 – 2,92) i na dostawy – 2,39 oferty (w roku 2013 – 2,33; w 2012 – 2,17; w 2011 – 2,25). Przeciętną liczbę ofert w jednym postępowaniu o wartości powyżej progów UE przedstawiono na wykresie w Załączniku nr 10 do niniejszego Sprawozdania.

Podobnie jak w postępowaniach o wartości poniżej progów unijnych, ogółem największą grupę postępowań stanowiły zamówienia, w których wykonawcy składali tylko jedną ofertę – 44% (w roku 2013 także 44%; w 2012 – 47%; w 2011 – 45%). Najniższa konkurencja była w postępowaniach na dostawy i usługi – 1 ofertę złożono odpowiednio w 43,8% i 46,5% postępowań, natomiast największa konkurencja była w robotach budowlanych – w 40% postępowań składano 5 i więcej ofert. Poniżej zamieszczono zestawienie odsetka postępowań z uwzględnieniem liczby składanych ofert oraz rodzaju zamówienia:

Liczba złożonych ofert	Odsetek postępowań, w których wykonawcy składali odpowiednią liczbę ofert (ogłoszenia w Dz. U. UE)			
	Roboty budowlane	Dostawy	Usługi	Ogółem
1	17,11%	43,81%	46,46%	43,93%
2	15,08%	22,00%	18,14%	21,06%
3	16,14%	14,65%	11,47%	14,00%
4	11,92%	8,87%	7,49%	8,63%
5 i więcej	39,75%	10,67%	16,44%	12,38%
Razem	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

II.2.5. Uzyskiwane ceny

W postępowaniach o wartości poniżej progów UE (ogłoszenia o udzieleniu zamówienia publikowane w Biuletynie Zamówień Publicznych), w których wpłynęło minimum

dwie oferty, odsetek postępowań, w których zamawiający dokonali wyboru najtańszej oferty w roku 2014 wyniósł 85,7% (w roku 2013 – 86,5%; w 2012 – 86,8%; w 2011 – 88,0%).

W 4,6% przypadków różnica pomiędzy ceną oferty wybranej, a ceną oferty najtańszej wynosiła do 10%. W 2,6% przypadków różnica ta wynosiła powyżej 10% do 20%. Większe rozbieżności pomiędzy ceną wybranej oferty a najniższą ceną zaproponowaną w konkretnym postępowaniu obejmowało pozostałe 7,1% przypadków.

Z informacji znajdujących się w ogłoszeniach o udzieleniu zamówienia opublikowanych w Biuletynie Zamówień Publicznych wynika, że różnice pomiędzy ceną minimalną a maksymalną wynoszące do 30% występowały odpowiednio w odsetku postępowań:

- w przypadku robót budowlanych – 41% (w 2013 – 36%; w 2012 – 34%; w 2011 – 40%),
- w przypadku dostaw – 56% (w 2013 – 57%; w 2012 – 56%; w 2011 – 58%),
- w przypadku usług – 31% (w 2013 – 32%; w 2012 – 34%; w 2011 – 33%).

Dane wskazują, że oferty na dostawy były najbardziej zbliżone cenowo (w 28% postępowań różnica między ceną minimalną i maksymalną nie przekroczyła 10%), natomiast w ofertach na usługi, gdzie cena zależy od większej liczby czynników, różnice pomiędzy ceną najtańszą a najdroższą były największe (w 34% postępowań różnica ta wyniosła ponad 100%).

Różnice w minimalnej i maksymalnej cenie oferty przedstawia wykres stanowiący Załącznik nr 11 do niniejszego Sprawozdania.

W przypadku postępowań o wartości powyżej progów unijnych, z ogłoszeń o udzieleniu zamówienia opublikowanych przez zamawiających w 2014 roku w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej wynika, że średnio cena oferty wybranej stanowiła ok. 89% wartości, którą zamawiający oszacował wszczynając postępowanie (w roku 2013 i 2012 – 91% a w 2011 – 90%).

Cena oferty wybranej w postępowaniach powyżej progów UE na roboty budowlane średnio stanowiła 82% wartości szacunkowej (w roku 2013 – 81%; w 2012 – 75%; w 2011 – 80%) natomiast na dostawy – cena oferty wybranej średnio stanowiła 90% wartości szacunkowej (w roku 2013 i 2012 – 92%; w 2011 – 91%). W przypadku usług średnio cena oferty wybranej stanowiła 87% wartości szacunkowej zamówienia (w roku 2013 – 90%; w 2012 – 88%; w 2011 – 87%).

W ok. 70% (w 2013 – 69%; w 2012 – 68%; w 2011 – 69%) postępowań szacowana przez zamawiających wartość zamówienia była wyższa od ceny oferty wybranej, natomiast w 19% przypadków (w roku 2013 i 2012 – 23%; w 2011 – 21%) zamawiający nie doszacował wartości i cena oferty wybranej była wyższa od wartości szacunkowej zamówienia.

II.2.6. Udział polskich przedsiębiorców w rynku europejskim

Dostępne dane wskazują, że polscy wykonawcy skutecznie rywalizują o kontrakty na otwartym europejskim rynku zamówień publicznych.

Jak wynika z ogłoszeń opublikowanych w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej w postępowaniach o wartościach powyżej progów unijnych w roku 2014 polskiemu wykonawcom udzielono na rynkach zagranicznych 82 zamówienia publiczne (w roku 2013 – 89; w 2012 – 53; w 2011 – 50).

Oferty polskich wykonawców były wybierane w postępowaniach organizowanych przez zamawiających przede wszystkim z Czech (20 kontraktów), Niemiec (17 kontraktów) i Węgier (9 kontraktów). Osiem zamówień realizowano na Słowacji, pięć w Rumunii, po 3 w

Estonii, na Litwie i w Luksemburgu, po dwa w Belgii, Chorwacji, Grecji, na Łotwie i we Włoszech oraz po 1 w Austrii, Finlandii, Francji i Irlandii.

Zrealizowano 46 dostaw (w 2013 – 44; w 2012 – 26; w 2011 – 30), 31 usług (w 2013 – 40; w 2012 – 21; 2011 – 20) oraz 5 robót budowlanych (w 2013 i 2012 – 4 a w 2011 nie realizowano robót budowlanych).

W przypadku dostaw udzielone zamówienia dotyczyły przede wszystkim autobusów i pojazdów specjalnych (np. ratowniczych, strażackich) oraz sprzętu górniczego wraz z częściami, poza tym maszyn przemysłowych, części śmigłowców, aparatury badawczej i pomiarowej, sprzętu laboratoryjnego i osprzętu elektrycznego.

W przypadku usług zamawiano głównie usługi z zakresu ochrony i nadzoru, usługi z zakresu geologii i inżynierii, a także usługi w zakresie oprogramowania oraz usługi napraw i konserwacji maszyn przemysłowych.

Roboty budowlane polegały na pracach remontowych budynków.

Z opublikowanych ogłoszeń wynika, iż w sumie polskim wykonawcom udzielono zamówień na kwotę ponad 309 mln euro (w roku 2013 – 430 mln euro; w 2012 – 486 mln euro; w 2011 – 168 mln euro). Jednak w części ogłoszeń zamawiający nie podali wartości udzielonego zamówienia, dlatego można przyjąć, że faktycznie kwota ta jest większa.

Wykaz polskich wykonawców, którym udzielono zamówień na rynkach zagranicznych w roku 2014 przedstawia Załącznik nr 12 do niniejszego Sprawozdania.

II.2.7. Podmioty zagraniczne na polskim rynku zamówień publicznych

Od kilku lat odsetek zamówień publicznych udzielonych podmiotom zagranicznym utrzymuje się na zbliżonym poziomie. W roku 2014 około 3% zamówień (701 przypadków) przypadło wykonawcom zagranicznym.

Ze względu na wartość, odsetek zamówień publicznych udzielonych wykonawcom zagranicznym wygląda nieco inaczej; w roku 2014 wyniósł 14% (13,5 mld zł); w roku 2013 – 13% (13,6 mld zł); w roku 2012 – 8% (7,5 mld zł) a w latach 2010-2011 – 12% (odpowiednio: 12,3 mld zł i 13,7 mld zł).

W roku 2014 w przypadku liczby udzielonych zamówień wykonawcom zagranicznym przeważały dostawy – 72% (508) kontraktów, a następnie usługi – 21% (145); roboty budowlane stanowiły 7% (48) zamówień.

Odmienne kształtowała się struktura udzielonych zamówień według wartości. Najwięcej środków wydatkowano na roboty budowlane – 74% (10,016 mld zł), następnie na usługi – 16% (2,141 mld zł) i dopiero na miejscu trzecim znalazły się dostawy z odsetkiem 10% wartości udzielonych zamówień (1,327 mld zł).

Ze względu na liczbę, w roku 2014 najwięcej zamówień przypadło w udziale przedsiębiorcom z Wielkiej Brytanii (170 kontraktów; 24%) oraz Niemiec (118 kontraktów; 17%). Następnie z Czech, Francji i Hiszpanii (po 7%) oraz z Belgii i Szwajcarii (po 6%). Wykonawcy z Włoch otrzymali 5%, a z Austrii i Holandii po 3% zamówień. Po 2% zamówień przypadło wykonawcom z Irlandii oraz USA.

Odmienne natomiast kształtowała się struktura zamówień udzielonych zagranicznym wykonawcom ze względu na wartość. Największa kwota zamówień przypadła przedsiębiorstwom z Hiszpanii i Niemiec (po 31% wartości kontraktów; po ok. 4,2 mld zł). Wykonawcom z Włoch udzielono 16% kwoty zamówień, 10% przypadło w udziale Wielkiej Brytanii, a 4% – wykonawcom z Czech.

Podobnie jak w roku 2013, wysoki odsetek wartości zamówień udzielonych wykonawcom z Hiszpanii i Niemiec wynika z tego, że oferty firm z tych krajów były wybierane

w postępowaniach na roboty budowlane związane z dużymi inwestycjami infrastrukturalnymi. W roku 2014 do tej grupy dołączyli wykonawcy z Włoch.

Od lat zamówienia udzielane zagranicznym wykonawcom dotyczą najczęściej specyficznych przedmiotów zamówienia np.: zakupu praw licencyjnych do oprogramowania bądź dostępu do baz danych, zakupu sprzętu medycznego (w tym jednorazowego) i odczynników, urządzeń optycznych, precyzyjnych i sprzętu laboratoryjnego czy sprzętu górniczego. W przypadku robót budowlanych były to najczęściej zamówienia dotyczące budowy i remontu dróg i autostrad a także linii kolejowych, natomiast usługi dotyczyły dokumentacji projektowej, nadzoru inwestorskiego, usług ubezpieczeniowych, specjalistycznych szkoleń oraz remontów sprzętu górniczego i wydobywczego.

W przypadku robót budowlanych w części zamówień wybierano oferty konsorcjów, w skład których wchodził także polski wykonawca, natomiast w przypadku dostaw jednorazowego i drobnego sprzętu medycznego firmy zagraniczne najczęściej wygrywały pojedyncze części zamówienia.

II.2.8. Korzystanie ze środków ochrony prawnej

A. Dane statystyczne dotyczące odwołań wnoszonych do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej

W ostatnich latach liczba wnoszonych odwołań przedstawiała się następująco:

- 2011 r. – 2 820 odwołań,
- 2012 r. – 2 942 odwołania,
- 2013 r. – 3 044 odwołania,
- 2014 r. – 2 836 odwołań.

W roku 2014 liczba wniesionych odwołań ukształtowała się na nieco niższym poziomie w stosunku do roku 2013. Poziom ten był natomiast zbliżony do roku 2011.

Liczbę wniesionych odwołań w latach 2011-2014 w podziale na rodzaj zamówienia przedstawia Załącznik nr 13 do niniejszego Sprawozdania.

Odwołania wniesione w formie elektronicznej stanowiły 18% wszystkich odwołań. Jest to odsetek na podobnym poziomie, jak w roku 2013 (16%).

W 2014 r. jedynie 3 sprawy toczyły się z udziałem biegłych (w 2013 r. – 7). Biegli byli powoływani w dziedzinie projektowania budowlanego, hydrotechniki konstrukcji stalowych oraz energii cieplnej.

B. Terminowość rozpatrywania odwołań

W 2014 r. średni czas oczekiwania na wydanie orzeczenia w sprawie wniesionego odwołania wynosił 14 dni. Dla porównania w 2013 r. średni czas oczekiwania na wydanie orzeczenia w sprawie wniesionego odwołania wynosił 16 dni..

Ogółem w 2014 r. 72 % odwołań zostało rozpatrzonych w terminie ustawowym, tj. w ciągu 15 dni od dnia wniesienia odwołania, co oznacza poprawę względem roku 2013 (67%).

C. Odwołania a rodzaj zamówienia

Odwołania najczęściej składane były w postępowaniach, których przedmiot stanowiły usługi (41%). Niewiele mniejszy odsetek stanowiły odwołania składane w postępowaniach na dostawy – 39%, natomiast najmniej odwołań składano w postępowaniach na roboty budowlane – 20%.

Dla porównania, w roku 2013 w postępowaniach na usługi zostało złożonych 44% odwołań, na dostawy 35%, a najmniej na roboty budowlane – 21%. Jak widać zmiany procentowe nastąpiły głównie pomiędzy odwołaniami w postępowaniach na usługi i dostawy, a odsetek odwołań w postępowaniach na roboty budowlane pozostał praktycznie bez zmian.

D. Odwołania a tryb postępowania

W 2 538 przypadkach odwołania składane były w postępowaniach prowadzonych w trybie przetargu nieograniczonego (co stanowi 89% odwołań wniesionych w 2014 r.) 216 odwołań wniesiono w postępowaniach w trybie przetargu ograniczonego, co stanowi 8% wszystkich wniesionych odwołań.

Ogółem w postępowaniach prowadzonych w trybach innych niż podstawowe złożono 45 odwołań, w tym: dialog konkurencyjny – 12 (0,5%), negocjacje bez ogłoszenia – 8 (0,3%), negocjacje z ogłoszeniem – 19 (0,7%), wolna ręka – 5 (0,18%) i zapytanie o cenę 1 (0,03%).

Dla porównania w 2013 r. liczba odwołań w postępowaniach prowadzonych w trybach innych niż podstawowe kształtowała się następująco: w postępowaniach prowadzonych w trybie negocjacji z ogłoszeniem 27 (1%), dialogu konkurencyjnego 13 (0,5%), zapytania o cenę 3 (0,09%), wolnej ręki 13 (0,5%). Ogółem złożono 56 odwołań w trybach innych niż podstawowe.

E. Odwołania w poszczególnych branżach i sektorach rynku

Lp.	Sektor/branża	Liczba	Odsetek
1.	Informatyka	566	19,96%
2.	Pozostałe (m.in.. Obsługa bankowa, usługi ubezpieczeniowe, zarządzanie nieruchomościami, usługi komunalne, sektor energetyczny)	418	14,74%
3.	Sektor medyczny	357	12,59%
4.	Budownictwo, w tym:	331	11,67%
	a) budowa lub remonty dróg i autostrad	91	3,21%
	b) budowa lub remonty obiektów sportowych	30	1,06%
	c) budowa lub remonty budynków	191	6,73%
	d) budowa lub remonty placów, parkingów	19	0,67%
5.	Dostawy i usługi dla służb mundurowych	145	5,11%
6.	Sektor energetyczny	122	4,30%
7.	Gospodarka odpadami	114	4,02%
8.	Utrzymanie dróg (oznakowanie, sygnalizacja, parkometry, oczyszczanie, utrzymanie zieleni)	112	3,95%
9.	Sektor kolejowy	105	3,70%
10.	Sektor górniczy	96	3,39%
11.	Wodociągi i kanalizacja	83	2,93%
12.	Sprzątanie	74	2,61%
13.	Wybór inżyniera kontraktu, nadzór budowlany, inwestor zastępczy	72	2,54%
14.	Usługi leśne	59	2,08%
15.	Transport publiczny	58	2,05%
16.	Radiokomunikacja i telekomunikacja	47	1,66%
17.	Opracowanie projektów budowlanych	37	1,30%
18.	Gospodarka wodna (gosp. rzeczna, gosp. morska, zbiorniki retencyjne, przeciwpowodziowe)	26	0,92%
19.	Ochrona fizyczna	14	0,49%
Liczba ogółem wniesionych odwołań w 2014 r.		2 836	100,00%

Jak wynika z powyższego zestawienia, najwięcej odwołań wniesiono w sektorze informatycznym (prawie 20%), pozostałe (14,74%), następnie w sektorze medycznym (12,59%) i budowlanym (11,67%). W 2014 r. odnotowano natomiast spadek odsetka odwołań dotyczących gospodarki odpadami (ok. 4% w stosunku do ok. 10% w roku 2013).

Spadek odwołań w tej branży w roku 2014 r. był prawdopodobnie spowodowany zawieraniem w 2013 r. przez gminy umów na odbieranie i zagospodarowanie odpadów na okres dłuższy niż 12 miesięcy, większym doświadczeniem zamawiających i lepszym przygotowaniem nowych postępowań.

F. Dane dotyczące skarg do sądów okręgowych na orzeczenia Krajowej Izby Odwoławczej

W 2014 r. liczba skarg wnoszonych na orzeczenia Krajowej Izby Odwoławczej do sądów okręgowych kształtowała się na analogicznym poziomie jak w 2013 r. Poniżej liczba skarg w 2014 r. w stosunku do lat ubiegłych:

- 2011 r. – 148,
- 2012 r. – 152,
- 2013 r. – 144,
- 2014 r. – 133.

W 2014 r. spośród 133 skarg na orzeczenia KIO, 76 skarg (57%) zostało wniesionych przez odwołujących, 24 skargi (18%) - przez zamawiających, a 20 skarg (15%) przez wykonawców przystępujących do postępowania odwoławczego. Prezes Urzędu skierował w 2014 r. 13 skarg na orzeczenia KIO (10%).

Na podstawie przekazanych do Urzędu orzeczeń sądów okręgowych (75), jakie zapadły w wyniku rozpatrzenia skarg, rozstrzygnięcia sądów przedstawiają się następująco:

- 1) Oddalenie skargi – 27 (36,33%)
- 2) Uchylenie lub zmiana orzeczenia KIO - 16 (21,33%)
- 3) Odrzucenie skargi - 28 (37,33%)
- 4) Umorzenie postępowania skargowego – 4 (5%)

Dla porównania w 2013 r. sądy okręgowe odrzuciły 37% skarg, oddaliły 32% skarg, umorzyły postępowanie skargowe w 15% przypadków i zmieniły lub uchyliły orzeczenie KIO w wyniku rozpoznania 15% skarg.

W roku 2014 obciążenie sądów sprawami skargowymi rozkładało się, podobnie jak w latach poprzednich, nierównomiernie. Najwięcej skarg zostało skierowanych do sądu okręgowego w Warszawie - 53 (39,85%), w następnej kolejności do sądu okręgowego w Krakowie - 11 (8,27%), we Wrocławiu - 8 (6,02%) oraz w Katowicach – 7 (5,26%). Do pozostałych sądów okręgowych trafiały pojedyncze sprawy skargowe, a do 19 sądów nie wpłynęła żadna skarga na orzeczenie KIO.

II.2.9. Wyniki ankiety Urzędu dotyczącej wybranych zagadnień związanych z udzielaniem zamówień

W celu analizy funkcjonowania systemu zamówień publicznych w odniesieniu do zagadnień dotyczących realizacji umów w zamówieniach publicznych, kryteriów oceny ofert, wykluczania wykonawców oraz nieprawidłowości w postępowaniach z udziałem podmiotów trzecich, Urząd Zamówień Publicznych przeprowadził w 2014 r. badanie ankietowe.

Na poszczególne pytania ankiety odpowiedziało w sumie ponad 18 890 respondentów.

Respondenci ankiety w większości (62%) wskazali, że udzielali zamówień o wartościach nieprzekraczających progu określonego w art. 4 pkt 8 ustawy Pzp, czyli poniżej 14 000 / 30 000 euro. W przypadku pozostałych: 16% stanowili zamawiający udzielający do 3 zamówień o wartości powyżej najniższego progu, 10% udzielało od 4 do 10 takich zamówień, 6% - od 11 do 25 zamówień w roku i również 6% więcej niż 25 razy w roku udzieliło zamówień o wartości powyżej najniższego progu ustawowego.

45% zamawiających spośród 17 067 ankietowanych zadeklarowało, iż w roku 2014 podczas udzielania zamówień o wartości poniżej progu określonego w art. 4 pkt 8 ustawy Pzp stosowali własne, udostępnione wykonawcom procedury udzielania zamówień publicznych.

W kwestii dotyczącej realizacji umów o zamówienie publiczne uzyskane wyniki wskazały na rzadkie nakładanie kar umownych przez zamawiających. 6% respondentów (1 085 zamawiających) skorzystało z tego rozwiązania, 3% (661 zamawiających) przyznało, że w 2014 r. rozwiązali, wypowiedzieli lub odstąpili od umowy, a 0,43% (81 ankietowanych) (wystąpiło do sądu z powództwem przeciwko wykonawcy realizującemu zamówienie publiczne. Sprawy te najczęściej dotyczyły niewykonania bądź nienależytego wykonania umowy oraz egzekucji kar umownych. 0,38% (72 zamawiających) ujawniło pozywanie ich przez wykonawców w związku z nałożeniem kar umownych, nieprawidłowościami w płatnościach oraz zatrzymaniem wadium.

W odniesieniu do kwestii rażąco niskiej ceny 6% z odpowiedzi 6 801 respondentów odrzuciło oferty z tego powodu. Ceny takich ofert stanowiły średnio najczęściej od 30% do 50% wartości zamówienia (44% wskazań), ale zdarzały się również oferty, w których ceny były niższe niż 10% wartości zamówienia (11% wskazań). Ponad 40% odpowiedzi potwierdzających odrzucenie oferty z powodu rażąco niskiej ceny udzielili zamawiający prowadzący więcej niż 25 zamówień o wartości powyżej najniższego progu. 23% (1 536 zamawiających) zadeklarowało występowanie do wykonawców z żądaniem złożenia wyjaśnień dotyczących elementów oferty, mających wpływ na wysokość ceny.

Spśród 6 802 udzielonych odpowiedzi, prawie 80%, tj. 5 420 zamawiających udzieliło w 2014 r. zamówień z zastosowaniem kryterium najniższej ceny. Stosowanie wyłącznie kryterium najniższej ceny wyjaśniano brakiem uzasadnienia dla zastosowania innych kryteriów oceny ofert – 55% odpowiedzi, ograniczoną ilością środków w budżecie przeznaczonych na finansowanie zamówienia – 18%, brakiem umiejętności formułowania innych kryteriów oceny ofert – 8%, obawą przed koniecznością wyjaśniania kontrolującym przyczyn zastosowania określonych kryteriów oceny ofert – 7% oraz brakiem zasobów kadrowych umożliwiających właściwą ocenę ofert przy zastosowaniu pozacenowych kryteriów oceny ofert – 6%. Wśród zamawiających, którzy stosowali inne kryteria poza ceną, największą grupę stanowili udzielający niewielkiej liczby zamówień o wartościach powyżej najniższego progu – w 54% byli to zamawiający udzielający 3 lub mniej zamówień.

II.3. Inne dane dotyczące rynku zamówień publicznych

II.3.1. Ogłoszenia o zamiarze zawarcia umowy

Przepisy art. 62 ust. 2a oraz art. 66 ust. 2 ustawy – Prawo zamówień publicznych upoważniają zamawiającego do opublikowania ogłoszenia o zamiarze zawarcia umowy. Dotyczy to postępowań udzielanych w trybie negocjacji bez ogłoszenia oraz zamówienia z wolnej ręki, a więc najmniej konkurencyjnych.

W roku 2014 w Biuletynie Zamówień Publicznych oraz Dzienniku Urzędowym UE opublikowano ogółem 7 034 takie ogłoszenia. W roku 2013 ogłoszeń o zamiarze zawarcia umowy opublikowano 8 517; w roku 2012 – 9 146 a w roku 2011 – 10 129.

II.3.2. Postępowania, w których przewidziano zaliczkowanie

Zgodnie z przepisem art. 151a ustawy – Prawo zamówień publicznych, w określonych przypadkach, zamawiający może udzielić zaliczek na poczet wykonania zamówienia, pod warunkiem, że możliwość taka została przewidziana w ogłoszeniu o zamówieniu lub w specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

Z danych zawartych w ogłoszeniach o zamówieniu opublikowanych w Biuletynie Zamówień Publicznych wynika, że w roku 2014 liczba postępowań, w których przewidziano zaliczkowanie wyniosła 780, co stanowiło 0,54% ogółu postępowań ogłoszonych w BZP. Dla

porównania, w roku 2013 liczba takich zamówień wyniosła 1 362 (0,77% ogółu postępowań), w roku 2012 – 660 (0,38%) a w roku 2011 – 690 (0,41%).

Najwięcej ogłoszeń w roku 2014, w których przewidziano zaliczkowanie, dotyczyło zamówień na roboty budowlane (335; co stanowiło 0,71% ogółu ogłoszeń na ten rodzaj zamówienia). W przypadku usług było to 272 (0,59%) a dostaw – 173 zamówienia (0,33%).

II.3.3. Postępowania, w których zamawiający zastrzegł, że o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wyłącznie wykonawcy, u których ponad 50% zatrudnionych stanowią osoby niepełnosprawne

Organizując postępowanie zamawiający może zastrzec w ogłoszeniu o zamówieniu, że o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wyłącznie wykonawcy, u których ponad 50% zatrudnionych pracowników stanowią osoby niepełnosprawne w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych lub właściwych przepisów państw członkowskich Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego (art. 22 ust. 2 ustawy – Prawo zamówień publicznych).

Jak wynika z ogłoszeń o zamówieniu opublikowanych w roku 2014 w Biuletynie Zamówień Publicznych zamawiający umieścili takie zastrzeżenie w 183 ogłoszeniach, co stanowiło 0,13% ogólnej liczby zamówień. W roku 2013 postępowań z takim zastrzeżeniem było 400 (0,23%), w roku 2012 – 240 (0,14%) a w roku 2011 – 325 (0,19%).

Najwięcej dotyczyło usług – 125 ogłoszeń, następnie dostaw – 34 ogłoszenia oraz robót budowlanych – 24 ogłoszenia.

II.3.4. Postępowania, w których przewidziano unieważnienie postępowania w przypadku nie przyznania środków pochodzących z budżetu UE

Przepis art. 93 ust. 1a ustawy – Prawo zamówień publicznych zezwala zamawiającemu na unieważnienie postępowania, jeżeli środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegające zwrotowi środki z pomocy udzielonej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA), które zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie całości lub części zamówienia, nie zostały mu przyznane, a możliwość unieważnienia postępowania na tej podstawie została przewidziana w ogłoszeniu o zamówieniu, zaproszeniu do negocjacji albo zaproszeniu do składania ofert.

Z danych zawartych w ogłoszeniach o zamówieniu opublikowanych w Biuletynie Zamówień Publicznych w roku 2014 wynika, że zamawiający przewidzieli unieważnienie postępowania na tej podstawie w 8 042 ogłoszeniach, co stanowiło 5,54% ogółu. W roku 2013 takich ogłoszeń było 9 240 (5,22%), w roku 2012 – 9 004 (5,17%) a w roku 2011 – 8 236 (4,77%).

Podobnie jak w latach ubiegłych najwięcej ogłoszeń dotyczyło zamówień na usługi 3 351 (7,33% ogółu). W przypadku robót budowlanych opublikowano 2 642 ogłoszenia (5,60%) natomiast dostaw dotyczyło 2 049 (3,91%) takich ogłoszeń.

II.3.5. Postępowania, w których przewidziano istotne zmiany postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty

Prawo zamówień publicznych w art. 144 zakazuje istotnych zmian postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru wykonawcy, chyba że zamawiający przewidział możliwość dokonania takiej zmiany w ogłoszeniu o zamówieniu lub w specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz określił warunki takiej zmiany.

W ogłoszeniach opublikowanych w roku 2014 w Biuletynie Zamówień Publicznych zamawiający przewidzieli możliwość dokonania takich zmian w 102 094 przypadkach, co stanowiło 70,30% ogółu ogłoszeń. Dla porównania w roku 2013 możliwość zmian

postanowień zawartej umowy wskazano w 118 255 ogłoszeniach (66,70%), w roku 2012 w 115 453 (66,26%) a w roku 2011 w 106 003 (61,46%).

Najwięcej takich postępowań dotyczyło robót budowlanych – 38 690 ogłoszeń, następnie dostaw – 32 061 oraz usług – 31 343 ogłoszenia.

II.3.6. Postępowania, w których przed wszczęciem postępowania o udzielenie zamówienia przeprowadzono dialog techniczny

Jak wynika z treści opublikowanych ogłoszeń w roku 2014 zamawiający przeprowadzili 275 postępowań, w których zastosowano dialog techniczny, co stanowiło 0,19% ogółu postępowań poniżej progów unijnych. W roku 2013, tj. od momentu obowiązywania nowych przepisów, w BZP ukazała się dokładnie ta sama liczba ogłoszeń, w których wskazano na zastosowanie dialogu technicznego.

W przypadku zamówień na roboty budowlane postępowań poprzedzonych dialogiem technicznym było 54 (w roku 2013 – 68), w przypadku dostaw – 117 (w roku 2013 – 96) a w przypadku usług – 104 (w roku 2013 – 111).

III. INSTYTUCJONALNE ASPEKTY FUNKCJONOWANIA SYSTEMU ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH W POLSCE

III.1. Kompetencje Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych

Prezes Urzędu Zamówień Publicznych jest centralnym organem administracji rządowej właściwym w sprawach zamówień publicznych. Zakres kompetencji Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych został określony w art. 154 ustawy – Prawo zamówień publicznych. Wśród kompetencji tych w szczególności należy wymienić:

- opracowywanie projektów aktów normatywnych dotyczących zamówień;
- podejmowanie rozstrzygnięć w indywidualnych sprawach przewidzianych ustawą – Prawo zamówień publicznych;
- dążenie do zapewnienia jednolitego stosowania przepisów o zamówieniach publicznych;
- czuwanie nad przestrzeganiem zasad systemu zamówień publicznych, w szczególności dokonywanie kontroli procesu udzielania zamówień publicznych w zakresie przewidzianym ustawą – Prawo zamówień publicznych,
- wydawanie w formie elektronicznej Biuletynu Zamówień Publicznych;
- prowadzenie działań związanych z informatyzacją systemu zamówień publicznych;
- opracowywanie programów szkoleń, organizowanie oraz inspirowanie szkoleń z zakresu zamówień publicznych,
- prowadzenie współpracy międzynarodowej w sprawach związanych z zamówieniami publicznymi.

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z dnia 18 września 2014 r., poz. 1232) katalog ustawowych obowiązków Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych uległ zmianie. Został uchylony art. 154 pkt 5a, zgodnie z którym Prezes Urzędu prowadził, ogłaszał, aktualizował na stronie internetowej Urzędu wykaz wykonawców, którzy wyrządzili szkodę, nie wykonując zamówienia lub wykonując je nienależycie, jeżeli szkoda ta została stwierdzona prawomocnym orzeczeniem sądu, oraz dokonywał wykreśleń wykonawców z wykazu. Na Prezesa Urzędu, obok już istniejącego obowiązku upowszechniania, został nałożony obowiązek przygotowania przykładowych wzorów umów w sprawach zamówień publicznych, regulaminów oraz innych dokumentów stosowanych przy udzielaniu zamówień. Jednocześnie, Prezes Urzędu zobowiązany został do przedstawiania Prezesowi Rady Ministrów, nie rzadziej niż raz na trzy lata, planu sposobu wykonania w latach kolejnych tego

zadania. Prezes Urzędu zobowiązany został także do opracowania i przedstawiania rocznego sprawozdania o funkcjonowaniu systemu zamówień, uwzględniającego sposób realizacji obowiązku upowszechniania, przygotowania przykładowych wzorów umów w sprawach zamówień publicznych, regulaminów oraz innych dokumentów stosowanych przy udzielaniu zamówień, nie tylko, jak dotychczas Radzie Ministrów i Komisji Europejskiej, ale również właściwej komisji Sejmu.

III.1.1. Decyzje administracyjne

Zgodnie z art. 154 pkt 2 ustawy – Prawo zamówień publicznych, Prezes Urzędu podejmuje rozstrzygnięcia w indywidualnych sprawach przewidzianych ustawą.

Ustawa – Prawo zamówień publicznych upoważnia Prezesa Urzędu do rozstrzygania w drodze decyzji administracyjnych spraw w zakresie:

- nakładania kary pieniężnej (art. 202 ust. 1 ustawy),
- wpisu na listę organizacji uprawnionych do wnoszenia środków ochrony prawnej, odmowy wpisu lub skreślenia z listy (art. 154a ust. 2 ustawy).

W okresie od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r. w zakresie nałożenia kary pieniężnej albo wpisu na listę organizacji uprawnionych do wnoszenia środków ochrony prawnej, odmowy wpisu lub skreślenia z listy Prezes Urzędu Zamówień Publicznych wydał łącznie 30 decyzji administracyjnych, tj. 20 decyzji w pierwszej instancji i 10 decyzji w wyniku ponownego rozpatrzenia sprawy, w tym 1 decyzję uchylającą decyzję I instancyjną i umarzającą postępowanie w sprawie.

Dla porównania, w okresie od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r. Prezes Urzędu Zamówień Publicznych wydał 8 decyzji administracyjnych w pierwszej instancji, 2 decyzje w wyniku ponownego rozpatrzenia sprawy oraz 1 decyzję uchylającą decyzję I instancyjną i umarzającą postępowanie w sprawie, które dotyczyły nałożenia kary pieniężnej albo wpisu na listę organizacji uprawnionych do wnoszenia środków ochrony prawnej, odmowy wpisu lub skreślenia z listy.

W 2014 r. wpłynęły 4 wnioski dotyczące rozstrzygnięcia spraw, które nie leżą w zakresie uprawnień Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych. Spośród decyzji wydanych w związku z takimi sprawami w 2014 r. – 3 dotyczyły wyrażenia zgody na udzielenie zamówienia publicznego w oparciu o tryb zamówienia z wolnej ręki, 1 dotyczyła wyrażania zgody na zwolnienie z obowiązku stosowania przez zamawiającego przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych.

1. Decyzje administracyjne o nałożeniu kary pieniężnej

W roku 2014 Prezes UZP prowadził łącznie 31 postępowań administracyjnych w sprawie nałożenia kary pieniężnej z tytułu naruszenia przepisów ustawy Pzp, z czego na dzień 31 grudnia 2014 r.:

- 13 spraw zostało zakończonych ostatecznie decyzją pierwszoinstancyjną,
- 10 spraw zostało zakończonych ostatecznie decyzją w wyniku ponownego rozpatrzenia sprawy, w tym 1 sprawa została zakończona uchYLENIEM decyzji o nałożeniu kary pieniężnej i umorzeniem postępowania administracyjnego w pierwszej instancji,
- 8 spraw pozostało w toku (nie zostały wydane decyzje).

W 2014 r. szesnaście postępowań administracyjnych zostało wszczętych na skutek naruszeń stwierdzonych w toku kontroli oraz ustaleń przeprowadzonych przez Prezesa Urzędu, dziewięć w wyniku zawiadomień o stwierdzonych naruszeniach złożonych przez Najwyższą Izbę Kontroli, dwa w wyniku zawiadomień o stwierdzonych naruszeniach przez Centralne Biuro Antykorupcyjne, zaś cztery wskutek informacji przekazanych przez posłów

na Sejm RP. Trzy postępowania, które zostały wszczęte w 2013 r. na skutek naruszeń stwierdzonych w toku kontroli oraz ustaleń przeprowadzonych przez Prezesa Urzędu, zostały zakończone w 2014 r. ostatecznie decyzjami w wyniku ponownego rozpatrzenia sprawy.

W sprawach zakończonych wydano następujące rozstrzygnięcia:

- 1) w 13 postępowaniach administracyjnych w przedmiocie nałożenia kary pieniężnej w wysokości 3 000 zł wydanych zostało 12 decyzji w pierwszej instancji oraz 5 decyzji na skutek ponownego rozpatrzenia sprawy (w przypadku 1 postępowania decyzja po ponownym rozpatrzeniu sprawy była wydana w wyniku postępowania wszczętego w roku 2013),
- 2) w 9 postępowaniach administracyjnych w przedmiocie nałożenia kary pieniężnej w wysokości 30 000 zł wydanych zostało: 7 decyzji w pierwszej instancji, oraz 4 decyzji na skutek ponownego rozpatrzenia sprawy, w tym 1 decyzja uchylająca decyzję w przedmiocie nałożenia kary pieniężnej i umarzająca postępowanie w pierwszej instancji, (w przypadku 2 postępowań decyzja po ponownym rozpatrzeniu sprawy była wydana w wyniku postępowania wszczętego w roku 2013)
- 3) w 1 postępowaniu administracyjnym w przedmiocie nałożenia kary pieniężnej w wysokości 150 000 zł wydana została decyzja w pierwszej instancji o nałożeniu kary, która została utrzymana w mocy na skutek ponownego rozpatrzenia sprawy.

Postępowania zakończone decyzjami ostatecznymi o nałożeniu kary pieniężnej, dotyczyły następujących zarzutów:

- a) udzielenia zamówienia z naruszeniem przepisów ustawy określających przesłanki stosowania trybu zamówienia z wolnej ręki (art. 200 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy – 5 przypadków),
- b) udzielenia zamówienia bez stosowania ustawy (art. 200 ust. 1 pkt 1 lit c ustawy – 7 przypadków),
- c) opisanie przedmiotu zamówienia w sposób utrudniający uczciwą konkurencję (art. 200 ust. 2 pkt 2 ustawy – 1 przypadek).

2. Decyzje administracyjne w sprawie wpisu na listę organizacji uprawnionych do wnoszenia środków ochrony prawnej, odmowy wpisu lub skreślenia z listy

W okresie od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r. nie wpłynął żaden wniosek dotyczący wpisu na listę organizacji uprawnionych do wnoszenia środków ochrony prawnej, odmowy wpisu lub skreślenia z listy. Nie został wydany w tym zakresie żaden akt administracyjny.

W konsekwencji, na liście organizacji uprawnionych do wnoszenia środków ochrony prawnej na podstawie art. 179 ust. 2 ustawy – Prawo zamówień publicznych znajduje się tak jak w 2013 roku – 135 podmiotów.

III.1.2. Pozwy do sądu o stwierdzenie nieważności umów w sprawie udzielenia zamówienia publicznego

W okresie od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r. Prezes Urzędu korzystając z przysługujących mu kompetencji wystąpił z 2 pozwami o stwierdzenie nieważności/unieważnienie umów w sprawie zamówienia publicznego. We wniesionych pozwach zostały wskazane następujące naruszenia przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych:

- a) opisanie przedmiotu zamówienia w sposób naruszający uczciwą konkurencję – wniosek o unieważnienie umowy oparto na podstawie art. 146 ust. 6 ustawy Pzp; powództwo oparto na zarzucie dokonania wyboru najkorzystniejszej oferty z naruszeniem art. 29 ust. 2 w zw. z art. 7 ust. 1 ustawy Pzp poprzez opisanie przedmiotu zamówienia na dostawę

dziesięciu samochodów terenowych w sposób wskazujący na producenta określonej marki samochodów;

- b) odrzucenie ofert z powodu błędu w obliczeniu ceny przy niejednoznacznie opisanym w SIWZ sposobie obliczenia ceny w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego na świadczenie usług utrzymania porządku w obiektach znajdujących się w kompleksach wojskowych, a także zaniechanie poprawienia omyłek w tych ofertach – wniosek o stwierdzenie nieważności umowy oparto na podstawie art. 146 ust. 1 pkt 5 i 6 ustawy Pzp; powództwo oparto na zarzucie dokonania naruszenia przepisów art. 29 ust. 1, art. 36 ust. 1 pkt 3 i 12, art. 87 ust. 2 pkt 3, art. 89 ust. 1 pkt 6 oraz art. 7 ust. 1 ustawy Pzp.

Ponadto, w roku 2014 r. prowadzonych było 5 spraw sądowych, w których pozwy zostały wniesione w latach wcześniejszych, w sprawach:

- a) udzielenia zamówienia publicznego wykonawcy, którego oferta złożona w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego na dostawę nowych, oryginalnych kompletów pistoletów samopowtarzalnych, winna była zostać odrzucona na podstawie art. 89 ust. 1 pkt 2 ustawy Pzp, a postępowanie winno być zostać unieważnione na podstawie art. 93 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp – wniosek o stwierdzenie nieważności umowy oparto na podstawie art. 146 ust. 1 pkt 5 i 6 ustawy Pzp;
- b) udzielenia zamówienia publicznego w trybie z wolnej ręki w sytuacji niespełnienia przesłanek stosowania tego trybu – wniosek o stwierdzenie nieważności umowy oparto na podstawie art. 146 ust. 1 pkt 1 i 6 ustawy Pzp; powództwo oparto na zarzucie udzielenia zamówienia w trybie z wolnej ręki na roboty dodatkowe przy budowie kompleksu dydaktyczno-sportowego w sytuacji braku wykazania spełnienia przesłanek zastosowania tego trybu na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 5 lit. b ustawy Pzp;
- c) udzielenia zamówienia publicznego w trybie z wolnej ręki w sytuacji niespełnienia przesłanek zastosowania tego trybu – wniosek o stwierdzenie nieważności umowy oparto na podstawie art. 146 ust. 1 pkt 6 ustawy Pzp; powództwo oparto na zarzucie udzielenia zamówienia w trybie z wolnej ręki na wykonanie projektów architektury wnętrz trybun stadionu miejskiego, w sytuacji braku wykazania spełnienia przesłanek zastosowania tego trybu wymienionych w art. 67 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy Pzp;
- d) opisanie przedmiotu zamówienia w sposób naruszający uczciwą konkurencję – wniosek o unieważnienie umowy oparto na podstawie art. 146 ust. 6 ustawy – Prawo zamówień publicznych; powództwo oparto na zarzucie dokonania wyboru najkorzystniejszej oferty z naruszeniem art. 29 ust. 2 w zw. z art. 7 ust. 1 ustawy Pzp poprzez opisanie przedmiotu zamówienia na dostawę samochodu osobowego w sposób wskazujący na producenta określonej marki samochodów;
- e) nieuzasadnionego podziału zamówienia na części w celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy Pzp oraz braku wykazania przesłanek zastosowania trybu z wolnej ręki – wniosek o stwierdzenie nieważności umów oparto na podstawie art. 146 ust. 1 pkt 1, 5 i 6 ustawy Pzp; powództwo oparto na zarzucie naruszenia art. 7 ust. 1, art. 10 ust. 1, art. 32 ust. 2 i 4 ustawy Pzp przy udzieleniu zamówienia na dostarczanie oprogramowania aplikacyjnego systemu informatycznego, rozbudowę i implementację systemu informatycznego oraz na zarzucie udzielania zamówień w trybie z wolnej ręki na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 1 lit. a) i b) ustawy Pzp bez wykazania spełnienia przesłanek zastosowania tego niekonkurencyjnego trybu udzielania zamówień.

W 2014 roku prawomocnie zakończono 3 sprawy o stwierdzenie nieważności/unieważnienie umów w sprawie zamówienia publicznego, w których powództwa zostały wniesione w latach wcześniejszych, dotyczące:

- a) udzielenia zamówienia na wykonanie robót budowlanych w zamian za pozyskanie gruntów bez stosowania ustawy Pzp – wniosek o stwierdzenie nieważności umowy oparto na podstawie art. 146 ust. 1 pkt 5 ustawy Pzp; powództwo oparto na zarzucie naruszenia art. 7 ust. 3 ustawy Pzp. Powództwo Prezesa Urzędu zostało uwzględnione.
- b) opisanie przedmiotu zamówienia w sposób naruszający uczciwą konkurencję – wniosek o unieważnienie umowy oparto na podstawie art. 146 ust. 6 ustawy – Prawo zamówień

publicznych; powództwo oparto na zarzucie dokonania wyboru najkorzystniejszej oferty z naruszeniem art. 29 ust. 2 w zw. z art. 7 ust. 1 ustawy Pzp poprzez opisanie przedmiotu zamówienia na dostawę samochodu osobowego w sposób wskazujący na producenta określonej marki samochodów. Powództwo Prezesa Urzędu zostało uwzględnione. Od wyroku Sądu II instancji pozwany wniósł skargę kasacyjną.

- c) udzielenia zamówienia publicznego w trybie z wolnej ręki w sytuacji niespełnienia przesłanek stosowania tego trybu – wniosek o stwierdzenie nieważności umowy oparto na podstawie art. 146 ust. 1 pkt 1 i 6 ustawy Pzp; powództwo oparto na zarzucie udzielenia zamówienia na świadczenie usług inżyniera kontraktu w ramach projektu współfinansowanego ze środków unijnych w trybie z wolnej ręki w sytuacji braku wykazania spełnienia wszystkich przesłanek zastosowania tego trybu przewidzianych w art. 67 ust. 1 pkt 5 ustawy Pzp. Powództwo Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych zostało uwzględnione.

III.1.3. Skargi do sądu na orzeczenia Krajowej Izby Odwoławczej

W roku 2014 Prezes Urzędu działając na podstawie przysługujących mu kompetencji wniósł 13 skarg na orzeczenia Krajowej Izby Odwoławczej.

Spośród 13 wniesionych skarg, 9 zostało w 2014 roku rozpoznanych, poprzez wydanie orzeczeń kończących postępowanie sądowe w następujących sprawach:

- 1) skarga z dnia 26 marca 2014 r. na wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 5 marca 2014 r. (sygn. akt KIO 327/14). Sprawa dotyczyła problematyki wyjaśnień dotyczących elementów oferty mających wpływ na wysokość ceny w kontekście rażąco niskiej ceny. W skardze zarzucono nieprawidłowe nakazanie odrzucenia oferty jako zawierającej rażąco niską cenę w sytuacji braku pewności co do tego, czy oferta w istocie zawierała rażąco niską cenę, co naruszało zasadę niedyskryminacyjnego dostępu wykonawców do postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, wyrażoną poprzez zasadę zachowania uczciwej konkurencji. W skardze postawiono również zarzut dotyczący zaniechania nakazania zamawiającemu ponownego zwrócenia się do wykonawcy o udzielenie wyjaśnień dotyczących elementów złożonej przez niego oferty, w sytuacji, gdy były wątpliwości co do kompletności części złożonych przez wykonawcę wyjaśnień i stopnia ich szczegółowości. Wobec unieważnienia przez zamawiającego postępowania w sprawie zamówienia publicznego, postanowieniem z dnia 24 kwietnia 2014 r. wydanym w sprawie oznaczonej sygnaturą akt XIX Ga 193/14 Sąd Okręgowy w Katowicach uchylił zaskarżony wyrok w części nakazującej zamawiającemu dokonanie zaniechanej czynności odrzucenia oferty wykonawcy i w tym zakresie postępowanie umorzył.
- 2) skarga z dnia 13 maja 2014 r. na postanowienie Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 22 kwietnia 2014 r. (sygn. akt KIO 713/14) w przedmiocie odrzucenia odwołania. Sprawa dotyczyła problematyki przystąpienia do postępowania odwoławczego. W skardze zarzucono bezzasadne uznanie, że żaden wykonawca nie zgłosił przystąpienia do postępowania odwoławczego w ustawowym terminie. Zarzucono również nieprawidłowe umorzenie postępowania w sytuacji, w której nie były spełnione przesłanki do umorzenia postępowania. Wyrokiem z dnia 10 lipca 2014 r. wydanym w sprawie oznaczonej sygnaturą akt X Ga 240/14 Sąd Okręgowy we Wrocławiu uwzględnił skargę i zmienił zaskarżone postanowienie Krajowej Izby Odwoławczej.
- 3) skarga z dnia 6 czerwca 2014 r. na postanowienie Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 21 maja 2014 r. (sygn. akt: KIO 963/14) w przedmiocie odrzucenia odwołania. Sprawa dotyczyła problematyki dopuszczalności usuwania braków formalnych odwołania w postaci wadliwego pełnomocnictwa do wniesienia odwołania. W skardze zarzucono błędne uznanie, że obowiązek wezwania odwołującego przez Krajową Izbę Odwoławczą do uzupełnienia braków formalnych odwołania nie obejmuje przypadku, gdy odwołujący dołączył do odwołania pełnomocnictwo, które nie potwierdza w należyty sposób

umocowania do reprezentowania odwołującego, lecz jedynie przypadek, gdy do odwołania pełnomocnictwa w ogóle nie załączono. Zarzucono również bezpodstawne odrzucenie odwołania w sytuacji, gdy odwołujący nie został uprzednio wezwany przez Izbę do uzupełnienia braku formalnego odwołania w zakresie wykazania umocowania osoby podpisującej odwołanie do działania w imieniu i na rzecz odwołującego. Wyrokiem z dnia 11 sierpnia 2014 r. wydanym w sprawie oznaczonej sygnaturą akt XIX Ga 385/14 Sąd Okręgowy w Katowicach uwzględnił skargę i zmienił zaskarżone postanowienie Krajowej Izby Odwoławczej.

- 4) skarga z dnia 12 czerwca 2014 r. na postanowienie Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 23 maja 2014 r. (sygn. akt KIO 951/14) w przedmiocie odrzucenia odwołania. Sprawa dotyczyła problematyki obliczania terminu do wniesienia odwołania. W skardze zarzucono błędne uznanie, że termin do wniesienia odwołania od treści postanowień specyfikacji istotnych warunków zamówienia (SIWZ) w sytuacji, w której zamieszczenie SIWZ na stronie internetowej zamawiającego nastąpiło przed dniem publikacji ogłoszenia o zamówieniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, należy liczyć od dnia zamieszczenia SIWZ na stronie internetowej zamawiającego, a nie od dnia publikacji ogłoszenia o zamówieniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej. Wobec umorzenia przez zamawiającego postępowania w sprawie zamówienia publicznego, postanowieniem z dnia 14 lipca 2014 r. sygn. akt VII Ca 518/14 Sąd Okręgowy w Koszalinie zmienił zaskarżone postanowienie Krajowej Izby Odwoławczej i postępowanie umorzył.
- 5) skarga z dnia 13 sierpnia 2014 r. na wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 23 lipca 2014 r. (sygn. akt KIO 1404/14). Sprawa dotyczyła problematyki zwrotu wadium wykonawcom, których oferta nie została wybrana, a także kwestii zawieszenia terminu związania ofertą w związku z wniesionym przez wykonawcę odwołaniem. W skardze zarzucono błędne uznanie, że na skutek wniesienia odwołania po upływie terminu składania ofert bieg terminu związania ofertą ulega przedłużeniu, podczas, gdy w takiej sytuacji termin związania ofertą ulega zawieszaniu. Wyrokiem z dnia 8 października 2014 r., wydanym w sprawie oznaczonej sygnaturą akt II Ca 796/14 Sąd Okręgowy w Białymstoku uwzględnił skargę i zmienił zaskarżony wyrok Krajowej Izby Odwoławczej.
- 6) skarga z dnia 31 lipca 2014 r. na wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 10 lipca 2014 r. (sygn. akt KIO 1316/14). Sprawa dotyczyła problematyki zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego przed rozpoznaniem przez Izbę odwołania, a także kwestii wykonalności wydanego w takich okolicznościach faktycznych orzeczenia Izby. W skardze zarzucono, że przed wydaniem wyroku w sprawie Izba nie zbadała, czy została w sprawie zawarta umowa w sprawie zamówienia publicznego i wydała orzeczenie takie, jakby umowa nie została zawarta, co skutkowało wydaniem przez Izbę wyroku niewykonalnego już w dacie jego ogłoszenia. Wyrokiem z dnia 3 października 2014 r. wydanym w sprawie oznaczonej sygn. akt VII Ga 150/14 Sąd Okręgowy w Kielcach uwzględnił skargę i orzekł o skróceniu czasu obowiązywania umowy.
- 7) skarga z dnia 10 września 2014 r. na wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 20 sierpnia 2014 r. (sygn. akt KIO 1615/14). Sprawa dotyczyła problematyki spełniania przez wykonawców warunku udziału w postępowaniu w zakresie zdolności ekonomicznej i finansowej oraz dokumentów składanych na potwierdzenie spełniania warunku w zakresie sytuacji ekonomicznej i finansowej. Zarzuty skargi dotyczyły błędnego uznania, że spełnienie warunków udziału w ww. zakresie może być wykazane jedynie za pomocą polisy ubezpieczeniowej, podczas gdy w sytuacji, w której wykonawca składa inne dokumenty, a polisa istnieje, ale wykonawca jej nie posiada, a tym samym nie może jej przedłożyć zamawiającemu w toku postępowania, warunek udziału w postępowaniu jest spełniony. Sąd Okręgowy w Kielcach wyrokiem z dnia 17 października 2014 r. wydanym

w sprawie oznaczonej sygnaturą akt VII Ga 179/14 uwzględnił skargę i zmienił zaskarżony wyrok Krajowej Izby Odwoławczej.

- 8) skarga z dnia 13 października 2014 r. na postanowienie Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 22 września 2014 r. (sygn. akt KIO 1793/14) w przedmiocie odrzucenia odwołania. Sprawa dotyczyła problematyki stosowania ustawy – Prawo zamówień publicznych i ustawy z dnia 9 stycznia 2009 r. o koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz. U. z 2009 Nr 19 poz. 101 ze zm.) oraz interpretacji przesłanek do stosowania ww. ustaw. W skardze zarzucono nieprawidłowe uznanie, że w sprawie zastosowanie miały przepisy ustawy o koncesji na roboty budowlane lub usługi, a nie przepisy ustawy Pzp. Wyrokiem z dnia 29 grudnia 2014 r. sygn. akt X Ga 347/14 Sąd Okręgowy w Gliwicach oddalił skargę.
- 9) skarga z dnia 6 listopada 2014 r. na postanowienie Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 21 maja 2014 r. (sygn. akt KIO 2024/14) w przedmiocie odrzucenia odwołania. Sprawa dotyczyła problematyki dopuszczalności usuwania braków formalnych odwołania w postaci wadliwego pełnomocnictwa. Wyrokiem z dnia 28 stycznia 2015 r. wydanym w sprawie oznaczonej sygnaturą akt V Ca 1215/14 Sąd Okręgowy w Rzeszowie oddalił skargę.

Następujące sprawy ze skargi Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych, wniesione w 2014 r. nie zostały w 2014 r. zakończone:

- 1) skarga z dnia 8 października 2014 r. na postanowienie Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 17 września 2014 r. (sygn. akt KIO 1796/14) w przedmiocie zwrotu odwołania. Sprawa dotyczy problematyki obliczania terminu na uiszczenie wpisu od odwołania w związku z wartością zamówienia.
- 2) skarga z dnia 26 listopada 2014 r. na wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 5 listopada 2014 r. (sygn. akt KIO 2241/14). Sprawa dotyczy problematyki składania dokumentów drogą elektroniczną w postępowaniu w sprawie udzielenia zamówienia publicznego, w celu uzupełnienia oferty na wezwanie zamawiającego.
- 3) skarga z dnia 12 grudnia 2014 r. na postanowienie Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 21 listopada 2014 r. (sygn. akt KIO 2339/14) w przedmiocie odrzucenia odwołania. Sprawa dotyczy kwestii dopuszczalności usuwania braków formalnych odwołania w postaci wadliwego pełnomocnictwa do wniesienia odwołania.
- 4) skarga z dnia 18 grudnia 2014 r. na wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 27 listopada 2014 r. (sygn. akt KIO 2386/14). Sprawa dotyczy problematyki odrzucenia oferty jako niezgodnej z SIWZ.

W 2014 r. zakończyły się następujące postępowania sądowe wszczęte na skutek wskazanych poniżej skarg Prezesa Urzędu, wniesionych w roku 2013:

- 1) skarga z dnia 8 października 2013 r. na wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 17 września 2013 r. (sygn. akt: KIO 2159/13). Sprawa dotyczyła problematyki przystąpienia do postępowania odwoławczego oraz problematyki rażąco niskiej ceny. W skardze tej wyrokowi Krajowej Izby Odwoławczej zarzucono nieuprawnione dopuszczenie przystąpienia wykonawcy do postępowania odwoławczego po stronie odwołującego, w sytuacji, gdy brak było po stronie tego wykonawcy interesu w uzyskaniu rozstrzygnięcia na korzyść strony, do której przystąpił, albowiem podejmowane przez przystępującego czynności skutkowały występowaniem przez przystępującego w postępowaniu odwoławczym przeciwko własnej ofercie. Zarzucono również bezpodstawne uznanie jako materiału dowodowego oświadczeń i dowodów złożonych przez przystępującego oraz wydanie orzeczenia w oparciu o te oświadczenia i dowody. Jako konsekwencję powyższego zarzucono nieprawidłowe uznanie, że okoliczności nieznanne

zamawiającemu w momencie dokonywania czynności związanych z wyborem najkorzystniejszej oferty, które zostały ujawnione dopiero w toku postępowania odwoławczego przed Krajową Izbą Odwoławczą mogą być brane pod uwagę przy ocenie prawidłowości czynności zamawiającego, które kontrolowane było przez Izbę. W skardze podniesiono również zarzut bezpodstawnego uznania, że na zastosowanie wezwania do złożenia wyjaśnień w przedmiocie rażąco niskiej ceny mają wpływ wykonawcy, podczas, gdy uprawnienie to leży w wyłącznej kompetencji zamawiającego jako przygotowującego i prowadzącego postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego. Wyrokiem z dnia 8 stycznia 2014 r. wydanym w sprawie oznaczonej sygnaturą akt X Ga 652/13 Sąd Okręgowy w Poznaniu uwzględnił skargę i zmienił zaskarżony wyrok Krajowej Izby Odwoławczej.

- 2) skarga z dnia 6 listopada 2013 r. na wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 16 października 2013 r. (sygn. akt KIO 2336/13). Sprawa dotyczyła problematyki weryfikacji rzetelności, kwalifikacji, efektywności i doświadczenia podmiotów trzecich. W skardze zarzucono nieuprawnione uznanie, że przepisy ustawy Pzp nie przewidują możliwości badania rzetelności, kwalifikacji, efektywności oraz doświadczenia podmiotów trzecich, na których potencjale polega wykonawca wykazujący spełnianie warunku udziału w postępowaniu w postaci wiedzy i doświadczenia. Zarzucono również nieuprawnione przyjęcie, że przepisy rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2013 r. w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy oraz form w jakich te dokumenty mogą być składane nie przewidują możliwości żądania dokumentów pozwalających na weryfikację podmiotów trzecich pod kątem rzetelności, kwalifikacji, efektywności i doświadczenia. Wyrokiem z dnia 9 kwietnia 2014 r. wydanym w sprawie oznaczonej sygnaturą akt V Ca 3618/13 Sąd Okręgowy w Warszawie uwzględnił skargę i zmienił zaskarżony wyrok.
- 3) skarga z dnia 7 listopada 2013 r. na wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 17 października 2013 r. (sygn. akt KIO 2350/13). Skarga dotyczyła problematyki rażąco niskiej ceny i wyjaśnień w przypadku wątpliwości co do tego, czy zaoferowana cena jest rażąco niska. W skardze zarzucono nieuprawnione nakazanie odrzucenia oferty jednego z wykonawców jako zawierającej rażąco niską cenę, podczas, gdy zgromadzone w sprawie dowody, w szczególności złożone wyjaśnienia nie potwierdziły zaistnienia rażąco niskiej ceny. Wyrokiem z dnia 6 lutego 2014 r. wydanym w sprawie oznaczonej sygnaturą akt V Ca 3600/13 Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił skargę.
- 4) skarga z dnia 13 listopada 2013 r. na wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 23 października 2013 r. (sygn. akt KIO 2390/13). Skarga dotyczyła problematyki możliwości wyboru oferty po upływie terminu związania ofertą i problematyki spełniania przesłanek do wniesienia odwołania do Krajowej Izby Odwoławczej. W skardze tej zarzucono nieuprawnione uznanie, że odwołujący nie był uprawniony do wniesienia odwołania od czynności polegającej na wykluczeniu go z udziału w postępowaniu ze skutkiem uznania złożonej przez niego oferty za odrzuconą oraz będącej jego następstwem czynności unieważnienia postępowania, albowiem wobec upływu terminu związania ofertą przed dniem wniesienia odwołania odwołujący nie mógł uzyskać zamówienia, przez co nie została spełniona przesłanka szkody, o której mowa w art. 179 ust. 1 ustawy Pzp. Wyrokiem z dnia 13 lutego 2014 r. wydanym w sprawie oznaczonej sygnaturą akt I Ca 495/13 Sąd Okręgowy w Tarnowie oddalił skargę.
- 5) skarga z dnia 4 grudnia 2013 r. na wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 13 listopada 2013 r. (sygn. akt: KIO 2537/13). Skarga dotyczyła problematyki wykluczenia wykonawcy z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego z powodu nieprzedłużenia terminu związania ofertą. W skardze zarzucono nieuprawnione uznanie, że nieprzedłużenie terminu związania ofertą przez wykonawcę w sytuacji braku wezwania do takiego przedłużenia ze strony zamawiającego jest tożsame w skutkach z brakiem wyrażenia

przez wykonawcę zgody na przedłużenie terminu związania ofertą na wezwanie zamawiającego i stanowi przesłankę do wykluczenia wykonawcy z postępowania. Wyrokiem z dnia 17 stycznia 2013 r. wydanym w sprawie oznaczonej sygnaturą akt IX Ga 392/13 Sąd Okręgowy w Lublinie uwzględnił skargę i zmienił zaskarżony wyrok.

W roku 2014 Prezes Urzędu Zamówień Publicznych działając na podstawie przysługujących mu kompetencji zgłosił jedno przystąpienie do postępowania **skargowego** wywołanego skargą na orzeczenie Krajowej Izby Odwoławczej. Pismem z dnia 2 czerwca 2014 r. Prezes Urzędu przystąpił do postępowania po stronie Zamawiającego, wnosząc o oddalenie skargi na wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 25 marca 2014 r. (sygn. akt KIO 449/14). Powodem przystąpienia były powstałe na gruncie stanu faktycznego tej sprawy problemy natury systemowej, polegające na wzajemnej zależności i bezpośrednim powiązaniu dwóch rodzajów postępowań przed Krajową Izbą Odwoławczą, to jest: postępowania w sprawie opinii wydawanej przez Krajową Izbę Odwoławczą na skutek wniesienia umotywowanych zastrzeżeń od wyniku kontroli uprzedniej prowadzonej przez Prezesa Urzędu (art. 167 ustawy Pzp) oraz postępowania w sprawie odwołania od czynności Zamawiającego. Problemem o charakterze systemowym były również zasady dokonywania wykładni oświadczeń woli wykonawcy składanych w toku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Wyrokiem z dnia 16 lipca 2014 r. Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił skargę.

W roku 2014 Prezes Urzędu Zamówień Publicznych działając na podstawie przysługujących mu kompetencji wniósł **skargę kasacyjną** do Sądu Najwyższego od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 28 czerwca 2013 r. wydanego w sprawie oznaczonej sygnaturą akt XXIII Ga 776/13, który zapadł w wyniku skargi na orzeczenie Krajowej Izby Odwoławczej. Postanowieniem z dnia 3 grudnia 2014 r. sygn. akt I CSK 207/14 Sąd Najwyższy przyjął ww. skargę kasacyjną do rozpoznania. Przedmiotowa skarga dotyczy istotnych zagadnień prawnych związanych z wykładnią przepisów ustawy Pzp, mianowicie: oceny, czy podmiot posiadający status zamawiającego może prowadzić wspólne postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego oraz udzielić takiego zamówienia wraz z podmiotem, który takiego statusu nie posiada oraz wyjaśnienia, czy przepisy ustawy Pzp wyłączają możliwość udzielenia przez podmiot nieposiadający statusu zamawiającego umocowania do działania w jego imieniu i na jego rzecz oraz prowadzenia postępowania o udzielenie wspólnego zamówienia wraz z podmiotem taki status posiadający, zobligowanym do udzielania zamówienia w trybie i na zasadach przewidzianych w przepisach ustawy Pzp w oparciu o złożone przez te podmioty zgodne oświadczenia woli i przyjęcie zasad wynikających z przepisów ustawy Pzp, jako warunków przetargu w świetle art. 70¹ § 2 Kodeksu Cywilnego. Skarga kasacyjna nie została w 2014 r. rozpoznana.

W 2014 r. Prezes Urzędu, na wezwanie Trybunału Konstytucyjnego, uczestniczył w rozprawie na skutek skargi kasacyjnej w sprawie sygn. akt SK 12/13, dotyczącej zgodności z Konstytucją art. 34 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2010 r. Br 90, poz. 594 ze zm.).

III.1.4. Wydawanie opinii

W 2014 r. do Urzędu wpłynęło 981 zapytań dotyczących interpretacji przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych i przepisów wykonawczych do ustawy. Wydanych zostało 750 opinii i stanowisk. Przedstawione dane uwzględniają zapytania i odpowiedzi przesyłane drogą elektroniczną.

Dla porównania, w 2013 r. wpłynęły 1 232 zapytania, natomiast zostało wydanych 877 opinii i stanowisk.

Najczęściej poruszane zagadnienia w opiniach w 2014 r.:

- Szacowanie wartości przedmiotu zamówienia publicznego oraz ocena niedopuszczalnego podziału zamówienia na części;
- Szacowanie wartości zamówienia i udzielanie zamówień objętych projektem współfinansowanym ze środków Unii Europejskiej;
- Ustalenie podmiotowego obowiązku stosowania przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych
- Warunki udziału w postępowaniu, opis sposobu dokonywania spełniania warunków, dokumenty i oświadczenia na potwierdzenie spełniania warunków udziału w postępowaniu (art. 22, art. 24, art. 25 ustawy – Prawo zamówień publicznych);
- Powoływanie się przez wykonawcę na zasoby podmiotu trzeciego art. 26 ust. 2b ustawy – Prawo zamówień publicznych;
- Opis przedmiotu zamówienia w kontekście zasad określonych w art. 29 oraz 30 ustawy – Prawo zamówień publicznych;
- Zamówienia typu in house – udzielanie przez jednostki samorządu terytorialnego zamówień publicznych własnym jednostkom organizacyjnym oraz spółkom prawa handlowego;
- Rażąco niska cena w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, w szczególności w świetle przepisów ustawy nowelizacyjnej z dnia 29 sierpnia 2014 r., zmieniającej ustawę – Prawo zamówień publicznych;
- Udzielanie zamówień publicznych na usługi niepriorytetowe art. 5, art. 5a ustawy – Prawo zamówień publicznych;
- Przesłanki udzielania zamówień uzupełniających i zamówień dodatkowych art. 67 ust. 1 pkt 5-7 ustawy – Prawo zamówień publicznych;
- Ustalenie podmiotowego obowiązku stosowania przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych;
- Stosowanie ustawy – Prawo zamówień publicznych przez podmioty prawa publicznego, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 3 ustawy – Prawo zamówień publicznych;
- Stosowanie ustawy – Prawo zamówień publicznych przez instytucje naukowe i środowiska akademickie – art. 4 pkt 8a) i art. 4 pkt 8b) ustawy – Prawo zamówień publicznych;
- Zasady korzystania z usług podwykonawców w zamówieniach publicznych;
- Przesłanki dopuszczalności zmiany umowy w sprawie zamówienia publicznego, w oparciu o art. 144 ust. 1 ustawy – Prawo zamówień publicznych;
- Przesłanki zastosowania przez zamawiającego trybu zamówienia z wolnej ręki (art. 67 ust. 1 ustawy – Prawo zamówień publicznych), trybu zapytania o cenę (art. 70 ustawy – Prawo zamówień publicznych);
- Stosowanie klauzul społecznych w zamówieniach publicznych (art. 29 ust. 4 ustawy – Prawo zamówień publicznych), udzielanie zamówień zastrzeżonych na podstawie art. 22 ust. 2 ustawy – Prawo zamówień publicznych;
- Kryteria oceny ofert w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego, korzyści płynące ze stosowania kryteriów pozacenowych, dopuszczalność stosowania przez zamawiających kryterium ceny, jako jedyne kryterium oceny ofert;
- Zasady udzielania zamówień publicznych w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa.

III.1.5. Kontrola udzielania zamówień publicznych

W 2014 r. Prezes Urzędu zakończył łącznie 323 kontrole zamówień publicznych (w 2013 r. – 376), w tym:

- 99 kontroli doraźnych,
- 181 kontroli uprzednich obligatoryjnych,
- 43 kontrole doraźne zawiadomień o wszczęciu postępowania w trybie niekonkurencyjnym oraz kontrole doraźne postępowań w trybie z wolnej ręki, o wartości nie przekraczającej obowiązku przekazywania zawiadomień.

Ponadto zakończono 475 postępowań wyjaśniających (w 2013 r. – 591).

Całkowita wartość szacunkowa zamówień objętych kontrolą w badanym okresie wyniosła ponad 32 mld złotych, w tym wartość zamówień poddanych kontroli uprzedniej obligatoryjnej – ponad 31 mld zł, wartość zamówień poddanych kontroli doraźnej – ponad 1,17 mld zł. Łączna wartość zamówień objętych kontrolą Prezesa Urzędu była więc w 2014 r. o ok. 9,5 mld niższa od wartości zamówień skontrolowanych w 2013 r. (w 2013 r. – 41,7 mld zł).

A. Wnioski o kontrolę

W 2014 r. Prezes Urzędu rozpatrzył 918 wniosków o kontrolę (w 2013 r. – 1 321 wniosków). Wnioski te kierowali do Prezesa Urzędu przede wszystkim wykonawcy, ale także instytucje zaangażowane we wdrażanie funduszy unijnych w Polsce (91 wniosków), wśród których większość wniosków tj. 66% złożyły instytucje zajmujące się Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Programem operacyjnym zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich. Pozostałe wnioski składali m.in. posłowie, radni, sami zamawiający, organy ścigania, organy nadzoru.

W wyniku rozpatrzenia ww. wniosków Prezes Urzędu wszczął 60 kontroli doraźnych, natomiast w 858 sprawach odmówił wszczęcia kontroli podając szczegółowe uzasadnienie faktyczne i prawne odnoszące się do zarzutów wnioskodawców. Dodatkowo odmowa wszczęcia kontroli w 337 sprawach poprzedzona została przeprowadzeniem postępowania wyjaśniającego.

Niezależnie od powyższego, w 2014 r. wszczęto także 25 postępowań wyjaśniających z urzędu, w wyniku których w tym samym roku wszczęto 6 kontroli doraźnych.

B. Kontrole doraźne

W 2014 r. zakończonych zostało 99 kontroli doraźnych (w tym 98 kontroli następczych, czyli przeprowadzonych po zawarciu umowy z wybranym wykonawcą oraz 1 kontrolę uprzednią doraźną przeprowadzoną przed zawarciem umowy z wykonawcą). 9 z ww. zakończonych kontroli doraźnych zostało wszczętych z urzędu, natomiast pozostałe 90 kontroli doraźnych zostało wszczętych na wniosek: wykonawców (56 kontroli), instytucji zaangażowanych we wdrażanie programów unijnych (16 kontroli, w tym w jednej sprawie wniosek złożył jednocześnie zamawiający), organów nadzoru lub ścigania (13 kontroli, w tym w jednej sprawie wniosek złożył jednocześnie wykonawca), zamawiających (4 kontrole, w tym w 3 sprawach wniosek złożył zamawiający nadzorujący oddział, który udzielał zamówień) i organu administracji (1 kontrola).

Postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, które zostały poddane kontroli doraźnej były przeprowadzone przede wszystkim przez jednostki sektora finansów publicznych – 81 postępowań. Pozostałe skontrolowane postępowania zostały wszczęte przez zamawiających udzielających zamówień sektorowych (6 kontroli), podmioty prawa publicznego (10 kontroli i organy sądowe (2 kontrole).

38 zamówień objętych kontrolą doraźną było współfinansowanych ze środków UE. Dofinansowane były one głównie w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich – 12 kontroli (32%) oraz PO Innowacyjna Gospodarka – 9 kontroli (23,5%). Ponadto skontrolowano 7 zamówień (18,5%) współfinansowanych ze środków Regionalnych Programów Operacyjnych, 5 zamówień z PO Infrastruktura i Środowisko (13%), 4 zamówienia z PO Kapitał Ludzki (10,5%), a także 1 postępowanie współfinansowane w ramach Programu operacyjnego zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich (2,5%).

O wynikach kontroli doraźnych zamówień współfinansowanych ze środków UE informowane były instytucje, na wniosek których wszczęto kontrolę, przy czym zawsze informowana była także właściwa instytucja zarządzająca i instytucja pośrednicząca.

W 11% kontroli doraźnych nie stwierdzono żadnych naruszeń ustawy – Prawo zamówień publicznych, pozostałe 89% wykazało nieprawidłowości, w tym w 94% z tych kontroli stwierdzono naruszenia mające lub mogące mieć wpływ na wynik postępowania.

Stwierdzone w toku kontroli doraźnych nieprawidłowości mające lub mogące mieć wpływ na wynik postępowania polegały m.in. na:

- udzieleniu zamówienia bez stosowania ustawy w sytuacji, gdy zachodziły przesłanki jej zastosowania,
- udzieleniu zamówienia w trybie z wolnej ręki, negocjacji bez ogłoszenia lub zapytania o cenę, gdy nie zachodziły przesłanki ich zastosowania,
- zaniechaniu stosowania przepisów właściwych dla łącznej wartości szacunkowej poszczególnych części zamówienia, w wyniku czego nie zostało zamieszczone ogłoszenie o zamówieniu w Biuletynie Zamówień Publicznych lub Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej,
- niezasadnym wykluczeniu wykonawcy, który złożył ofertę najkorzystniejszą,
- niezasadnym odrzuceniu oferty najkorzystniejszej,
- niezasadnym zaniechaniu wykluczenia wykonawcy, którego oferta została uznana za najkorzystniejszą;
- niezasadnym zaniechaniu odrzucenia oferty uznanej za najkorzystniejszą;
- opisie warunku udziału w postępowaniu w sposób ograniczający uczciwą konkurencję,
- opisie przedmiotu zamówienia wskazującego na konkretny produkt lub konkretnego wykonawcę,
- nieprawidłowym opisie kryteriów oceny ofert.

Naruszenia nie mające wpływu na wynik postępowania dotyczyły najczęściej:

- wadliwej treści ogłoszeń o zamówieniu lub siwz, szczególnie w zakresie żądanych od wykonawców dokumentów, w tym żądania od wykonawców dokumentów, które nie są niezbędne do prowadzenia postępowania,
- zaniechania wezwania wykonawcy do uzupełnienia dokumentów potwierdzających spełnienie warunków udziału w postępowaniu lub złożenia wyjaśnień dotyczących złożonej oferty, jeżeli nie dotyczyło to najkorzystniejszej oferty,
- nieproporcjonalnego do przedmiotu zamówienia opisu sposobu spełniania warunków udziału w postępowaniu,
- braku zamieszczenia ogłoszenia o udzieleniu zamówienia w Biuletynie Zamówień Publicznych.

Zamawiający w 2014 r. zgłosili zastrzeżenia do wyniku 75 kontroli doraźnych. Prezes Urzędu Zamówień Publicznych w całości uwzględnił zastrzeżenia do wyniku 5 kontroli. W pozostałych przypadkach Prezes Urzędu Zamówień Publicznych uwzględnił zastrzeżenia w części lub ich nie uwzględnił i przekazał do rozpatrzenia Krajowej Izby Odwoławczej. Krajowa Izba Odwoławcza w całości uwzględniła 9 zastrzeżeń od wyniku kontroli, 8 – uwzględniła w części i nie uwzględniła 53 zastrzeżeń, podtrzymując tym samym stanowisko Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych.

C. Kontrole uprzednie obligatoryjne

W 2014 r. Prezes Urzędu przeprowadził 181 obligatoryjnych kontroli uprzednich (przed zawarciem umowy z wykonawcą) zamówień współfinansowanych ze środków UE o wartościach przekraczających 10 mln euro dla dostaw i usług oraz 20 mln euro dla robót

budowlanych. W porównaniu do 2013 r. liczba obligatoryjnych kontroli uprzednich spadła o 48, tj. 21%.

93 skontrolowane postępowania (51,5% kontroli uprzednich) zostały wszczęte przez jednostki sektora finansów publicznych, a 69 postępowań (38% kontroli uprzednich) zostało wszczętych przez zamawiających udzielających zamówień sektorowych oraz 19 postępowań (10,5% kontroli uprzednich) przez podmioty prawa publicznego.

Zamówienia objęte kontrolą uprzednią były współfinansowane przede wszystkim w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko – 123 postępowania (68%). Ponadto kontrolą objęto 31 postępowań (17%) współfinansowanych w ramach PO Innowacyjna Gospodarka, 13 postępowań w ramach PO Rozwój Polski Wschodniej (7,5%), 9 postępowań w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych (5%), 2 postępowania w ramach PO Kapitał Ludzki (1%), 2 postępowania w ramach PROW (1%) oraz 1 postępowanie współfinansowane w ramach PO Pomoc Techniczna (0,5%).

W 148 kontrolach uprzednich obligatoryjnych (82%) nie stwierdzono żadnych naruszeń ustawy – Prawo zamówień publicznych.

Odsetek kontroli uprzednich obligatoryjnych, w których nie stwierdzono naruszeń przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych przedstawia wykres stanowiący Załącznik nr 14 do niniejszego Sprawozdania.

W 18 kontrolach uprzednich obligatoryjnych (10%) stwierdzono naruszenia nie mające wpływu na wynik postępowania. Naruszenia te dotyczyły najczęściej:

- wadliwej treści ogłoszeń o zamówieniu lub siwz, szczególnie w zakresie żądanych od wykonawców dokumentów,
- zaniechania wezwania wykonawców, którzy nie złożyli najkorzystniejszych ofert, do uzupełnienia lub wyjaśnienia dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu, m.in. w zakresie zobowiązań podmiotów trzecich.

Ponadto w 15 kontrolach (8%) stwierdzono naruszenia mające wpływ na wynik postępowania, których usunięcie było niezbędne dla zawarcia ważnej umowy w sprawie zamówienia publicznego. W związku z tym wydano zalecenia pokontrolne polegające na powtórzeniu oceny ofert, głównie w zakresie oceny spełniania przez wykonawców warunków udziału w postępowaniu (14 kontroli) oraz na unieważnieniu postępowania wszczętego w trybie z wolnej ręki z naruszeniem przepisów ustawy Pzp (1 kontrola). Wszystkie zalecenia Prezesa Urzędu zostały wykonane.

Zamawiający w 2014 r. zgłosili zastrzeżenia do wyniku 16 kontroli uprzednich obligatoryjnych. Prezes Urzędu Zamówień Publicznych w całości uwzględnił zastrzeżenia w odniesieniu do 1 kontroli. W pozostałych 15 przypadkach Prezes Urzędu nie uwzględnił zastrzeżeń i przekazał je do zaopiniowania Krajowej Izbie Odwoławczej. Krajowa Izba Odwoławcza w całości uwzględniła 4 zastrzeżenia od wyniku kontroli, 2 – uwzględniła w części i nie uwzględniła 9 zastrzeżeń, dzieląc tym samym stanowisko Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych.

D. Kontrole zawiadomień oraz postępowań w trybie z wolnej ręki, których wartość nie przekraczała progu, od którego zachodził obowiązek przekazywania zawiadomienia

1) Kontrole zawiadomień

Na gruncie obowiązujących przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych obowiązek przekazywania zawiadomień Prezesowi UZP dotyczy wszczęcia postępowania w trybie z wolnej ręki, negocjacji bez ogłoszenia oraz zamiaru zawarcia umowy (w tym ramowej) na okres dłuższy niż 4 lata. Obowiązek ten dotyczy sytuacji, gdy wartość zamówienia jest równa lub przekracza kwoty określone w przepisach wydanych na

podstawie art. 11 ust. 8 ustawy, od których jest uzależniony obowiązek przekazywania Urzędowi Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich ogłoszeń o zamówieniach na dostawę lub usługi.

W okresie od 01.01.2014 r. do 31.12.2014 r. do Prezesa UZP wpłynęło ogółem 1 657 zawiadomień. W odniesieniu do 2013 r. liczba zawiadomień w 2014 r. zmniejszyła się o 97 (5,5%).

Poszczególne grupy zamawiających, którzy nadesłali zawiadomienia w okresie od 01.01.2014 r. do 31.12.2014 r. stanowiły przede wszystkim:

- podmioty sektora samorządowego – łącznie 563 (34%) zawiadomień, w tym:
 - gminy – 317,
 - powiaty – 33,
 - województwa – 25,
 - związki międzygminne – 20,
 - inne jednostki sektora samorządowego (z wyjątkiem spółek) – 168,
- podmioty sektora rządowego – łącznie 218 (13,1%),
 - ministerstwa i urzędy centralne – 106,
 - terenowe jednostki podsektora rządowego – 112,
- zamawiający sektorowi – 271 (16,3%),
- jednostki służby zdrowia – 141 (8,5%),
- państwowe szkoły wyższe, jednostki PAN, instytuty badawcze – 90 (5,4%).

Spośród 1 657 nadesłanych zawiadomień 1 072 (64,7%) dotyczyło usług, 305 (18,4%) dostaw, 280 (16,9%) robót budowlanych.

Zawiadomienia przesłane przez zamawiających dotyczyły:

- trybu zamówienia z wolnej ręki – 1.494 (90,2%);
- trybu negocjacji bez ogłoszenia – 50 (3%);
- zamiaru zawarcia umowy na okres dłuższy niż 4 lata – 113 (6,8%).

Na podstawie analizy przesłanych zawiadomień Prezes UZP przeprowadził 35 kontroli (tzw. kontrole zawiadomień). Spośród przeprowadzonych kontroli 34 dotyczyły legalności wyboru trybu zamówienia z wolnej ręki, natomiast 1 kontrola dotyczyła wyboru trybu zamówienia negocjacje bez ogłoszenia. W 16 kontrolach przedmiot zamówienia stanowiły dostawy, w 15 usługi i w 4 roboty budowlane.

W wyniku przeprowadzenia przez Prezesa UZP 35 kontroli:

- w 2 kontrolach (5,7%) nie stwierdzono naruszeń ustawy;
- w 33 kontrolach (94,3%) stwierdzono naruszenia ustawy.

Spośród 33 kontroli, w których stwierdzono naruszenia przepisów ustawy zamawiający najczęściej wskazywali jako podstawę prawną:

- w 19 przypadkach – art. 67 ust. 1 pkt 1 lit. a) lub b) lub c);
- w 11 przypadkach – art. 67 ust. 1 pkt 3;
- w 2 przypadkach – art. 67 ust. 1 pkt 5 lit. a) lub b);
- w 2 przypadkach – art. 5 ust. 1a.

Odnosnie kontroli doraźnych zawiadomień przeprowadzonych przez Prezesa UZP w 2014 r. w 30 przypadkach wniesiono zastrzeżenia od wyniku kontroli. W 30 przypadkach zastrzeżenia były przedmiotem rozstrzygnięcia Krajowej Izby Odwoławczej, która w 23 sprawach nie uwzględniła zastrzeżeń, uwzględniła natomiast zastrzeżenia zamawiających w 7 sprawach.

Szacunkowa wartość wszystkich postępowań, które zostały poddane kontroli wyniosła około 209 mln zł. Natomiast w zakresie kontroli, w których stwierdzono naruszenia przepisów ustawy (podtrzymane przez Krajową Izbę Odwoławczą) wartość ta wyniosła około 141 mln zł.

2) Kontrole doraźne postępowań w trybie z wolnej ręki, których wartość nie przekraczała progu od którego zachodził obowiązek przekazywania zawiadomienia o wyborze trybu z wolnej ręki

Prezes UZP przeprowadził 8 kontroli postępowań w trybie z wolnej ręki, których wartość nie obligowała przesłania Prezesowi UZP zawiadomienia o wyborze tego trybu.

We wszystkich skontrolowanych postępowaniach stwierdzono naruszenia ustawy, tzn. zastosowano tryb z wolnej ręki mimo iż nie zachodziły przesłanki ustawowe.

Zamawiający najczęściej wskazywali jako podstawę prawną:

- w 4 przypadkach – art. 67 ust. 1 pkt 1 lit. a) lub b);
- w 2 przypadkach – art. 67 ust. 1 pkt 3;
- w 1 przypadku – art. 67 ust. 1 pkt 5 lit. a) lub b); art. 5 ust. 1a; art. 67 ust. 1 pkt 4.

W 7 przypadkach zamawiający wnieśli zastrzeżenia od wyniku kontroli, które były przedmiotem rozstrzygnięcia Krajowej Izby Odwoławczej. W 6 sprawach KIO podtrzymała ustalenia kontroli Prezesa UZP, natomiast w 1 sprawie uwzględniła zastrzeżenia zamawiającego.

Szacunkowa wartość postępowań, w których stwierdzono naruszenia przepisów ustawy podtrzymane przez Krajową Izbę Odwoławczą wyniosła około 2,9 mln zł.

E. Zawiadomienia rzeczników dyscypliny finansów publicznych i wyniki tych zawiadomień

W przypadku wykrycia w toku kontroli lub postępowań wyjaśniających nieprawidłowości stanowiących naruszenie ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 168 ze zm.), Prezes Urzędu zawiadamiał o stwierdzonym naruszeniu właściwego rzecznika dyscypliny finansów publicznych. Zawiadomienia do rzecznika dyscypliny finansów publicznych skierowano w odniesieniu do 102 postępowań objętych w 2014 r. kontrolą oraz 12 postępowań objętych postępowaniem wyjaśniającym (łącznie 114 zawiadomień). Najczęściej zawiadamiano rzecznika o stwierdzeniu naruszeń dyscypliny finansów publicznych polegających na niezasadnym udzielaniu zamówień w trybach niekonkurencyjnych oraz na wadliwej ocenie ofert, ponadto zawiadamiano także o zaniechaniu stosowania ustawy Pzp oraz o opisywaniu sposobu oceny spełniania warunków udziału w postępowaniu i przedmiotu zamówienia w sposób naruszający zasady uczciwej konkurencji. Zawiadomienia dotyczyły też: niezasadnego unieważnienia postępowania, opisu kryteriów oceny ofert, ustalenia wartości szacunkowej zamówienia, zmiany umowy oraz braku złożenia oświadczenia z art. 17 ustawy Pzp.

W wyniku rozpatrzenia 38 zawiadomień rzecznik poinformował Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych o skierowaniu wniosku o ukaranie osoby obwinionej do komisji orzekającej z powodu naruszeń dotyczących niezasadnego stosowania trybu zamówienia z wolnej ręki (11 kontroli), wadliwej oceny ofert (12 kontroli), opisu przedmiotu zamówienia i warunków udziału w postępowaniu w sposób naruszający uczciwą konkurencję (w sumie 3 kontrole), niezasadnego unieważnienia postępowania (2 postępowania), braku stosowania ustawy (5 kontroli), wadliwego opisu kryteriów oceny ofert i sposobu oceny ofert i sposobu obliczenia ceny (3 kontrole), braku zamieszczenia ogłoszenia o zamówieniu w BZP (1 kontrola) oraz bezpodstawnej zmiany umowy (1 postępowanie).

W 42 sprawach rzecznicy dyscypliny finansów publicznych odmówili wszczęcia postępowania wyjaśniającego albo je umorzyli. W 22 przypadkach rzecznicy odmówili

wszczęcia postępowania wyjaśniającego z uwagi na przedawnienie karalności czynu. W 20 przypadkach rzecznicy uzasadniali wydane przez siebie postanowienia brakiem podstaw do przypisania odpowiedzialności jakiegokolwiek osobie, brakiem winy po stronie obwinionego, brakiem znamion naruszenia dyscypliny finansów publicznych oraz znikomą szkodliwością dla finansów publicznych.

W zakresie 34 pozostałych zawiadomień rzecznicy nie poinformowali Prezesa Urzędu o sposobie załatwienia sprawy.

F. Nieprawidłowości ujawnione w toku kontroli

W wyniku przeprowadzanych przez Prezesa Urzędu w 2014 r. kontroli stwierdzano, iż najpoważniejsze nieprawidłowości w stosowaniu ustawy – Prawo zamówień publicznych, jakich dopuszczają się zamawiający, polegają przede wszystkim na bezpodstawnym odstępianiu od jej stosowania, dzieleniu zamówienia na części w celu uniknięcia stosowania odpowiednich przepisów ww. ustawy lub na nieprawidłowym jego oszacowaniu, udzielaniu zamówień w trybach niekonkurencyjnych bez spełnienia ustawowych przesłanek, wadliwej ocenie ofert oraz opisie przedmiotu zamówienia, warunków udziału w postępowaniu lub kryteriów oceny ofert i sposobu obliczania ceny w sposób naruszający uczciwą konkurencję.

Prezes Urzędu w toku prowadzonych kontroli stwierdzał bezpodstawne odstępiania przez zamawiających od stosowania przepisów ustawy Pzp w przypadkach: niestosowania ustawy przez podmiot prawa publicznego, jakim jest agencja rozwoju regionalnego, niezasadnego stosowania wyłączenia, o którym mowa w art. 4 pkt 3 lit. e) i g) ustawy Pzp oraz zaniechania łącznego szacowania wartości poszczególnych części zamówienia o tożsamym charakterze, w wyniku czego zamawiający zaniechał stosowania przepisów ustawy np. w przypadku zamówienia na roboty remontowo – budowlane w pawilonie w sanatorium lub nieprawidłowego oszacowania wartości zamówienia (udzielenie pożyczki).

Ponadto w toku kontroli stwierdzano naruszenia polegające na dzieleniu zamówienia na części, w wyniku czego zamawiający stosowali dla każdej części przepisy ustawy Pzp właściwe dla zamówień o wartości nieprzekraczającej tzw. progów unijnych, mimo że łączna wartość tych części przekraczała ww. progi. Były to zamówienia na dostawę baz danych, zakup implantów ślimakowych oraz przebudowę dróg i mostów.

W przypadku niezgodnego z przepisami ustawy Pzp stosowania trybu z wolnej ręki zamawiający powoływali się m.in. na art. 67 ust. 1 pkt 3 ustawy Pzp. Na podstawie ww. przepisu jeden z zamawiających udzielił zamówienia na dokończenie robót z powodu nienależytego ich wykonania przez poprzedniego wykonawcę. W wyniku kontroli stwierdzono, że w sprawie tej nie zachodziła m.in. przesłanka konieczności natychmiastowego wykonania zamówienia, gdyż udzielone w trybie z wolnej ręki zamówienie miało być wykonywane przez następnych kilka tygodni oraz przesłanka niemożności zachowania terminów właściwych dla trybów konkurencyjnych, gdyż zamawiający dysponował wystarczającą ilością czasu na wybór nowego wykonawcy w terminie pozwalającym na dokończenie inwestycji i wydatkowanie środków unijnych zgodnie z umową o dofinansowanie.

Kolejnym przepisem, na który najczęściej powołują się zamawiający udzielając zamówienia w trybie z wolnej ręki jest art. 67 ust. 1 pkt 5 ustawy Pzp. W przeprowadzanych kontrolach stwierdzano, że zamówienia udzielone w trybie z wolnej ręki były możliwe do przewidzenia lub nie były niezbędne do wykonania i funkcjonowania zamówienia podstawowego. Przykładowo w jednej z kontroli stwierdzono, że zamawiający udzielił zamówienia na roboty budowlane w oparciu o część gotowego projektu budowlanego, a następnie udzielił zamówienia na kolejne roboty w trybie z wolnej ręki wykonawcy pierwszej części robót. W wyniku kontroli Prezes Urzędu stwierdził, że w sprawie nie zachodziła przesłanka nieprzewidywalności drugiej części robót, które były od dawna przewidziane zarówno we wniosku o dofinansowanie projektu, jak też w zamówieniu na sporządzenie projektu budowlanego.

Prezes Urzędu kwestionował również zastosowanie trybu z wolnej ręki na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 6 ustawy Pzp, przewidującego udzielenie zamówień uzupełniających, o ile m.in. są one zgodne z przedmiotem zamówienia podstawowego, polegają na powtórzeniu tego samego rodzaju zamówień i były przewidziane w ogłoszeniu o zamówieniu podstawowym. W jednej z kontroli zamawiający realizując zamówienie na remont ulic miejskich udzielił zamówienia na remont kolejnego odcinka jednej z tych ulic, jako zamówienie uzupełniające. W wyniku kontroli Prezes Urzędu stwierdził, że było to w istocie nowe zamówienie, gdyż wykraczało poza zakres zamówienia podstawowego i powinno być zostać udzielone w trybie konkurencyjnym.

Podobnie jak w latach ubiegłych liczną grupę naruszeń wykrywanych w toku kontroli Prezesa Urzędu stanowią naruszenia związane z oceną ofert. Zamawiający przede wszystkim nie wzywają wykonawców o uzupełnienie wymaganych dokumentów, w tym - potwierdzających realne dysponowanie zasobami udostępnianymi przez podmiot trzeci, nie poprawiają stwierdzonych w ofertach omyłek nie powodujących istotnych zmian w ich treści, wymagają przedłożenia dokumentów, które nie są niezbędne do przeprowadzenia postępowania np. w świetle ustalonego wynagrodzenia ryczałtowego. Powyższe skutkuje niejednokrotnie niezasadnym odrzuceniem najkorzystniejszej oferty lub niezasadnym wykluczeniem wykonawcy, który złożył taką ofertę albo też niezasadnym uznaniem za najkorzystniejszą oferty podlegającej odrzuceniu lub złożonej przez wykonawcę podlegającego wykluczeniu.

Kolejną grupę stanowią naruszenia związane z opisem przedmiotu zamówienia, w sposób ograniczający uczciwą konkurencję poprzez określenie parametrów technicznych pośrednio wskazujących na konkretny produkt (sprzęt komputerowy, wykonanie instalacji dźwiękowego systemu ostrzegawczego, dostawa samochodów, nawierzchnia sztuczna boiska, przydomowe oczyszczalnie ścieków) lub opisanie przedmiotu w sposób nieprecyzyjny, uniemożliwiający sporządzenie prawidłowej oferty (przydomowe biologiczne oczyszczalnie ścieków). Przykładowo zamawiający wskazywał, iż przedmiot zamówienia będzie wykonywany według dokonanych z nim uzgodnień. Jednocześnie ani w siwz ani w ogłoszeniu o zamówieniu zamawiający nie zawarł żadnych zapisów pozwalających określić wielkość czy zakres poszczególnych robót, w szczególności nie opisał przedmiotu zamówienia na roboty budowlane za pomocą dokumentacji projektowej oraz specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót budowlanych. Ponadto nie określił wielkości/zakresu poszczególnych rodzajów robót, tym samym uniemożliwił wykonawcom składającym oferty skalkulowanie realnej ceny całkowitej za wykonanie przedmiotowego zamówienia.

W innym postępowaniu zamawiający pierwotnie opisał przedmiot zamówienia poprzez wskazanie szczegółowych wymagań technicznych, które w znacznej części, zgodnie z treścią opinii biegłego, wskazywały na produkt konkretnej firmy. W toku postępowania, udzielając odpowiedzi na pytania wykonawców zamawiający zrezygnował z części tych wymogów, pozostawiając inne rygorystyczne parametry, które zgodnie z opinią biegłego ograniczały krąg wykonawców zdolnych do realizacji niniejszego zamówienia. Tak przygotowany opis przedmiotu zamówienia uniemożliwił spełnienie wszystkich opisanych parametrów przez jakikolwiek produkt dostępny na rynku. Jak wynikało z analizy złożonych w postępowaniu ofert, żadna spośród dziewięciu złożonych ofert, które zawierały propozycje urządzeń 4 różnych producentów, nie spełniała wszystkich wymagań siwz. Mimo to zamawiający jako najkorzystniejszą uznał ofertę oferującą produkt firmy, na którą wskazywało większość opisanych parametrów, jednocześnie odrzucił oferty złożone przez wykonawców oferujących produkty innych firm.

Istotne nieprawidłowości, jakie są ujawniane w trakcie kontroli, dotyczą także opisu kryteriów oceny ofert, np. poprzez ustanawianie kryteriów nie gwarantujących wyboru oferty najkorzystniejszej ekonomicznie. W jednej z kontrolowanych spraw zamawiający we wzorze formularza ofertowego wskazał poszczególne rodzaje robót, zobowiązując wykonawców do wpisania cen jednostkowych, przypisując jednocześnie poszczególnym cenom

jednostkowym wagi procentowe w ramach kryteriów oceny ofert. W toku kontroli prowadzonej przez Prezesa Urzędu wskazano, iż podział kryterium cena (100%) na podkryteria, którym przyporządkowano wagi: pozycje 1-8 - waga 40% oraz pozycje 9-10 - waga 60%, nie gwarantował wyboru oferty najkorzystniejszej. Dokonanie odpowiednich przesunięć w poszczególnych pozycjach formularza mogło bowiem doprowadzić do przyznania najwyższej liczby punktów ofercie, która nie była ofertą najkorzystniejszą w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy Pzp, gdyż nie gwarantowała zamawiającemu uzyskania świadczenia w zamian za najniższą cenę. Przy tak skonstruowanym kryterium, ocenie podlega w istocie sposób skalkulowania ceny, a nie rzeczywista wartość prac oferowanych przez wykonawcę.

Ponadto w trakcie kontroli ujawniono, że zamawiający ustalając kryteria oceny ofert w ramach kryterium ceny zawierał zapis, iż łączna cena ofertowa będzie stanowiła sumę kwoty, jaką zamawiający zamierza przeznaczyć na zakup części (ceny części ustalone według aktualnego cennika wykonawcy przed zleceniem naprawy) oraz ceny zaoferowanej za serwis. W toku kontroli stwierdzono, iż skonstruowany opis sposobu obliczenia ceny umożliwiał wykonawcom złożenie oferty, która nie obejmowała wszelkich rzeczywistych kosztów, jakie poniosą z tytułu realizacji przedmiotu zamówienia. Wykonawcy nie ponosili również ryzyka nierzetelnego skalkulowania ceny oferty, gdyż ostateczna cena części zamiennych stanowiąca najistotniejszy składnik wynagrodzenia, decydujący o opłacalności umowy w sprawie zamówienia publicznego, była ustalana dopiero w momencie realizacji zamówienia. Przyjęta przez zamawiającego konstrukcja sposobu obliczenia ceny doprowadziła do wypaczenia wyników postępowania i naruszenia zasady uczciwej konkurencji.

W innej z kontroli stwierdzono z kolei, że zamawiający błędnie zastosował kryterium gwarancji, przewidując taki wzór obliczania punktów w tym kryterium, który preferował jak najkrótsze okresy gwarancji. W konsekwencji zamawiający doprowadził do wyboru oferty nie najkorzystniejszej, tj. z krótszym okresem gwarancji (a jednocześnie droższej od oferty z najniższą ceną).

W wyniku prowadzonych kontroli Prezes Urzędu stwierdzał również naruszenia związane z nieuprawnionym zaniechaniem odrzucania ofert wykonawców oferujących wykonywanie zamówienia z naruszeniem wynikającej z ustawy o odpadach zasady bliskości, jak również niezasadnego zaniechania odrzucenia oferty złożonej przez radnego powiatu, w postępowaniu prowadzonym przez jednostkę budżetową tego powiatu.

III.1.6. Wydawanie Biuletynu Zamówień Publicznych

W roku 2014 w Biuletynie Zamówień Publicznych zamieszczono 344 436 ogłoszeń w tym:

- ogłoszeń o zamówieniu – 145 126 co stanowi 42,14% zamieszczonych ogłoszeń,
- ogłoszeń o zamówieniu w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa/na podwykonawstwo – 104 (0,03%)
- ogłoszeń o konkursie – 111 (0,03%),
- ogłoszeń o udzieleniu zamówienia – 151 829 (44,08%),
- ogłoszeń o wyniku konkursu – 90 (0,03%),
- ogłoszeń o zmianie ogłoszenia – 41 069 (11,92%),
- ogłoszeń o zamiarze zawarcia umowy – 6 094 (1,77%),
- ogłoszeń o koncesji na usługi – 13 (0,003%).

Łączna liczba zamieszczonych ogłoszeń w BZP w roku 2014 była mniejsza o ponad 16% niż w analogicznym okresie roku 2013 (413 239 zamieszczonych ogłoszeń).

Najwięcej zamieszczonych ogłoszeń o zamówieniu dotyczyło dostaw – 36,05%, następnie robót budowlanych 32,46% i usług 31,49%. Proporcje udzielanych zamówień w zależności od rodzaju zamówienia są porównywalne z rokiem 2013.

W roku 2014 opublikowano również 4 ogłoszenia dotyczące ustanowienia dynamicznego systemu zakupów, 122 ogłoszenia dotyczące zawarcia umowy ramowej i 13 ogłoszeń dotyczących koncesji na usługi.

Na koniec roku 2014 w systemie publikacji ogłoszeń (BZP) zarejestrowanych było ponad 53.000 użytkowników (zamawiających).

III.1.7. Informatyzacja systemu zamówień publicznych

1. Narzędzia elektroniczne udostępniane przez Urząd Zamówień Publicznych

Zgodnie z § 154 pkt. 20 ustawy – Prawo zamówień publicznych Prezes Urzędu prowadzi działania związane z informatyzacją systemu zamówień publicznych. Działania te przejawiają się m.in. w opracowywaniu przepisów umożliwiających korzystanie ze środków elektronicznych w procesie udzielania zamówień publicznych, jak również w udostępnianiu różnego rodzaju bezpłatnych narzędzi przewidzianych w ustawie Pzp.

Urząd za pośrednictwem sieci Internet udostępnia Portal centralny, Biuletyn Zamówień Publicznych, platformę aukcji i licytacji elektronicznych, Elektroniczną Skrzynkę Podawczą Urzędu i KIO, narzędzia do nawigacji po katalogu kodów CPV i CPC.

Na Portalu centralnym, oprócz informacji dotyczących funkcjonowania Urzędu i zadań przez niego realizowanych, zamieszczane są informacje i materiały o charakterze informacyjno-edukacyjnym, których celem jest upowszechnianie wiedzy na temat obowiązujących przepisów prawa w zakresie udzielania zamówień, zapobieganie nieprawidłowościom oraz propagowanie właściwych wzorców postępowania, wpływających na zwiększenie racjonalności wydatkowania środków publicznych oraz konkurencyjności i przejrzystości postępowania. Zakres tematyczny treści udostępnianych na Portalu obejmuje m.in.: prawo krajowe i unijne, legislację, kontrolę, odwołania, analizy systemowe, publikacje, współpracę międzynarodową.

W 2014 r. na Portalu centralnym została dodana zakładka zawierająca istotne dla uczestników systemu zamówień publicznych treści z zakresu dobrych praktyk w zamówieniach publicznych. Praktycy biorący udział w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego mają możliwość skorzystania z dobrych wzorców w zakresie: umów na wykonanie robót budowlanych, IT, instytucji dialogu technicznego, zielonych i społecznych zamówień publicznych oraz pozacenowych kryteriów oceny ofert. Portal ten został również w ubiegłym roku wzbogacony o nowe zakładki dotyczące współpracy międzynarodowej w zakresie „Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD)” oraz „Zamówień publicznych w ramach TTIP (*Transatlantic Trade and Investment Partnership*)”. Ponadto w serwisie internetowym Urzędu Zamówień Publicznych cyklicznie publikowany był „Informator Urzędu Zamówień Publicznych”. W 2014 r. opracowano i udostępniono cztery numery Informatora.

W 2014 r. w Biuletynie Zamówień Publicznych oprócz publikacji ogłoszeń udostępniana była także usługa subskrypcji ogłoszeń zamieszczonych w BZP. Usługa ta jest skierowana do przedsiębiorców zainteresowanych codziennym otrzymywaniem pocztą elektroniczną wyników wyszukiwania informacji o wszczętych przetargach. Z usługi tej korzystało ponad 20.000 użytkowników.

System BZP służy również zamawiającym do elektronicznego przesyłania do Prezesa Urzędu rocznych sprawozdań o udzielonych zamówieniach. Za pośrednictwem BZP roczne sprawozdania za rok 2014 r. przesłało 36 796 zamawiających.

Zgodnie z ustawą z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 1114) oraz rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 14 września 2011 r. (Dz. U. 2011.206.1216 z późn. zm.) w sprawie sporządzania i doręczania dokumentów elektronicznych oraz udostępniania formularzy, wzorów i kopii dokumentów elektronicznych, UZP udostępniła Elektroniczną Skrzynkę Podawczą. W roku 2014 do Urzędu wpłynęło tą drogą 1 428 pism.

W 2014 roku na udostępnianej przez UZP platformie aukcji elektronicznych przeprowadzono 504 aukcje, zorganizowane przez 65 zamawiających. Dzięki zastosowaniu aukcji przy wyborze najkorzystniejszej oferty zamawiający uzyskali oferty w sumie o 154 430 350,56 zł tańsze od ofert pisemnych składanych podczas postępowania. Największą oszczędność odnotowano w aukcji, której przedmiotem były roboty budowlane. W tym postępowaniu zaoszczędzono kwotę 14 248 593,16 zł.

Na platformie licytacji elektronicznych w roku 2014 zostały przygotowane 372 licytacje. Suma oszczędności, liczonych w stosunku do pierwszej oferty złożonej w postępowaniu do ceny oferty najkorzystniejszej, wyniosła 45 274 071,81 zł. Największą oszczędność odnotowano w licytacji, której przedmiotem były roboty budowlane. W tym postępowaniu po złożeniu 144 postąpień zaoszczędzono kwotę 6 862 000,00 zł, w stosunku do pierwszej złożonej w toku licytacji oferty.

W 2014 roku Urząd kontynuował realizację projektu „Elektroniczna Platforma Katalogów Produktów – eKatalogi” uruchomionego we wrześniu 2013 r. i współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013, 7 oś priorytetowa – Społeczeństwo Informacyjne – Budowa Elektronicznej Administracji.

W grudniu 2014 r. dokonano odbioru systemu i udostępniono wersję demonstracyjną Platformy eKatalogi, natomiast w styczniu 2015 r. uruchomiono wersję produkcyjną i ogłoszono pierwszy nabór ofert w kategorii *Meble biurowe* (www.ekatalogi.uzp.gov.pl).

Platforma eKatalogi to narzędzie świadczące bezpłatną usługę elektroniczną, udostępnione w sieci Internet, które umożliwia zamawiającym i wykonawcom przeprowadzenie procedury zakupu produktów poniżej progów stosowania ustawy – Prawo zamówień publicznych.

Na platformie eKatalogi zamawiający mogą dokonywać zakupów z uwzględnieniem dwóch form wyboru produktów:

- zakupy produktów umieszczonych w katalogu, na określonych w nim warunkach realizacji,
- składanie zapytań ofertowych w odniesieniu do produktów, które nie są oferowane na Platformie lub dotyczących zmiany warunków zakupu w przypadku produktów ujętych w katalogu.

Wykonawcy mogą natomiast oferować na Platformie wyspecyfikowane produkty poprzez zamieszczenie tzw. kart produktów o jednolitej formie dla danej grupy asortymentowej. Karty produktów prezentowane są w zdefiniowanej strukturze katalogowej w sposób umożliwiający zamawiającym ich wyszukiwanie poprzez użycie kwerend różnej złożoności.

2. Działania Urzędu zmierzające do informatyzacji procesu udzielania zamówień publicznych

W 2014 r. kontynuowano również prace nad projektem „e-Zamówienia – elektroniczne zamówienia publiczne”.

Zakres Projektu e-Zamówienia obejmuje kompleksową obsługę z wykorzystaniem środków elektronicznych całego procesu o udzielenie zamówienia publicznego, tj. od przygotowania i publikacji ogłoszenia o zamówieniu lub przesłania zaproszenia do udziału w postępowaniu, poprzez udostępnienie specyfikacji istotnych warunków zamówienia,

składanie i ocenę wniosków o dopuszczenie do udziału w przetargu oraz ofert, do ogłoszenia o udzieleniu zamówienia publicznego lub informacji o unieważnieniu postępowania, a także proces dynamicznego systemu zakupów i aukcji elektronicznych.

Projekt obejmuje budowę publicznej, bezpłatnej platformy *e-Zamówienia* udostępniającej wymienione e-usługi oraz posiadającej funkcjonalność odbioru zintegrowanych danych dotyczących procesu zamówień publicznych z innych portali oferujących analogiczne e-usługi w celu zapewnienia kompletności i spójności informacji dotyczących przeprowadzonych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, umożliwiającej skuteczne i efektywne wykonywanie funkcji kontrolnych i sprawozdawczych.

Głównymi użytkownikami powstałych e-usług będą zamawiający i wykonawcy w rozumieniu ustawy Pzp. Ze zgromadzonych danych korzystać będą organy administracji publicznej realizujące funkcje nadzorcze i kontrolne oraz inne zainteresowane podmioty w ramach dostępu do informacji publicznej.

Zgodnie z przyjętym przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju oraz Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji harmonogramem działań w zakresie POPC, w dniu 31 stycznia 2014 r. w odpowiedzi na ogłoszenie procesu preselekcji projektów do wsparcia w ramach celu szczegółowego 2 Podniesienie dostępności i jakości e-usług publicznych Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020, złożono w MAC kwestionariusz projektu „*e-Zamówienia – elektroniczne zamówienia publiczne*”, którego beneficjentem jest Urząd Zamówień Publicznych. W wyniku dokonanej przez MIR i MAC tzw. preselekcji, Projekt został pozytywnie zaopiniowany jako jeden z 19-tu, spośród 81 zgłoszonych.

W związku z planowaną budową platformy *e-Zamówienia* i procesem legislacyjnym mającym na celu implementację nowych dyrektyw w zakresie zamówień publicznych, zamodelowano, zgodnie z notacją BPMN 2.0, siedem procesów udzielania zamówienia publicznego inicjowanych publikacją ogłoszenia o zamówieniu, w tym dwa – opisujące stan obecny „as is” oraz pięć – opisujące stan docelowy „to be” uwzględniający przepisy nowych dyrektyw. Ponadto w 2014 r. opracowano Strategię zarządzania ryzykiem, wymagania funkcjonalne i нефункционалне dotyczące bezpieczeństwa planowanej platformy *e-Zamówienia*.

III.1.8. Programy edukacyjne i szkoleniowe realizowane przez Urząd

W 2014 r. w ramach działalności edukacyjno-informacyjnej Urząd Zamówień Publicznych realizował szereg przedsięwzięć, których celem było upowszechnianie wiedzy na temat obowiązujących przepisów regulujących udzielanie zamówień publicznych, wsparcie uczestników systemu zamówień publicznych w zakresie praktycznych aspektów dotyczących procedury oraz zapobieganie nieprawidłowościom i propagowanie dobrych wzorców postępowania, wpływających na zwiększenie konkurencyjności, przejrzystości i racjonalności wydatkowania środków publicznych.

Powyższym celom służyły organizowane przez Urząd konferencje, szkolenia, seminaria oraz wydane i udostępnione szerokiemu gronu zamawiających i wykonawców publikacje.

Realizacja programów edukacyjnych

1. Podręcznik „Aspekty społeczne w zamówieniach publicznych”

W 2014 roku w ramach realizacji „Krajowego Planu Działań w zakresie zrównoważonych zamówień publicznych na lata 2013-2016” Urząd Zamówień Publicznych przygotował podręcznik „Aspekty społeczne w zamówieniach publicznych”.

Podręcznik zawiera kompleksowe omówienie unijnych i polskich regulacji prawnych dotyczących uwzględniania aspektów społecznych w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, przykładowe zapisy w zakresie formułowania kwestii społecznych w dokumentacji zamówienia oraz przykłady dobrych praktyk zidentyfikowane w zamówieniach publicznych udzielanych przez polskie instytucje zamawiające. Celem Podręcznika jest także odpowiedź na najczęściej pojawiające się pytania i wątpliwości związane z praktycznym stosowaniem klauzul społecznych w zamówieniach publicznych.

2. Publikacja „Zamówienia publiczne w Unii Europejskiej po modernizacji - nowe unijne dyrektywy koordynujące procedury udzielania zamówień publicznych”

W październiku 2014 r. udostępniona została publikacja Urzędu Zamówień Publicznych pt. „Zamówienia publiczne w Unii Europejskiej po modernizacji - nowe unijne dyrektywy koordynujące procedury udzielania zamówień publicznych”. W publikacji szczegółowo omówione zostały regulacje prawne Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylającej dyrektywę 2004/18/WE. Opracowanie zawiera również omówienie regulacji specyficznych dla Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylającej dyrektywę 2004/17/WE. W publikacji omówiono również regulacje Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania koncesji.

3. Pozostałe publikacje Urzędu

W ramach działalności wydawniczej Urzędu Zamówień Publicznych w 2014 r. oprócz wyżej wymienionych, zostały opracowane i udostępnione zainteresowanym także inne publikacje z zakresu zamówień publicznych:

1. „Wyniki przeprowadzonych w 2013 r. przez Prezesa UZP kontroli zamówień współfinansowanych ze środków UE”.
2. „Ujednolicony tekst ustawy – Prawo zamówień publicznych po nowelizacji z dnia 29 sierpnia 2014 r.”.
3. „Zamówienia publiczne w orzecznictwie” – Zeszyt nr 16, 17, 18.

Ponadto w ramach projektu *Elektroniczna Platforma Katalogów Produktów – eKatalogi* przygotowano broszurę informacyjną „*eKatalogi. Poradnik dla użytkowników*”, zawierającą informacje o zasadach i sposobie korzystania z Platformy e-Katalogi oraz korzyściach związanych ze stosowaniem tego narzędzia. Publikacja została udostępniona w wersji elektronicznej szerokiemu gronu odbiorców poprzez stronę internetową UZP.

4. Unijne kryteria środowiskowe dla infrastruktury wodno-ściekowej

Urząd Zamówień Publicznych udostępnił na swojej stronie internetowej polską wersję zestawu kryteriów środowiskowych dla infrastruktury wodno-ściekowej. Kryteria opracowane zostały na zlecenie Komisji Europejskiej (Dyrekcja Generalna ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej) przez firmę doradczą specjalizującą się w konsultingu inżynierskim, środowiskowym i ekonomicznym.

Realizacja programów szkoleniowych

1. Realizacja Krajowego Planu działań na rzecz zrównoważonych zamówień

VII edycja szkoleń dotyczących uwzględniania aspektów środowiskowych w procedurach przetargowych

W dniach 23 i 30 czerwca 2014 roku w Warszawie odbyły się doroczne szkolenia dotyczące uwzględniania aspektów środowiskowych w procedurach przetargowych.

W VII edycji szkoleń w zakresie Zielonych Zamówień Publicznych udział wzięło około 80 uczestników reprezentujących instytucje zamawiające.

W trakcie szkoleń przedstawiciel Urzędu omówił prawne regulacje ustawodawstwa unijnego, w tym nowych dyrektyw i krajowego umożliwiające uwzględnienie aspektów środowiskowych w postępowaniach przetargowych oraz zaprezentował akty prawne UE powiązane z tematyką ZZZ. Podczas szkoleń przedstawiono także zagadnienia etykietowania ekologicznego, systemów zarządzania energią wg standardu ISO 50001. Zwrócono uwagę na wymagania normy ISO 50001:2012 i zaprezentowano przykłady działań służących poprawie zarządzania energią.

Konferencja „Klauzule społeczne w zamówieniach publicznych – podejście oparte na korzyściach”

W dniu 13 czerwca 2014 roku, w Warszawie, odbyła się konferencja „Klauzule społeczne w zamówieniach publicznych – podejście oparte na korzyściach”. Celem konferencji było upowszechnienie rozwiązań przewidzianych w przepisach ustawy – Prawo zamówień publicznych,.

Podczas konferencji zaprezentowano znaczenie tego instrumentu z punktu widzenia instytucji kontrolujących instytucje publiczne oraz przedstawiono korzyści z ich zastosowania za pomocą praktycznych przykładów z poziomu instytucji zamawiających różnego szczebla jak i podmiotów ekonomii społecznej występujących w roli wykonawców.

Szkolenie dla przedstawicieli instytucji kontrolnych oraz przedstawicieli instytucji zamawiających „Aspekty społeczne w zamówieniach publicznych ze szczególnym naciskiem na klauzule społeczne”

W dniach 10 i 24 października 2014 roku w siedzibie Urzędu Zamówień Publicznych odbyło się szkolenie dotyczące uwzględniania aspektów społecznych w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego dedykowane instytucjom zaangażowanym w kontrolę prawidłowego wydatkowania środków publicznych w ramach procedur udzielania zamówień publicznych. W szkoleniu wzięło udział około 70 uczestników reprezentujących polskie instytucje zamawiające różnego typu. W szkoleniu wzięło udział około 40 uczestników reprezentujących Najwyższą Izbę Kontroli oraz Regionalne Izby Obrachunkowe.

W trakcie szkolenia przedstawiciele Urzędu Zamówień Publicznych omówili prawne regulacje ustawodawstwa unijnego i krajowego umożliwiające uwzględnianie aspektów społecznych w tym tzw. klauzul społecznych na poszczególnych etapach postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Zasygnalizowane zostały również zmiany prawne sprzyjające rozwojowi społecznych zamówień publicznych, które wprowadzają nowe dyrektywy w zakresie zamówień publicznych opublikowane 28 marca 2014 roku, jak również.

W dalszej części szkolenia omówione zostały przykłady uwzględniania aspektów społecznych w dokumentacji przetargowej oraz najczęściej pojawiające się pytania i wątpliwości związane z praktycznym stosowaniem klauzul społecznych.

W szkoleniu poruszono również także zagadnienie stosowania aspektów społecznych w Polsce wraz z omówieniem przydatnych źródeł informacji oraz dobrych przykładów polskich instytucji zamawiających w przedmiotowym zakresie.

VIII Konferencja w zakresie zielonych zamówień publicznych

W dniu 20 listopada 2014 roku w Warszawie odbyła się VIII doroczna Konferencja w zakresie zielonych zamówień publicznych zorganizowana przez Urząd Zamówień Publicznych.

Głównym celem wydarzenia było upowszechnienie informacji na temat środowiskowych aspektów powiązanych z tematyką zamówień publicznych, a także prezentacja konkretnych studiów przypadku (*case studies*). W konferencji udział wzięło ok. 110 osób - przedstawicieli polskich organów administracji publicznej odpowiedzialnych za zamówienia publiczne w macierzystych jednostkach.

2. Inne działania edukacyjno-informacyjne podjęte przez UZP w 2014 r.

Urząd Zamówień Publicznych zorganizował w 2014 r. cztery konferencje na temat praktycznych aspektów procedury udzielania zamówień publicznych. Konferencje posłużyły wsparciu podmiotów biorących udział w rynku zamówień publicznych w zakresie podnoszenia kompetencji osób zaangażowanych w proces udzielania zamówień. Były okazją do zaprezentowania zagadnień dotyczących procedury udzielania zamówień publicznych, wzmacniania dobrych praktyk i właściwych wzorców postępowań, umożliwiły również dyskusję i wymianę doświadczeń w tym zakresie. W/w konferencje odbyły się w Łodzi, w Gdyni, w Krakowie oraz w Warszawie. Uczestniczyło w nich łącznie ok. 600 osób.

Mając na uwadze jak najbardziej efektywne wsparcie zamawiających w zakresie praktycznych aspektów prowadzenia postępowań Urząd zorganizował oprócz wymienionych wcześniej konferencji również dwa seminaria, stanowiące fora wymiany wiedzy i doświadczeń, które odbyły się w Warszawie. W przedsięwzięciach wzięło udział w sumie ponad 120 osób.

W celu optymalizacji efektów kontroli postępowań realizowanych z zastosowaniem prawa zamówień publicznych oraz podnoszenia poziomu wiedzy i wymiany doświadczeń w tym obszarze wśród instytucji kontrolnych, Urząd Zamówień Publicznych zorganizował konferencję dotyczącą kontroli procesu udzielania zamówienia publicznego, która odbyła się 30 września 2014 r. w Warszawie. Stworzyła ona okazję do dyskusji, zaprezentowania spostrzeżeń oraz propozycji na najbliższą perspektywę dla osób zajmujących się badaniem poprawności zlecania zamówień publicznych. W konferencji wzięło udział ok. 100 osób reprezentujących podmioty prowadzące kontrole zamówień publicznych.

W związku z realizacją projektu *Elektroniczna Platforma Katalogów Produktów – eKatalogi* w ramach 7. osi priorytetowej Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka – Społeczeństwo Informacyjne – Budowa Elektronicznej Administracji Urząd Zamówień Publicznych prowadził działalność informacyjno-promocyjną, mającą na celu upowszechnienie informacji o projekcie oraz propagowanie korzyści wynikających ze stosowania elektronicznego narzędzia zarówno dla zamawiających, jak i wykonawców. Dnia 17 czerwca i 14 listopada 2014 r. w Warszawie odbyły się dwie konferencje, w których wzięło w nich udział łącznie ok. 400 osób reprezentujących zamawiających oraz przedsiębiorców zainteresowanych uczestnictwem w zamówieniach publicznych za pomocą elektronicznej platformy. Sprofilowane pod kątem potrzeb zamawiających i wykonawców, dedykowane każdej z grup indywidualnie bloki tematyczne pozwoliły w sposób optymalny zaprezentować zalety Platformy. Uczestnicy mieli okazję poznać korzyści płynące z korzystania z nowego narzędzia, m.in. zwiększenie konkurencji i efektywności procedur, możliwość szybkich, łatwych zakupów poniżej progów stosowania ustawy – Prawo zamówień publicznych dla zamawiających, łatwy dostęp do zamówień publicznych dla przedsiębiorców.

W dniach 22-23 września 2014 przedstawiciel UZP uczestniczył Drugim Międzynarodowym Sympozjum dot. Zamówień Publicznych zorganizowanym przez Budapesztański Uniwersytet Corvina i Rzymski Uniwersytet Tor Vergata. Sympozjum miało na celu przedyskutowanie kwestii europejskich i pozaeuropejskich zamówień publicznych w czterech obszarach tematycznych obejmujących: wspieranie kwestii społecznych poprzez zamówienia publiczne, zielone zamówienia publiczne, wspieranie innowacyjności oraz ekonomiczne i prawne wyzwania związane z centralizacją zamówień.

W 2014 r. przedstawiciel UZP uczestniczył również w warsztatach towarzyszącym Międzynarodowym Targom Innowacji i Nowych Technologii Inno-Tech Expo odbywającym się w dniach 16-17 października 2014 w Kielcach. Jedne z odbywających się warsztatów

obejmowały kwestie polityki innowacji w kontekście zamówień publicznych. Przedstawiciel UZP omówił elementy wspierające uwzględnianie aspektów innowacyjnych w zamówieniach publicznych w przepisach nowoprzyjętych dyrektywach oraz w przepisach ustawy Pzp prezentując znane Urzędowi przypadki zamówień innowacyjnych.

Ponadto pracownicy Urzędu Zamówień Publicznych brali aktywny udział poprzez wystąpienia podczas konferencji i seminariów organizowanych przez podmioty zewnętrzne. W 2014 roku w przedsięwzięciach edukacyjnych organizowanych przez podmioty zewnętrzne z udziałem prelegentów Urzędu Zamówień Publicznych uczestniczyło łącznie ok. 1 530 osób.

III.1.9. Współpraca międzynarodowa

1. Udział w pracach unijnych komitetów i grup roboczych

a) Grupa Ekspercka ds. Zamówień Publicznych

W roku 2014 przedstawiciele Urzędu Zamówień Publicznych uczestniczyli w 7 spotkaniach Grupy Eksperckiej ds. Zamówień Publicznych (EXPP).

Spotkania Grupy w roku 2014 koncentrowały się na omówieniu regulacji wynikających z nowych dyrektyw z zakresu zamówień publicznych i koncesji w celu ułatwienia państwom członkowskim wdrożenia ich do krajowych porządków prawnych.

Na forum Grupy przedyskutowano m.in. następujące zagadnienia: definicję koncesji, długość okresu, na jaki zawierane są umowy koncesyjne, umowy mieszane, łagodniejszy reżim udzielania zamówień na usługi społeczne i inne szczególne usługi, wyłączenia, współpracę publiczno-publiczną, zmiany umowy, przesłanki wykluczenia wykonawcy, procedury, umowy ramowe, Jednolity Europejski Dokument Zamówienia, kryteria udzielenia zamówienia, aspekty społeczne, podwykonawstwo, przepisy sektorowe.

b) Grupa Robocza ds. Handlu

W roku 2014 przedstawiciel Urzędu Zamówień Publicznych wziął udział w 2 spotkaniach Grupy Roboczej ds. Handlu Rady UE (W trakcie tych spotkań omawiany był projekt rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie dostępu towarów i usług z państw trzecich do rynku wewnętrznego Unii w zakresie zamówień publicznych oraz procedur wspierających negocjacje dotyczące dostępu unijnych towarów i usług do rynków zamówień publicznych państw trzecich.

Urząd zapewnił ponadto wsparcie merytoryczne dla przedstawiciela Polski przy przygotowywaniu stanowiska na kolejne cztery spotkania tej Grupy Roboczej. Dwa z tych spotkań dotyczyły ww. projektu rozporządzenia w sprawie dostępu towarów i usług z państw trzecich do rynku wewnętrznego Unii w zakresie zamówień publicznych pozostałe dwa - związane były z finalizacją prac nad rozporządzeniem dotyczącym wykonywania praw Unii w zakresie stosowania i egzekwowania zasad handlu międzynarodowego, które ostatecznie zostało przyjęte przez Radę 8 maja 2014 r.

c) Komitet Polityki Handlowej

W 2014 roku Urząd zapewniał wsparcie merytoryczne Ministerstwu Gospodarki w poruszanych na forum unijnego Komitetu Polityki Handlowej tematach dotyczących zamówień publicznych regulowanych zawartymi przez UE umowami międzynarodowymi (GPA) oraz dotyczących negocjowanych w 2014 r. przez Unię Europejską umów z państwami trzecimi. Obecnie na forum Komitetu omawiane są negocjacje z państwami trzecimi umów międzynarodowych obejmujących regulację dostępu do zamówień publicznych, np.: Transatlantyckie Partnerstwo Handlowo-Inwestycyjne (TTIP) UE-USA, Umowa o Wolnym Handlu UE-Japonia, Całościowa Umowa Gospodarcza (CETA) UE-Kanada, wielostronne Porozumienie ws. Handlu Usługami (TiSA), Umowa o Wolnym Handlu UE-Wietnam, Umowa o Wolnym Handlu UE-Ameryka Środkowa. Za szczególnie istotne z

punktu widzenia interesów UE uważane są Transatlantyckie Partnerstwo Handlowo-Inwestycyjne (TTIP) UE-USA oraz wielostronne Porozumienie ws. Handlu Usługami (TiSA).

2. Inne inicjatywy

a) Wizyty studyjne

W dniu 16 października 2014 roku w Urzędzie Zamówień Publicznych odbyła się wizyta studyjna przedstawicieli rządu Chińskiej Republiki Ludowej (CHRL) oraz Ambasady Chińskiej Republiki Ludowej w Polsce. Spotkanie miało służyć zapoznaniu przedstawicieli administracji chińskiej, negocjującej obecnie akcesję CHRL do GPA, z polskimi doświadczeniami związanymi z przystąpieniem do tego porozumienia.

b) Public Procurement Network (PPN) – Sieć ds. zamówień publicznych

UZP uczestniczy w inicjatywie Public Procurement Network (PPN) będącej nieformalną, ogóloeuropęjską siecią współpracy w zakresie zamówień publicznych, utworzoną w Kopenhadze w 2003 roku.).

W 2014 r. odbyła się jedna konferencja zorganizowana przez PPN poświęcona nowym dyrektywom unijnym i ich transpozycji do krajowych porządków prawnych.

III.1.10. Realizacja zadania przygotowywania i upowszechniania przykładowych wzorów umów w sprawach zamówień publicznych, regulaminów oraz innych dokumentów stosowanych przy udzielaniu zamówień

Zgodnie z dyspozycją art. 154 pkt 10 ustawy Pzp, w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 29 sierpnia 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1232), Prezes Urzędu przygotowuje i upowszechnia przykładowe wzory umów w sprawach zamówień publicznych, regulaminów oraz innych dokumentów stosowanych przy udzielaniu zamówień.

Realizując w/w obowiązek w 2014 r. Prezes Urzędu:

- udostępnił na stronie internetowej Urzędu *Wzór umowy w sprawie zamówienia publicznego na wykonanie robót budowlanych dotyczących obiektu liniowego w rozliczeniu kosztorysowym*,
- opracował, wydał oraz udostępnił na stronie internetowej Urzędu Podręcznik „*Aspekty społeczne w zamówieniach publicznych*”
- współpracował aktywnie z firmą realizującą zlecenie Władzy Wdrażającej Programy Europejskie, zamawiającymi (w tym Ministerstwem Finansów, Ministerstwem Administracji i Cyfryzacji, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, Centrum Systemów Informacyjnych Ochrony Zdrowia) oraz Polską Izbą Informatyki i Telekomunikacji i Fundacją Wolnego i Otwartego Oprogramowania przy opracowaniu następujących dokumentów: *Wzór regulaminu i ogłoszenia dialogu technicznego wraz z komentarzem, Analiza dobrych praktyk w zakresie realizacji umów IT, ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki projektów informatycznych 7 osi priorytetowej PO IG*; w/w dokumenty zostały udostępnione na stronie UZP w grudniu ub. roku,
- upowszechniał na stronie internetowej UZP w zakładce „Dobre praktyki” przykłady opisu przedmiotu zamówienia, warunków udziału lub istotnych postanowień umowy zaczerpnięte z postępowań prowadzonych przez zamawiających.

III.2. Krajowa Izba Odwoławcza

III.2.1. Rozpatrywanie odwołań

Podstawową rolą Krajowej Izby Odwoławczej zgodnie z art. 172 ustawy jest rozpoznawanie odwołań wnoszonych w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego.

W okresie od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r. Krajowa Izba Odwoławcza rozpoznała 2 835 odwołań. Orzeczenia KIO, jakie zapadły w 2014 r. przedstawiają się następująco:

Odwołania 2014	Liczba ogółem	Odsetek ogółem
Rozpatrzone	2 835	100%
Zwrot z powodu braku wpisu lub nie uzupełnienia braków formalnych	216	8%
Umorzenie postępowania z powodu uwzględnienia zarzutów odwołania przez zamawiającego	523	18%
Umorzenie postępowania z powodu cofnięcia odwołania	534	19%
Odrzucone	85	3%
Oddalone	889	31%
Uwzględnione	588	21%

Poniżej dla porównania orzeczenia, jakie zapadły w 2013 r.:

Odwołania 2013	Liczba ogółem	Odsetek ogółem
Rozpatrzone	3 055	100%
Zwrot z powodu braku wpisu lub nie uzupełnienia braków formalnych	259	8%
Umorzenie postępowania z powodu uwzględnienia zarzutów odwołania przez zamawiającego	473	15%
Umorzenie postępowania z powodu cofnięcia odwołania	505	17%
Odrzucone	114	4%
Oddalone	972	32%
Uwzględnione	732	24%

Rozkład procentowy rozstrzygnięć podejmowanych przez Izbę w roku 2014 kształtował się podobnie jak w roku 2013.

III.2.2. Wnioski o uchylenie zakazu zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego

Kolejną kompetencją Krajowej Izby Odwoławczej wynikającą z przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych (art. 183 ust. 1) jest rozpoznawanie wniosków o uchylenie zakazu zawarcia umowy do czasu ogłoszenia przez Izbę wyroku lub postanowienia kończącego postępowanie odwoławcze.

W 2014 r. do KIO wpłynęły 54 wnioski o uchylenie zakazu zawarcia umowy. Wszystkie wnioski zostały rozpatrzone. Rozstrzygnięcia w przedmiocie złożonych wniosków przedstawiały się następująco:

Rozstrzygnięcie	Liczba	Odsetek
Uchylenie zakazu	13	24%
Odmowa uchylenia zakazu	30	56%
Umorzenie postępowania	11	20%

Dla porównania w 2013 r. do KIO wpłynęło 70 wniosków o uchylenie zakazu zawarcia umowy. Wszystkie wnioski zostały rozpoznane. Rozstrzygnięcia w przedmiocie złożonych wniosków przedstawiały się następująco: w 49% odmówiono uchylenia zakazu, w 31%

uchylono zakaz, a w 20% umorzono postępowanie. Większa liczba wniosków w roku 2013 była spowodowana obowiązkiem odbioru odpadów komunalnych przez gminy od dnia 1 lipca 2013 r. oraz koniecznością zawarcia stosowanych umów i spiętrzeniem postępowań o udzielenie zamówienia na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych, przed tym terminem.

III.2.3. Opinie KIO dotyczące zastrzeżeń wniesionych przez zamawiającego wobec informacji o wyniku kontroli

Inną kompetencją KIO wynikającą z przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych (art. 167 ust. 3 oraz art. 171a) jest wyrażanie w formie uchwały opinii w sprawie zastrzeżeń do wyników kontroli zgłoszonych przez zamawiającego do Prezesa Urzędu w toku przeprowadzania kontroli zarówno doraźnej, jak i uprzedniej.

W 2014 r. do KIO wpłynęło 120 zastrzeżeń do wyników kontroli Prezesa UZP. W tym samym okresie wydanych zostało 113 uchwał zawierających opinię w sprawie zastrzeżeń. Rozstrzygnięcia w tym przedmiocie obrazuje tabela poniżej.

Sposób rozpatrzenia zastrzeżeń	Kontrola doraźna		Kontrola uprzednia		Ogółem	
	Liczba	Odsetek	Liczba	Odsetek	Liczba	Odsetek
Nieuwzględnione	77	79,38%	10	62,50%	87	76,99%
Częściowo uwzględnione	14	14,44%	4	25,00%	18	15,93%
Uwzględnione	6	6,19%	2	12,50%	8	7,08%
Ogółem	97	100,00%	16	100,00%	113	100,00%

Dla porównania w 2013 r. do Krajowej Izby Odwoławczej wpłynęło 119 zastrzeżeń, a wydanych zostało 121 opinii. Liczba skierowanych w latach 2013 i 2014 zastrzeżeń utrzymywała się zatem na zbliżonym poziomie. Jeśli chodzi o sposób rozpatrzenia zastrzeżeń przez KIO, w 2014 r. w porównaniu do 2013 r. zmniejszył się odsetek zastrzeżeń nieuwzględnionych przez Izbę, zarówno w kontrolach doraźnych jak i uprzednich, o ponad 3 punkty procentowe. Jednocześnie częściej niż w 2013 KIO uwzględniała jedynie część zastrzeżeń zamawiającego do wyników kontroli Prezesa.

III.3. Struktura organizacyjna i budżet Urzędu Zamówień Publicznych

Obsługę Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych oraz Krajowej Izby Odwoławczej zapewnia Urząd Zamówień Publicznych, którego statut od 2008 r. pozostaje bez zmian. W skład Urzędu Zamówień Publicznych wchodzi siedem komórek organizacyjnych: Departament Prawny, Departament Kontroli Doraźnej, Departament Kontroli Zamówień Współfinansowanych ze Środków Unii Europejskiej, Departament Unii Europejskiej i Współpracy Międzynarodowej, Departament Informacji, Edukacji i Analiz Systemowych, Departament Odwołań, Biuro Organizacyjno-Finansowe oraz samodzielne stanowisko ds. audytu wewnętrznego.

W 2014 r. średnioroczne zatrudnienie w Urzędzie Zamówień Publicznych wyniosło 177 etatów, w tym w Krajowej Izbie Odwoławczej – 38 etatów. W porównaniu do 2013 r. wzrosło o 5 etatów i przede wszystkich było spowodowane zatrudnieniem nowych członków KIO.

W 2014 roku z pracy w Urzędzie Zamówień Publicznych zrezygnowało 12 osób, a w Krajowej Izbie Odwoławczej – 1 osoba. W tym samym okresie do pracy w UZP przyjęto 11 osób, a do KIO - 4 w wyniku zakończonego postępowania kwalifikacyjnego wszczętego w 2013 roku.

Prezes Urzędu jest dysponentem głównym 49 części budżetu państwa. W 2014 r. dochody budżetowe w części 49 zostały wykonane w kwocie 24 107,3 tys. zł, tj. 88,8% kwoty określonej w ustawie budżetowej (27 150 tys. zł) oraz 87,5% kwoty dochodów wykonanych w 2013 r. (27 537,2 tys. zł). Wydatki zrealizowano na ogólną kwotę 27 272 tys. zł., co stanowiło 99,4% ustawy budżetowej (27 440 tys. zł), natomiast w porównaniu do wydatków zrealizowanych w 2013 r. (26 178,7 tys. zł) i stanowiły one 104,2%.

W ramach budżetu państwa i budżetu środków europejskich w 2014 roku Urząd poniósł wydatki kwalifikowalne przeznaczone na realizację następujących projektów:

- „Finansowanie kosztów zatrudnienia pracowników Urzędu Zamówień Publicznych wykonujących zadania związane z realizacją NSRO na lata 2007 – 2013 w 2014 r.” w kwocie 2 606,3 tys. zł,
- „Wsparcie Urzędu Zamówień Publicznych w związku z wykonywaniem zadania związanego z realizacją Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007 - 2013 w 2014 roku” w kwocie 706 tys. zł,
- „Elektroniczna Platforma Katalogów Produktów – eKatalogi” w kwocie 2.686 tys. zł w tym: 403 tys. zł w ramach budżetu państwa i 2 283 tys. zł w ramach budżetu środków europejskich,
- „Współfinansowanie w ramach PROW wynagrodzeń osób zajmujących się prowadzeniem kontroli postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, które są współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w okresie programowania 2007 – 2013” w kwocie 160,1 tys. zł.

III.4. Zamówienia publiczne w publikacjach prasowych

III.4.1. Informacje statystyczne

Analizą objęto 5 540 artykułów prasowych dotyczących zamówień publicznych, opublikowanych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 r. w tytułach o zasięgu ogólnopolskim i regionalnym, czasopismach branżowych oraz w Internecie.

W dziennikach ogólnopolskich zamieszczono łącznie 1 902 materiały. Średnio w miesiącu publikowano 158 artykułów, jednakże zdecydowanie więcej odnotowano w styczniu – 207, kwietniu – 197 i październiku – 191. Najwięcej artykułów o systemie zamówień publicznych zamieszczono w Rzeczpospolitej – 657, Dzienniku Gazecie Prawnej – 616, Gazecie Wyborczej (z warszawskim dodatkiem regionalnym) – 321 oraz Pulsie Biznesu – 267. Ogółem w dziennikach ogólnopolskich w 2014 r. w porównaniu z rokiem 2013 (1 794 publikacje) nastąpił 5,8% wzrost liczby opublikowanych materiałów prasowych.

W prasie regionalnej i branżowej tematyka dotycząca zamówień publicznych została zawarta w 1 038 artykułach.

Osobną grupą materiałów objętych analizą były publikacje internetowe. Łączna ich liczba wyniosła 2 600. Najwięcej artykułów o systemie zamówień publicznych zamieszczono na portalu gazeta.pl – 434, rp.pl – 253, onet.pl – 247, gazetaprawna.pl – 216, wnp.pl – 207, money.pl – 193, wp.pl – 188, pap.pl – 117, infor.pl – 109, bankier.pl – 106. Średnio w miesiącu w Internecie ukazywało się 217 artykułów dotyczących zamówień publicznych.

III.4.2. Analiza treści publikacji prasowych

W materiałach prasowych opisywano najważniejsze zagadnienia dotyczące zmiany przepisów, praktyki stosowania prawa zamówień publicznych oraz nieprawidłowości w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego. Artykuły najczęściej miały charakter informacyjny oraz edukacyjny. W sposób czytelny i zazwyczaj poprawny merytorycznie wyjaśniano konkretne przepisy prawne oraz rozwiązania, posiłkując się prezentacją konkretnych przykładów. Szczególnie Dziennik Gazeta Prawna oraz Rzeczpospolita odegrały niezwykle ważną rolę informacyjno – edukacyjną.

Publikacje prasowe o charakterze informacyjno-edukacyjnym zamieszczane w prasie o zasięgu ogólnokrajowym koncentrowały się głównie na zagadnieniach związanych z nowelizacją ustawy – Prawo zamówień publicznych. Opisywano kolejne nowelizacje ustawy: z dnia 14 marca 2014 r. i 29 sierpnia 2014 r. Odnotowano wiele wzmianek i komentarzy dotyczących zmiany kursu euro, podniesienia progów stosowania ustawy do 30 tys. euro, jak też zmiany w sporządzaniu sprawozdań o udzielonych zamówieniach publicznych. Duże zainteresowanie wzbudziła kwestia kryteriów oceny ofert, zwłaszcza zmiany związane ze stosowaniem kryterium najniższej ceny oraz ograniczenia możliwości powoływania się na tajemnicę przedsiębiorstwa, możliwości waloryzacji zawieranych umów, wymagania przez zamawiających zatrudnienia u wykonawców osób pracujących przy realizacji zamówienia publicznego na podstawie umów o pracę. Pisano również o zmianach w stosowaniu ustawy w przedmiocie prac badawczych i naukowych. Powyższe zagadnienia były prezentowane w wielu tytułach prasowych, w tym najobszerniej w Rzeczpospolitej i Dzienniku Gazecie Prawnej.

Na początku roku dziennikarze zwracali uwagę na nowe zasady odbioru odpadów, związane z tym przetargi oraz procedury odwoławcze. Skupiono się też na przetargach na świadczenie usług pocztowych. Bardzo dużo miejsca poświęcono inwestycjom drogowym, w szczególności budowie autostrad i dróg szybkiego ruchu. Informowano o remontach, a także o planach rozwoju sieci komunikacyjnej. Ujawniano nieprawidłowości proceduralne i związane z nimi kłopoty w realizacji zamówień. Szczególnym zainteresowaniem dziennikarzy cieszyły się duże zamówienia dla armii, w tym zakup nowoczesnego uzbrojenia. Część artykułów miała charakter poradników wskazujących jak prowadzić postępowanie o zamówienie publiczne, jak przygotować ofertę, jak skorzystać z uprawnienia do wnoszenia środków ochrony prawnej, jak stosować pozacenowe kryteria oceny ofert.

Dziennikarze informowali także o działaniach Urzędu Zamówień Publicznych, Prowadzonych kontrolach postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, analizach danych statystycznych, stosowaniu narzędzi elektronicznych.

Monitoring prasy z 2014 r. wykazał wzrost zainteresowania orzecznictwem Krajowej Izby Odwoławczej, czego dowodem były zamieszczane cyklicznie w Rzeczpospolitej oraz Dzienniku Gazecie Prawnej informacje dotyczące orzecznictwa KIO. W innych tytułach prasowych wyroki arbitrów pojawiały się przy okazji opisu konkretnych postępowań. Dziennikarze zwrócili uwagę na wyrok Trybunału Konstytucyjnego w sprawie obniżenia opłaty sądowej od skargi na orzeczenia Krajowej Izby Odwoławczej. Podkreślano wyrównanie szans wielu wykonawców w dostępie do drogi sądowej. Wskazywano także nieprawidłowości związane z udzielaniem dużych zamówień m.in. przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Centrum Projektów Informatycznych, Polskie Koleje Państwowe.

W materiałach prasowych wielokrotnie wykorzystywano analizy Urzędu Zamówień Publicznych dotyczące liczby odwołań oraz wyników kontroli przeprowadzanych przez Prezesa UZP. Sugerowano potrzebę monitorowania procedur udzielania zamówień publicznych oraz uwzględniania w przygotowywanych postępowaniach wskazówek UZP zawartych w analizach pokontrolnych i starannego przygotowywania dokumentacji.

Do kategorii publikacji informacyjnych należały komunikaty zawierające dane statystyczne dotyczące zmian na rynku zamówień publicznych: liczbę ogłoszeń publikowanych w BZP, prowadzonych postępowań, odwołań wnoszonych do Krajowej Izby Odwoławczej. Ponadto publikowano informacje o ogłaszanych postępowaniach, wyborze ofert oraz zawartych umowach. Podkreślano sukcesy polskich firm w ubieganiu się o zamówienia publiczne na rynku europejskim.

IV. WNIOSKI I REKOMENDACJE

Z danych zawartych w sprawozdaniach rocznych przekazanych Prezesowi Urzędu Zamówień publicznych wynika, że w roku 2014 udzielono o 35 466 mniej zamówień niż w

analogicznym okresie ubiegłego roku. O 10 mld złotych zmniejszyła się również wartość udzielonych zamówień publicznych osiągając poziom z roku 2012. Ponadto w 2014 r. zamawiający opublikowali w Biuletynie Zamówień Publicznych o 32 tysiące mniej ogłoszeń o zamówieniach i konkursach niż w 2013 r.

Spadek liczby ogłoszeń opublikowanych w BZP, czyli w postępowaniach poniżej progów unijnych, to przede wszystkim efekt obowiązującej od 16 kwietnia 2014 r. nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych podwyższającej progi stosowania ustawy.

Inną istotną zmianą odnotowaną w 2014 r. był odsetek postępowań, w których zamawiający do oceny ofert zastosowali wyłącznie kryterium najniższej ceny. Utrzymujący się od 2009 r. poziom powyżej 90% postępowań poniżej progów unijnych, w którym jedynym kryterium oceny ofert była cena, zmniejszył się do poziomu 84%. W postępowaniach powyżej progów unijnych kryterium najniższej ceny zostało zastosowane w 75% przypadków (w 2013 r. – 85%). Nie ulega wątpliwości, że zmiana ta była wynikiem nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych z dnia 29 sierpnia 2014 r., która m.in. ograniczyła możliwość stosowania kryterium ceny jako jedynego kryterium oceny ofert. Po wejściu w życie znowelizowanych przepisów, tj. po 19 października 2014 r. odsetek postępowań o udzielenie zamówienia publicznego o wartościach poniżej progów unijnych, w których jako jedyne kryterium wskazano cenę spadł z 93% do poziomu 31%, natomiast w postępowaniach o wartościach powyżej progów unijnych – z 85% do poziomu 33%. Najczęściej wybierane przez zamawiających kryteria pozacenowe to termin realizacji/czas dostawy (29% - BZP, 27% - TED) oraz gwarancja / rękojmia (25% -BZP, 22% - TED). Odnotowano również wzrost zastosowania kryterium jakość / funkcjonalność / parametry techniczne (8% - BZP, 15% - TED). Dominujące znaczenie kryterium ceny wiąże się z faktem, że zamówienia publiczne są narzędziem wydatkowania środków publicznych. Niemniej jednak ustalanie zbyt wysokiej wagi dla kryterium ceny z jednoczesnym pominięciem elementów jakościowych przy nieprecyzyjnym opisie przedmiotu zamówienia może skutkować gorszą jakością zamawianych produktów lub usług.

2014 r. potwierdził utrzymującą się od wielu lat dominację trybu przetargu nieograniczonego (82% w 2014 r., 81% w 2013 r.) oraz niskie zainteresowanie zamawiających pozostałymi trybami inicjowanymi ogłoszeniem o zamówieniu: przetarg ograniczony, dialog konkurencyjny, negocjacje z ogłoszeniem, licytacja elektroniczna (1,04% w 2014 r., 0,95% w 2013 r.). Niepopularność ww. trybów wśród zamawiających, w szczególności negocjacji z ogłoszeniem i dialogu konkurencyjnego może być spowodowana tym, iż są to procedury wymagające większego nakładu pracy i doświadczenia oraz są zdecydowanie dłuższe niż najpopularniejszy tryb – przetarg nieograniczony. W 2014 r. średni czas trwania postępowania powyżej progów unijnych w trybie dialogu konkurencyjnego wyniósł 251 dni, w trybie negocjacji z ogłoszeniem – 159 dni, podczas, gdy w przetargu nieograniczonym – 89 dni. W 2014 r. odnotowano również spadek odsetka postępowań prowadzonych w trybach bez uprzedniej publikacji ogłoszenia o zamówieniu: wolna ręka, negocjacje bez ogłoszenia, zapytanie o cenę (16,77% w 2014 r., 18,05% w 2013 r.). W związku z tym, iż poziom kilkunastoprocentowy utrzymuje się już od 2011 r. wydaje się, iż zamawiający stosują go zgodnie z intencjami ustawodawcy w sytuacjach wyjątkowych.

Stosowanie przez zamawiających w zdecydowanej większości przetargu nieograniczonego, czyli trybu zapewniającego przedsiębiorcom otwarty dostęp do rynku zamówień publicznych, nie przekłada się jednak na wzrost zainteresowania przedsiębiorców zamówieniami publicznymi, na co wskazują, utrzymujące się od 2007 r. na tym samym poziomie, dane dotyczące średniej liczby ofert składanych w postępowaniach oraz dane dotyczące odsetka postępowań, w których złożono tylko jedną ofertę. W ramach zamówień o wartości poniżej progów unijnych w jednym postępowaniu składano średnio 2,89 oferty (2013 r. – 2,96), natomiast 38% stanowiły postępowania, w których złożono tylko jedną ofertę. Z kolei w przypadku zamówień o wartościach powyżej progów unijnych, średnia liczba ofert składanych w jednym postępowaniu wyniosła 2,49 (2013 r. – 2,46), zaś 44% stanowiły postępowania, w których złożono tylko jedną ofertę.

Prowadzone przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych w 2014 r. obligatoryjne kontrole uprzednie w 82% przypadków potwierdziły prawidłowe działania zamawiających, co stanowiło znaczący wzrost w stosunku do roku 2013 – 58%. Jedynie w 8% przeprowadzonych kontroli stwierdzono naruszenia mające wpływ na wynik postępowania, których usunięcie było niezbędne do zawarcia ważnej umowy w sprawie zamówienia publicznego. W odniesieniu do kontroli doraźnych oraz tzw. kontroli zawiadomień odsetek prawidłowo przeprowadzonych postępowań był mniej korzystny. Tylko w 11% kontroli doraźnych oraz 5,7% kontroli zawiadomień nie stwierdzono żadnych naruszeń ustawy – Prawo zamówień publicznych. Powyższe wyniki są związane z faktem, że kontrole uprzednie obligatoryjne są wszczynane niezależnie od prawdopodobieństwa wykrycia naruszenia pod warunkiem, że są spełnione przesłanki dotyczące wartości zamówienia powyżej określonego progu i udziału środków unijnych, natomiast kontrole doraźne są wszczynane w przypadku uzasadnionego przypuszczenia, że w postępowaniu o udzielenie zamówienia doszło do naruszenia przepisów, które mogło mieć wpływ na jego wynik. Świadomość, iż zamówienie jest objęte obligatoryjną kontrolą uprzednią powoduje z kolei większą staranność zamawiających w przygotowaniu i prowadzeniu postępowania, jak również dbałość o kompetencje i doświadczenie kadry, którą dysponują.

Analiza rynku zamówień publicznych w Polsce wskazuje, że zamówienia publiczne mogą istotnie wpływać na rozwój polskiej gospodarki. W związku z tym, że z udzielaniem zamówień publicznych wiąże się wydatkowanie środków publicznych o znacznej wartości, konieczne jest uregulowanie systemu w taki sposób, który zapewni otwartość zamówień na konkurencję i umożliwi najbardziej efektywne wykorzystanie środków publicznych, zagwarantuje sprawność i przejrzystość prowadzonych postępowań, a także umożliwi realizację wspólnych celów społecznych (walka z wykluczeniem, ochrona środowiska, promowanie innowacji).

Dobra organizacja systemu udzielania zamówień publicznych ma swoje źródło w przepisach ustawy, która powinna stworzyć ramy, w których system zostanie osadzony. W związku z tym, że na kształt krajowych regulacji w dużej mierze mają wpływ przepisy unijne, które w 2014 r. uległy zmianie, głównym celem działań w 2015 r. powinno być jak najszybsze przyjęcie nowej ustawy kompleksowo regulującej materię zamówień publicznych.

Prawidłowo funkcjonujący rynek zamówień publicznych nie zależy wyłącznie od jakości regulacji, ale również od stosowania przepisów w praktyce. Analiza funkcjonowania rynku zamówień publicznych, w szczególności zagadnienia poruszane w opiniach, naruszenia stwierdzane w kontrolach oraz kryteria pozacenowe stosowane w postępowaniach i przypisywane im wagi wskazują, że konieczne jest odpowiednie wsparcie zamawiających i wykonawców. Może ono być realizowane poprzez zapewnienie zamawiającym i wykonawcom szerokiego dostępu do informacji o prawidłowym sposobie stosowania prawa np. upowszechnianie dobrych praktyk, a także poprzez pogłębianie wiedzy dzięki upowszechnianiu orzecznictwa, udzielaniu wskazówek, publikację wzorcowych dokumentów, a także szkolenia w zakresie planowania zamówień, wyboru procedury, opisywania warunków udziału, konstruowania kryteriów oceny ofert oraz warunków umowy. Działania Urzędu we wskazanym powyżej zakresie będą kontynuowane w 2015 r. z wykorzystaniem zasobów finansowych i kadrowych Urzędu, niemniej jednak, aby je zintensyfikować konieczne jest pozyskanie dodatkowych środków finansowych. W 2014 r. Urząd podjął niezbędne kroki zmierzające do zapewnienia finansowania działań edukacyjno-informacyjnych ze środków europejskich z perspektywy 2014 – 2020, natomiast w 2015 r. powinno nastąpić zawarcie porozumienia o dofinansowanie z Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja i Rozwój.

Poprawie efektywności wydatków publicznych może sprzyjać wydajniejsze zarządzanie procesem udzielania zamówienia publicznego dzięki zastosowaniu środków elektronicznych. Cyfryzacja zamówień publicznych umożliwia bowiem otwarcie rynku zamówień publicznych dla nowych podmiotów, w tym małych i średnich przedsiębiorstw

poprzez zmniejszenie kosztów udziału w postępowaniu, ograniczenie obciążeń administracyjnych, wzmocnienie transparentności, a także skrócenie czasu trwania postępowania oraz poprawę monitorowania zamówień publicznych. Nowe regulacje prawne w zakresie zamówień publicznych, w ślad za przepisami dyrektyw będą przewidywać przejście na komunikację elektroniczną w procesie udzielania zamówienia publicznego. Niemniej jednak, aby w pełni osiągnąć korzyści wynikające z cyfryzacji zamówień publicznych rozwiązaniom prawnym muszą towarzyszyć odpowiednie rozwiązania techniczne wymagające nakładów finansowych, którymi Urząd Zamówień Publicznych nie dysponuje. W związku z powyższym, Urząd podjął równoległe działania zmierzające do stworzenia narzędzia umożliwiającego elektroniczną realizację procesu udzielenia zamówienia publicznego inicjując projekt „eZamówienia – elektroniczne zamówienia publiczne” i do zapewnienia finansowania Projektu ze środków europejskich. Dotychczas wszystkie zadania związane z przygotowaniem Projektu, tj. zamodelowanie procesów, analiza wymagań w zakresie bezpieczeństwa, opracowanie studium wykonalności oraz dokumentacji do konkursu zostały zrealizowane z wykorzystaniem zasobów Urzędu. W 2015 r. w celu uruchomienia Projektu niezbędne jest uzyskanie dofinansowania z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa oraz wybór wykonawcy, który do 2018 r. zbuduje i wdroży narzędzia umożliwiające wykorzystanie środków elektronicznych w procesie udzielenia zamówienia publicznego.

V. ZAŁĄCZNIKI

Spis załączników

1. Wykaz aktów wykonawczych do ustawy – Prawo zamówień publicznych obowiązujących w 2014 r.
2. Wykaz aktów prawnych obowiązujących w 2014 r. regulujących zagadnienia z dziedziny zamówień publicznych na szczeblu wspólnotowym
3. Wartość polskiego rynku zamówień publicznych w latach 2011 – 2014
4. Liczba i wartość zamówień udzielonych na podstawie wyłączeń przepisów ustawy Pzp określonych w art. 4 oraz art. 136-138
5. Struktura postępowań w podziale na rodzaj zamówienia
6. Struktura liczby zakontraktowanych robót budowlanych, dostaw i usług przez niektóre grupy zamawiających
7. Udział procentowy poszczególnych trybów w latach 2011 – 2014
8. Przeciętny czas trwania postępowania o wartości nie przekraczającej progów UE
9. Przeciętny czas trwania postępowania o wartości powyżej progów UE
10. Przeciętna liczba ofert w jednym postępowaniu o wartości powyżej progów UE
11. Różnice w minimalnej i maksymalnej cenie oferty
12. Wykaz polskich wykonawców, którym udzielono zamówień na rynkach zagranicznych
13. Liczba wnoszonych odwołań w latach 2011 – 2014
14. Odsetek kontroli uprzednich obligatoryjnych, w których nie stwierdzono naruszeń przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych
15. Zbiorcze zestawienie danych dotyczących udzielonych zamówień publicznych z wykorzystaniem procedur określonych w ustawie Pzp w latach 2011 – 2014

**Wykaz aktów wykonawczych do ustawy – Prawo zamówień publicznych
obowiązujących w 2014 r.**

1. Zarządzenie Nr 110 Prezesa Rady Ministrów z dnia 6 grudnia 2004 r. w sprawie nadania statutu Urzędowi Zamówień Publicznych (M.P. Nr 58, poz. 886, z 2007 r. Nr 12, poz. 122 oraz z 2008 r. Nr 31, poz. 275).
2. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 marca 2004 r. w sprawie wysokości wynagrodzenia przewodniczącego, wiceprzewodniczącego i pozostałych członków Rady Zamówień Publicznych (Dz. U. Nr 49, poz. 470).
3. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 18 maja 2004 r. w sprawie określenia metod i podstaw sporządzania kosztorysu inwestorskiego, obliczania planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym (Dz. U. Nr 130, poz. 1389).
4. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 2 września 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego (Dz. U. z 2013 r. poz. 1129).
5. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 sierpnia 2006 r. w sprawie organów właściwych do występowania do Komisji Europejskiej z wnioskiem o stwierdzenie prowadzenia działalności na rynku konkurencyjnym, do którego dostęp nie jest ograniczony (Dz. U. Nr 147, poz. 1063).
6. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 2 lipca 2007 r. w sprawie trybu przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego na członków Krajowej Izby Odwoławczej, sposobu powoływania komisji kwalifikacyjnej, a także szczegółowego zakresu postępowania kwalifikacyjnego (Dz. U. Nr 120, poz. 820).
7. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 lipca 2007 r. w sprawie wielokrotności kwoty bazowej stanowiącej podstawę ustalenia wynagrodzenia zasadniczego Prezesa, wiceprezesa oraz pozostałych członków Krajowej Izby Odwoławczej (Dz. U. Nr 128, poz. 885).
8. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 2010 r. w sprawie wzorów ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych (Dz. U. Nr 12, poz. 69 oraz z 2013 r. poz. 279 oraz z 2014 r. poz. 1481).
9. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 2010 r. w sprawie wykazu usług o charakterze priorytetowym i niepriorytetowym (Dz. U. Nr 12, poz. 68).
10. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 marca 2010 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania wpisu od odwołania oraz rodzajów kosztów w postępowaniu odwoławczym i sposobu ich rozliczania (Dz. U. Nr 41, poz. 238).
11. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 marca 2010 r. w sprawie regulaminu postępowania przy rozpoznawaniu odwołań (Dz. U. Nr 48, poz. 280 oraz z 2013 r. poz. 232 oraz z 2014 r. poz. 964).
12. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 października 2010 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. Nr 223, poz. 1458).
13. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 10 maja 2011 r. w sprawie innych niż cena obowiązkowych kryteriów oceny ofert w odniesieniu do niektórych rodzajów zamówień publicznych (Dz. U. Nr 96, poz. 559).
14. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2011 r. w sprawie kwot wartości zamówień oraz konkursów, od których jest uzależniony obowiązek przekazywania ogłoszeń Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 282, poz. 1649). *Utraciło moc z dniem 31 grudnia 2013 r. na podstawie Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2013 r. w sprawie kwot wartości zamówień oraz*

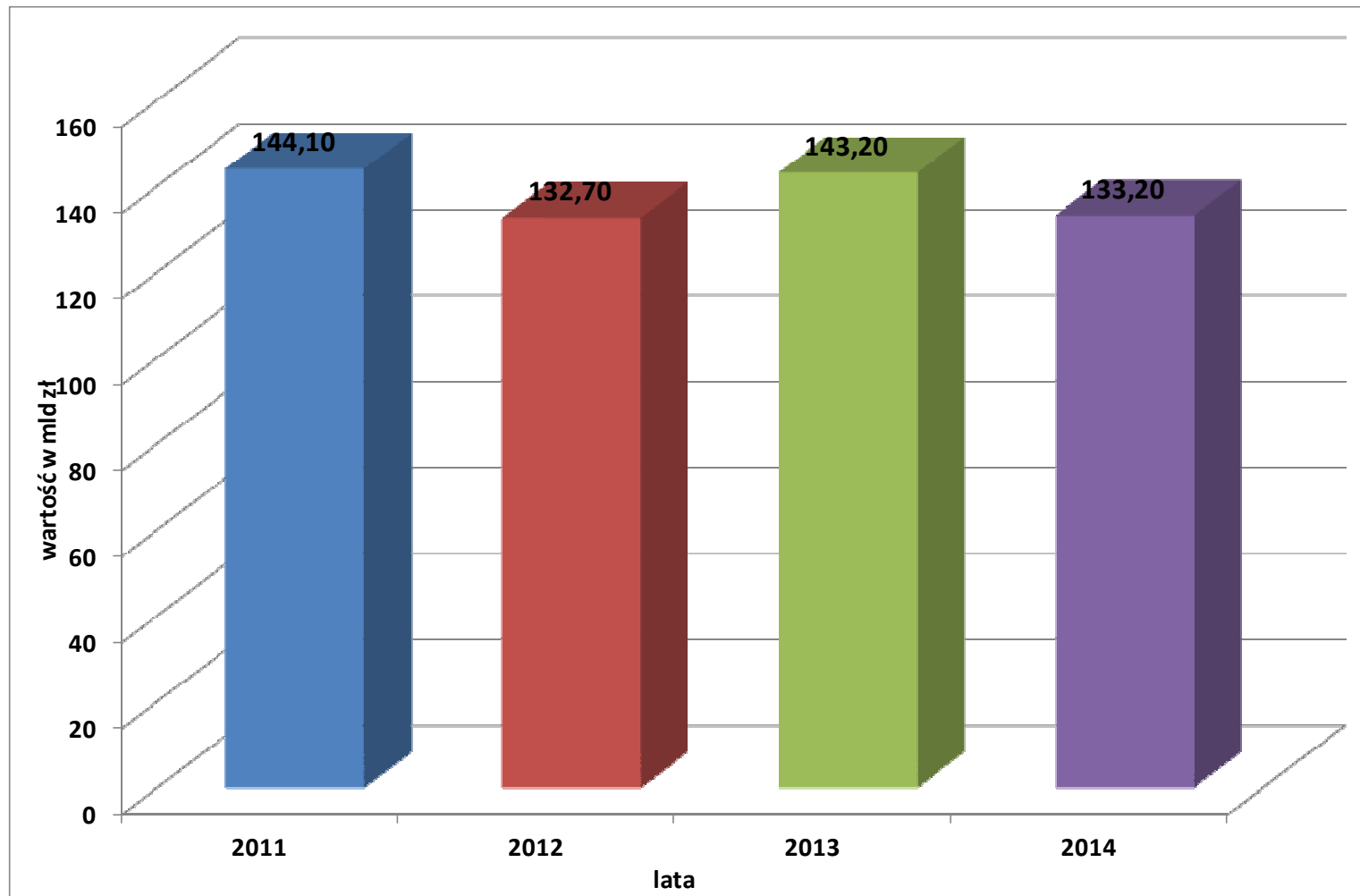
konkursów, od których jest uzależniony obowiązek przekazywania ogłoszeń Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej (Dz. U. poz. 1735).

15. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2011 r. w sprawie średniego kursu złotego w stosunku do euro stanowiącego podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych (Dz. U. Nr 282, poz. 1650). *Utraciło moc z dniem 31 grudnia 2013 r. na podstawie Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2013 r. w sprawie średniego kursu złotego w stosunku do euro stanowiącego podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych (Dz. U. poz. 1692).*
16. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 3 grudnia 2012 r. w sprawie wykazu usług w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa o charakterze priorytetowym i nie priorytetowym (Dz. U. poz. 1361).
17. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 3 grudnia 2012 r. w sprawie wykazu robót budowlanych (Dz. U. poz. 1372).
18. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 lutego 2013 r. w sprawie trybu postępowania w zakresie oceny występowania podstawowego interesu bezpieczeństwa państwa (Dz. U. poz. 233).
19. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2013 r. w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy, oraz form, w jakich te dokumenty mogą być składane (Dz. U. poz. 231).
20. Zarządzenie Nr 43 Prezesa Rady Ministrów z dnia 5 lipca 2013 r. w sprawie powołania komisji kwalifikacyjnej w celu przeprowadzenia postępowania kwalifikacyjnego na członków Krajowej Izby Odwoławczej (M.P. poz. 577). *Utraciło moc z dniem 9 września 2014 r. na podstawie § 2 Zarządzenia nr 58 Prezesa Rady Ministrów z dnia 5 września 2014 r. (M.P. poz. 780).*
21. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 12 grudnia 2013 r. w sprawie zakresu informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach, jego wzoru oraz sposobu przekazywania (Dz. U. poz. 1530).
22. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2013 r. w sprawie kwot wartości zamówień oraz konkursów, od których jest uzależniony obowiązek przekazywania ogłoszeń Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej (Dz. U. poz. 1735).
23. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2013 r. w sprawie średniego kursu złotego w stosunku do euro stanowiącego podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych (Dz. U. poz. 1692).

Wykaz aktów prawnych obowiązujących w 2014 r. regulujących zagadnienia z dziedziny zamówień publicznych na szczeblu wspólnotowym

1. Dyrektywa **2004/18/WE** Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi (*tzw. dyrektywa klasyczna*);
2. Dyrektywa **2004/17/WE** Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. koordynująca procedury udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych (*tzw. dyrektywa sektorowa*);
3. Dyrektywa **2007/66/WE** Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 grudnia 2007 r. zmieniająca dyrektywy Rady 89/665/EWG i 92/13/EWG w zakresie poprawy skuteczności procedur odwoławczych w dziedzinie udzielania zamówień publicznych (*tzw. dyrektywa odwoławcza*);
4. Dyrektywa Rady **89/665/EWG** z 21 grudnia 1989 r. dotycząca koordynacji przepisów prawnych i administracyjnych odnoszących się do stosowania procedur odwoławczych w zakresie udzielania zamówień publicznych na dostawy i roboty budowlane;
5. Dyrektywa Rady **92/13/EWG** z 25 lutego 1992 r. dotycząca koordynacji przepisów prawnych i administracyjnych odnoszących się do stosowania przepisów wspólnotowych w zakresie procedur udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energii, transportu i telekomunikacji;
6. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady **2009/81/WE** z dnia 13 lipca 2009 roku w sprawie koordynacji procedur udzielania niektórych zamówień na roboty budowlane, dostawy i usługi przez instytucje lub podmioty zamawiające w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa i zmieniająca dyrektywy 2004/17/WE i 2004/18/WE (*tzw. dyrektywa obronna*);
7. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady **2014/24/UE** z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylającą dyrektywę 2004/18/WE (*nowa dyrektywa klasyczna*);
8. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady **2014/25/UE** z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylającą dyrektywę 2004/17/WE (*nowa dyrektywa sektorowa*);
9. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady **2014/23/UE** z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania koncesji (*dyrektywa koncesyjna*);
10. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady **2014/55/UE** z dnia 16 kwietnia 2014 roku w sprawie fakturowania elektronicznego w zamówieniach publicznych;
11. Rozporządzenie Komisji (WE) nr **213/2008** z dnia 28 listopada 2007 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 2195/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Wspólnego Słownika Zamówień (CPV) oraz dyrektywy 2004/17/WE i 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczące procedur udzielania zamówień publicznych w zakresie zmiany CPV (*dot. Wspólnego Słownika Zamówień*);
12. Rozporządzenie Komisji (UE) nr **1336/2013** z dnia 13 grudnia 2013 r. zmieniające dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/17/WE, 2004/18/WE i 2009/81/WE w odniesieniu do progów obowiązujących w zakresie procedur udzielania zamówień (*dot. wysokości wartości progowych*);
13. Rozporządzenie wykonawcze Komisji nr **842/2011** z dnia 19 sierpnia 2011 r. ustanawiające standardowe formularze do publikacji ogłoszeń w dziedzinie zamówień publicznych i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1564/2005 (*dot. wzorów formularzy*).

Wartość polskiego rynku zamówień publicznych w latach 2011 – 2014

Załącznik nr 4

Liczba i wartość zamówień udzielonych na podstawie wyłączeń przepisów ustawy Pzp określonych w art. 4 oraz art. 136-138

Lp.	Wyłączenie procedur określonych przepisami ustawy Pzp	Liczba	Wartość [w tys. zł]
1	zamówienia, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty, o której mowa w art. 4 pkt 8 ustawy	-	28 297 691
2	zamówienia udzielone na podstawie szczególnej procedury organizacji międzynarodowej odmiennej od określonej w ustawie	6 279	524 964
3	zamówienia udzielone na podstawie umów międzynarodowych, których stroną jest Rzeczpospolita Polska, dotyczących stacjonowania wojsk, jeżeli umowy te przewidują inne niż ustawa procedury udzielania zamówień	28	130
4	zamówienia udzielone na podstawie umowy międzynarodowej zawartej między Rzeczpospolitą Polską a jednym lub wieloma państwami niebędącymi członkami Unii Europejskiej, dotyczącej wdrożenia lub realizacji przedsięwzięcia przez strony tej umowy, jeżeli umowa ta przewiduje inne niż ustawa procedury udzielania zamówień	1	1 908
5	zamówienia Narodowego Banku Polskiego, o których mowa w art. 4 pkt 2 ustawy	114	196 593
6	zamówienia Banku Gospodarstwa Krajowego, o których mowa w art. 4 pkt 2a ustawy	2 916	318 414
7	zamówienia, których przedmiotem są usługi arbitrażowe lub pojednawcze	798	4 998
8	zamówienia, których przedmiotem są usługi Narodowego Banku Polskiego	611	706
9	zamówienia, których przedmiotem są usługi w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz świadczenie usług badawczych, o których mowa w art. 4 pkt 3 lit. e ustawy	13 436	240 217
10	zamówienia, których przedmiotem jest nabycie, przygotowanie, produkcja lub koprodukcja materiałów programowych przeznaczonych do emisji w radiu, telewizji lub Internecie	20 174	599 071
11	zamówienia, których przedmiotem jest zakup czasu antenowego	1 425	85 902
12	zamówienia, których przedmiotem jest nabycie własności nieruchomości oraz innych praw do nieruchomości, w szczególności dzierżawy i najmu	12 830	1 344 742
13	zamówienia, których przedmiotem są usługi finansowe związane z emisją, sprzedażą, kupnem lub transferem papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych w szczególności związane z transakcjami mającymi na celu uzyskanie dla zamawiającego środków pieniężnych lub kapitału	413	506 397
14	zamówienia, których przedmiotem są usługi Banku Gospodarstwa Krajowego, o których mowa w art. 4 pkt 3 lit. I ustawy	151	312 696
15	zamówienia, których przedmiotem są dostawy uprawnień do emisji do powietrza gazów cieplarnianych i innych substancji, jednostek poświadczonych redukcji emisji oraz jednostek redukcji emisji, w rozumieniu przepisów o handlu uprawnieniami do emisji do powietrza gazów cieplarnianych i innych substancji	307	200 034
16	zamówienia na usługi udzielone innemu zamawiającemu, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1-3a ustawy, któremu przyznano, w drodze ustawy lub decyzji administracyjnej, wyłączne prawo do świadczenia tych usług	9 561	256 107
17	przyznawanie dotacji ze środków publicznych na podstawie przepisów ustawowych	95 897	21 976 622
18	zamówienia, których głównym celem jest pozwolenie zamawiającym	570	11 290

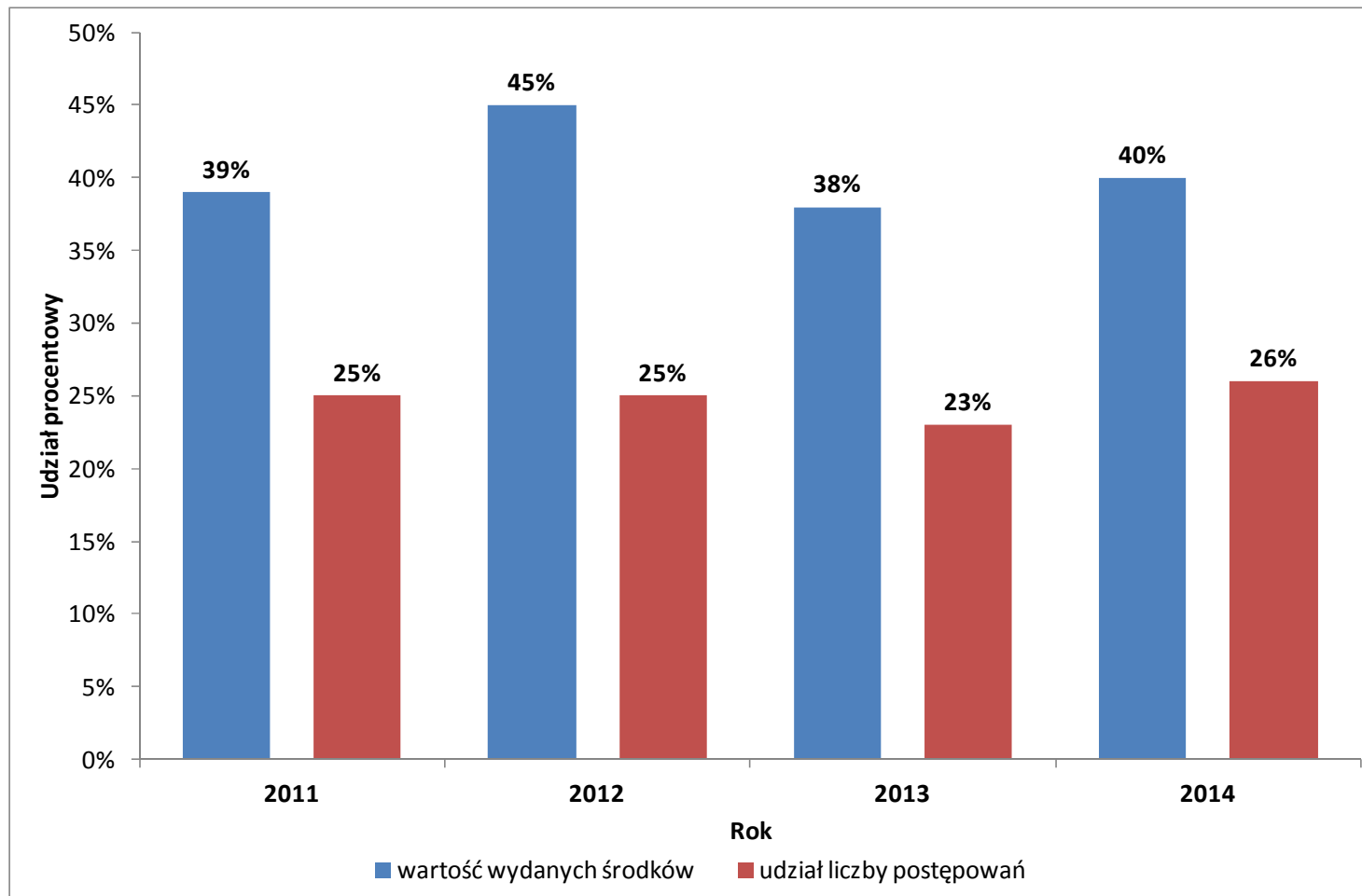
Urząd Zamówień Publicznych
Sprawozdanie o funkcjonowaniu systemu zamówień publicznych w 2014 r.

Lp.	Wyłączenie procedur określonych przepisami ustawy Pzp	Liczba	Wartość [w tys. zł]
	na oddanie do dyspozycji publicznej sieci telekomunikacyjnej lub eksploatacja publicznej sieci telekomunikacyjnej, lub świadczenie publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych za pomocą publicznej sieci telekomunikacyjnej		
19	nabywanie dostaw, usług lub robót budowlanych od centralnego zamawiającego lub od wykonawców wybranych przez centralnego zamawiającego	5 526	216 563
20	koncesje na roboty budowlane w rozumieniu ustawy z dnia 9 stycznia 2009 r. o koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz. U. Nr 19, poz. 101, z późn. zm.)	3	2 321
21	koncesje na usługi w rozumieniu ustawy z dnia 9 stycznia 2009 r. o koncesji na roboty budowlane lub usługi	28	156 882
22	zamówienia udzielone instytucji gospodarki budżetowej przez organ władzy publicznej wykonujący funkcje organu założycielskiego tej instytucji, w przypadku spełnienia warunków, o których mowa w art. 4 pkt 13 ustawy	7 886	295 122
23	zamówienia sektorowe na dostawy, usługi lub roboty budowlane, które zostały udzielone podmiotom powiązanym z zamawiającym w sposób, o którym mowa w art. 136 ust. 1 ustawy	1 798	30 794 544
24	zamówienia sektorowe na usługi lub roboty budowlane udzielone przez podmiot utworzony przez zamawiających w celu wspólnego wykonywania działalności, o której mowa w art. 132 ustawy, jednemu z tych zamawiających lub podmiotowi powiązanemu z jednym z tych zamawiających, w sposób o którym mowa w art. 136 ust. 1 ustawy	19	7 891
25	zamówienia sektorowe udzielone podmiotowi utworzonemu przez zamawiających w celu wspólnego wykonywania działalności, o której mowa w art. 132 ustawy, przez jednego z tych zamawiających, o ile podmiot ten został utworzony na okres co najmniej 3 lat, a z dokumentu, na podstawie którego został utworzony wynika, że zamawiający pozostaną jego członkami w tym okresie	23	27 937
26	zamówienia sektorowe udzielone w celu wykonywania działalności polegającej na dostarczaniu gazu do sieci przeznaczonych do świadczenia publicznych usług związanych z produkcją, przesyłaniem lub dystrybucją, o ile produkcja gazu stanowi niezbędną konsekwencję prowadzenia działalności innej niż działalność, o której mowa w art. 132 ustawy, oraz dostarczanie gazu ma na celu wyłącznie ekonomiczne wykorzystanie produkcji i w okresie ostatnich 3 lat łącznie z rokiem, w którym udzielono zamówienia, nie przekroczone 20% przeciętnych obrotów wykonawcy	10	552
27	zamówienia sektorowe udzielone w celu wykonywania działalności polegającej na dostarczaniu ciepła do sieci przeznaczonych do świadczenia publicznych usług związanych z produkcją, przesyłaniem lub dystrybucją ciepła, o ile produkcja ciepła stanowi niezbędną konsekwencję prowadzenia działalności innej niż działalność, o której mowa w art. 132 ustawy, oraz dostarczanie ciepła ma na celu wyłącznie ekonomiczne wykorzystanie produkcji i w okresie ostatnich 3 lat łącznie z rokiem, w którym udzielono zamówienia, nie przekroczone 20% przeciętnych obrotów wykonawcy	1 598	192 875
28	zamówienia sektorowe udzielone w celu wykonywania działalności polegającej na dostarczaniu energii elektrycznej do sieci przeznaczonych do świadczenia publicznych usług związanych z produkcją, przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej, o ile produkcja energii elektrycznej jest niezbędna do prowadzenia działalności innej niż działalność, o której mowa w art. 132 ustawy, oraz dostarczanie energii elektrycznej jest uzależnione wyłącznie od własnego zużycia i w okresie ostatnich 3 lat łącznie z rokiem, w	117	1 404 602

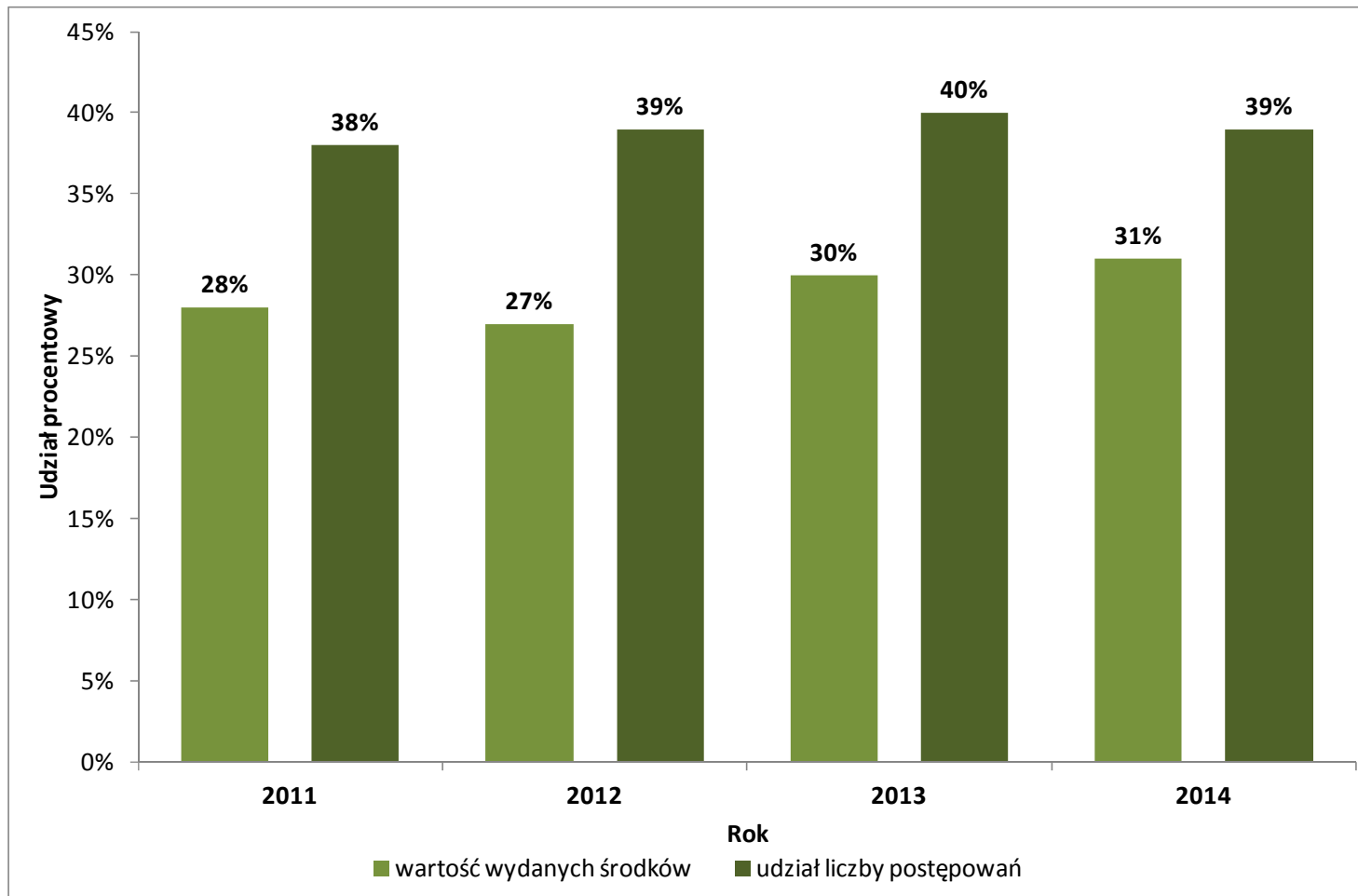
Urząd Zamówień Publicznych
Sprawozdanie o funkcjonowaniu systemu zamówień publicznych w 2014 r.

Lp.	Wyłączenie procedur określonych przepisami ustawy Pzp	Liczba	Wartość [w tys. zł]
	którym udzielono zamówienia, nie przekroczone 30% łącznej produkcji		
29	zamówienia sektorowe udzielone w celu wykonywania działalności polegającej na dostarczaniu wody pitnej do sieci przeznaczonej do świadczenia publicznych usług związanych z produkcją lub dystrybucją wody pitnej, o ile produkcja wody pitnej jest niezbędna do prowadzenia działalności innej niż działalność, o której mowa w art. 132 ustawy, oraz dostarczanie wody pitnej uzależnione jest wyłącznie od własnego zużycia i w okresie ostatnich 3 lat łącznie z rokiem, w którym udziela się zamówienia, nie przekroczone 30% łącznej produkcji	2 904	69 155
30	zamówienia sektorowe udzielone w celu odsprzedaży lub wynajmu przedmiotu zamówienia osobom trzecim, o ile zamawiający nie posiada szczególnego lub wyłącznego prawa do sprzedaży lub wynajmu przedmiotu zamówienia, a inne podmioty mogą przedmiot zamówienia bez ograniczeń sprzedawać lub wynajmować na tych samych warunkach co zamawiający	1 620	9 132 762
31	zamówienia sektorowe mające na celu udzielenie koncesji na roboty budowlane, o ile koncesje takie są udzielane w celu wykonywania działalności, o której mowa w art. 132 ustawy	0	0
32	zamówienia sektorowe udzielone w celu wykonywania działalności, o której mowa w art. 132 ustawy, poza obszarem Unii Europejskiej, o ile do jej wykonywania nie jest wykorzystywana sieć znajdująca się na obszarze Unii Europejskiej lub obszar Unii Europejskiej	0	0
	Razem poz. 2-32	187 043	68 882 000
		Razem poz. 1-32	97 179 692

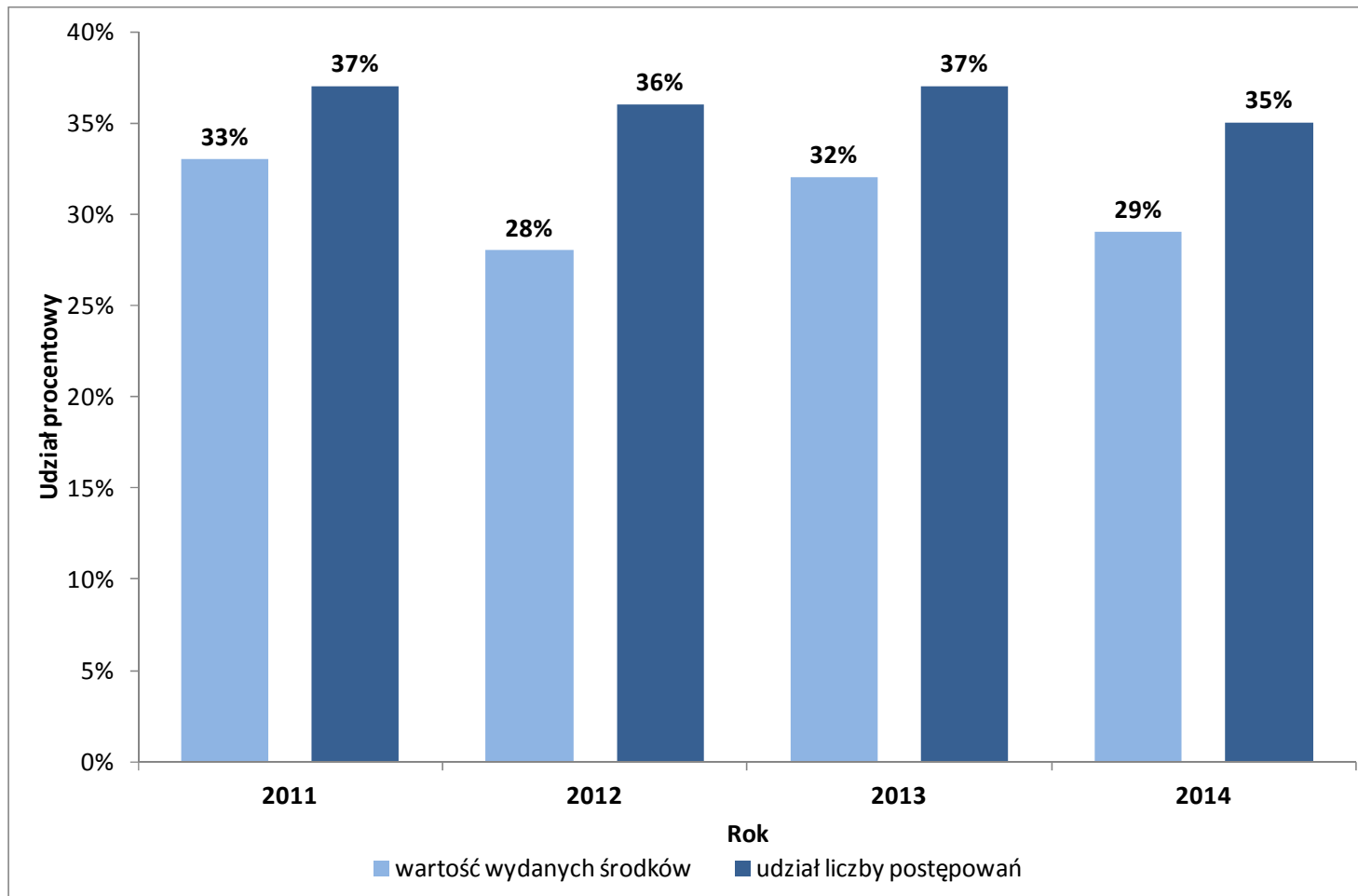
**Struktura postępowań w podziale na rodzaj zamówienia
ROBOTY BUDOWLANE**

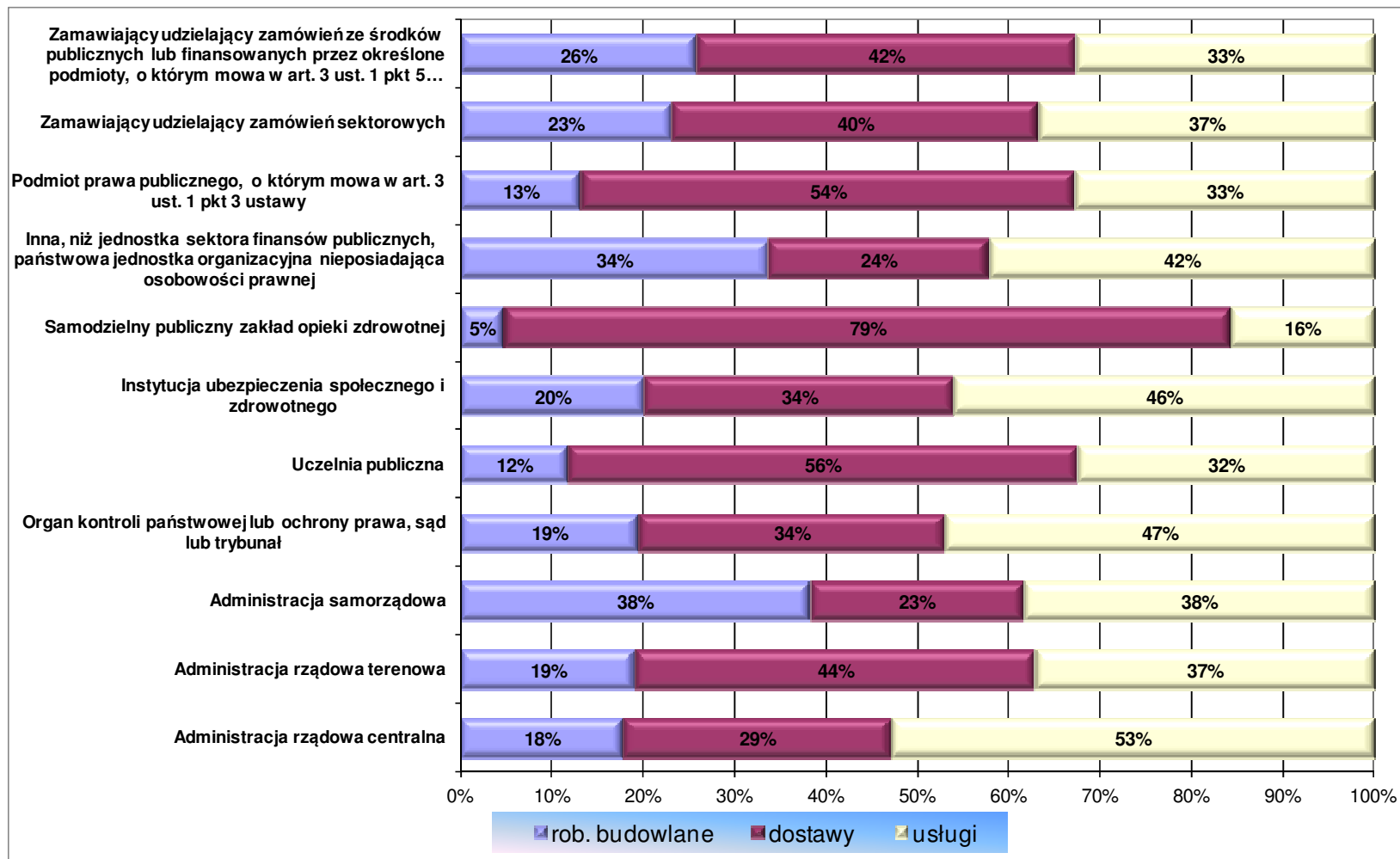
**Struktura postępowań w podziale na rodzaj zamówienia
DOSTAWY**

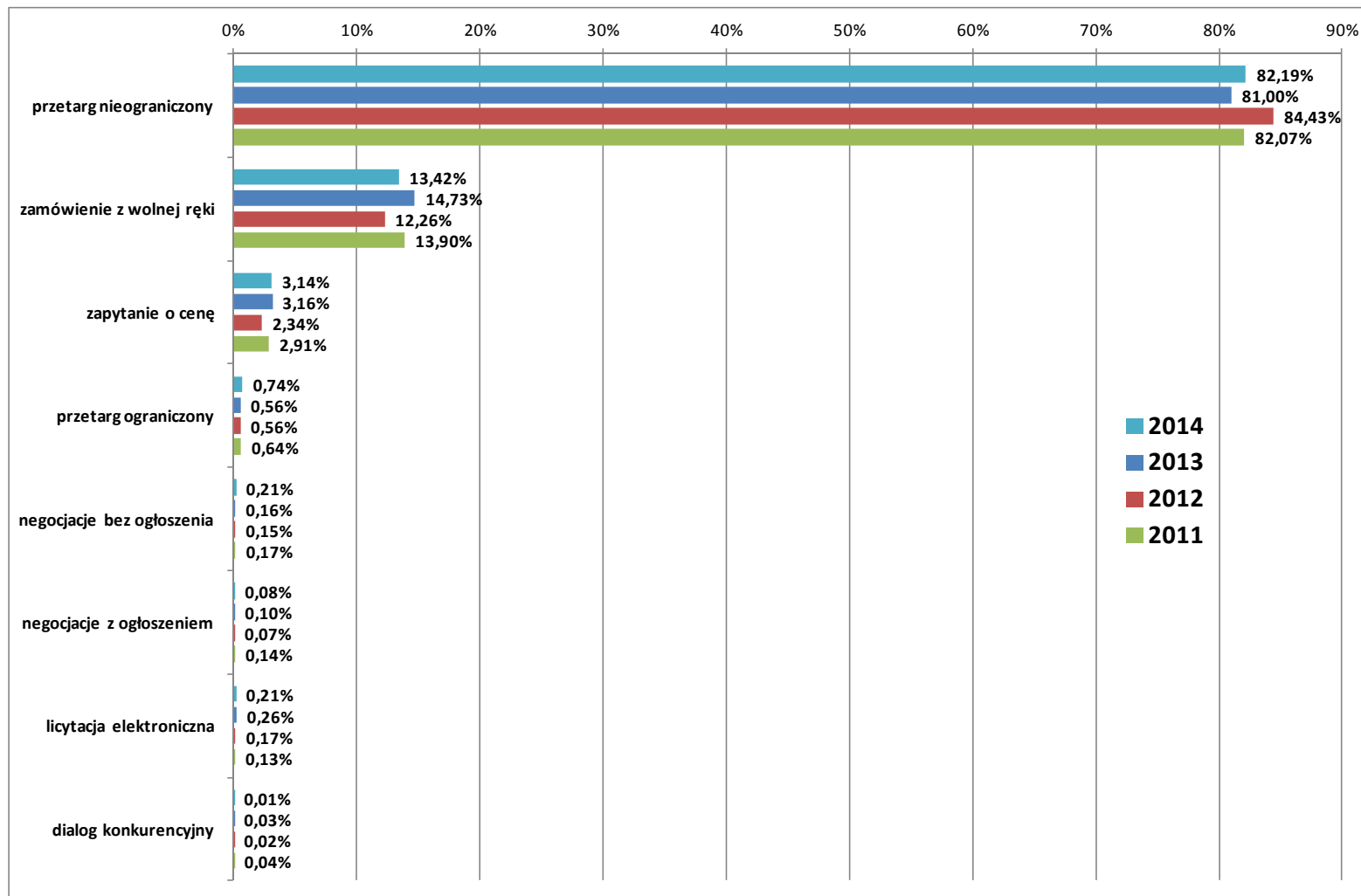
**Struktura postępowań w podziale na rodzaj zamówienia
USŁUGI**

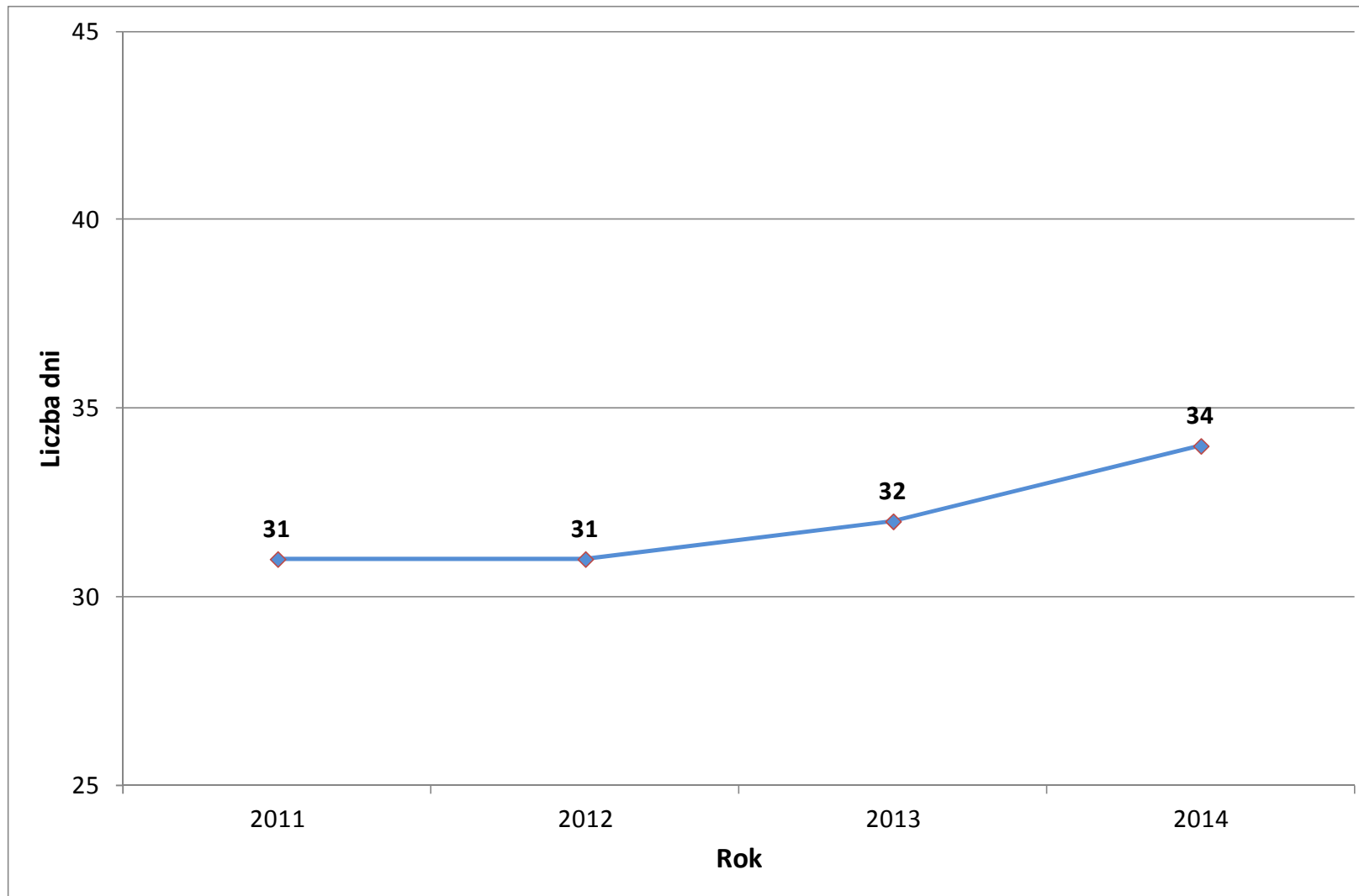
Struktura liczby zakontraktowanych robót budowlanych, dostaw i usług przez niektóre grupy zamawiających

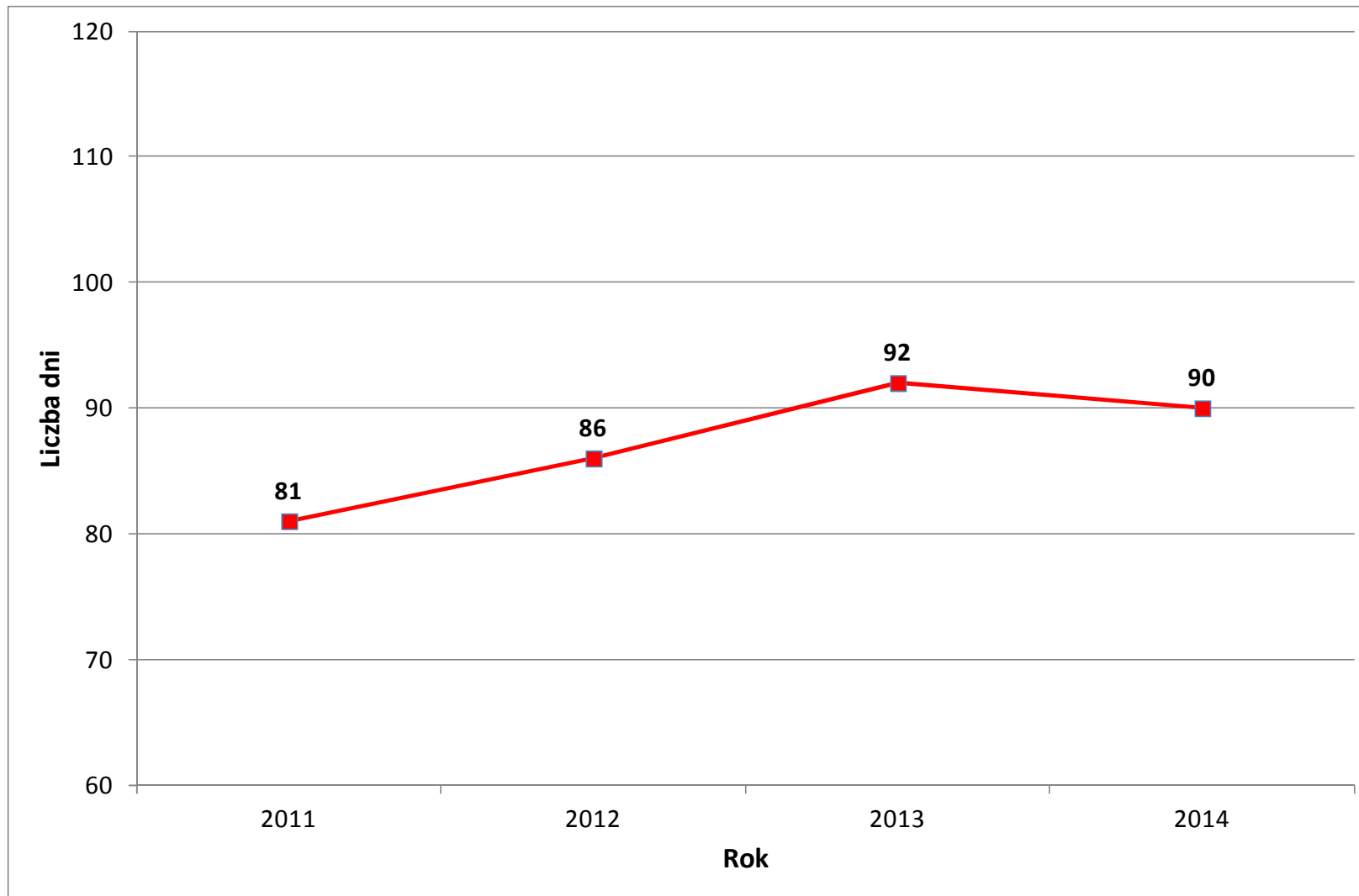
Udział procentowy poszczególnych trybów w latach 2011 – 2014

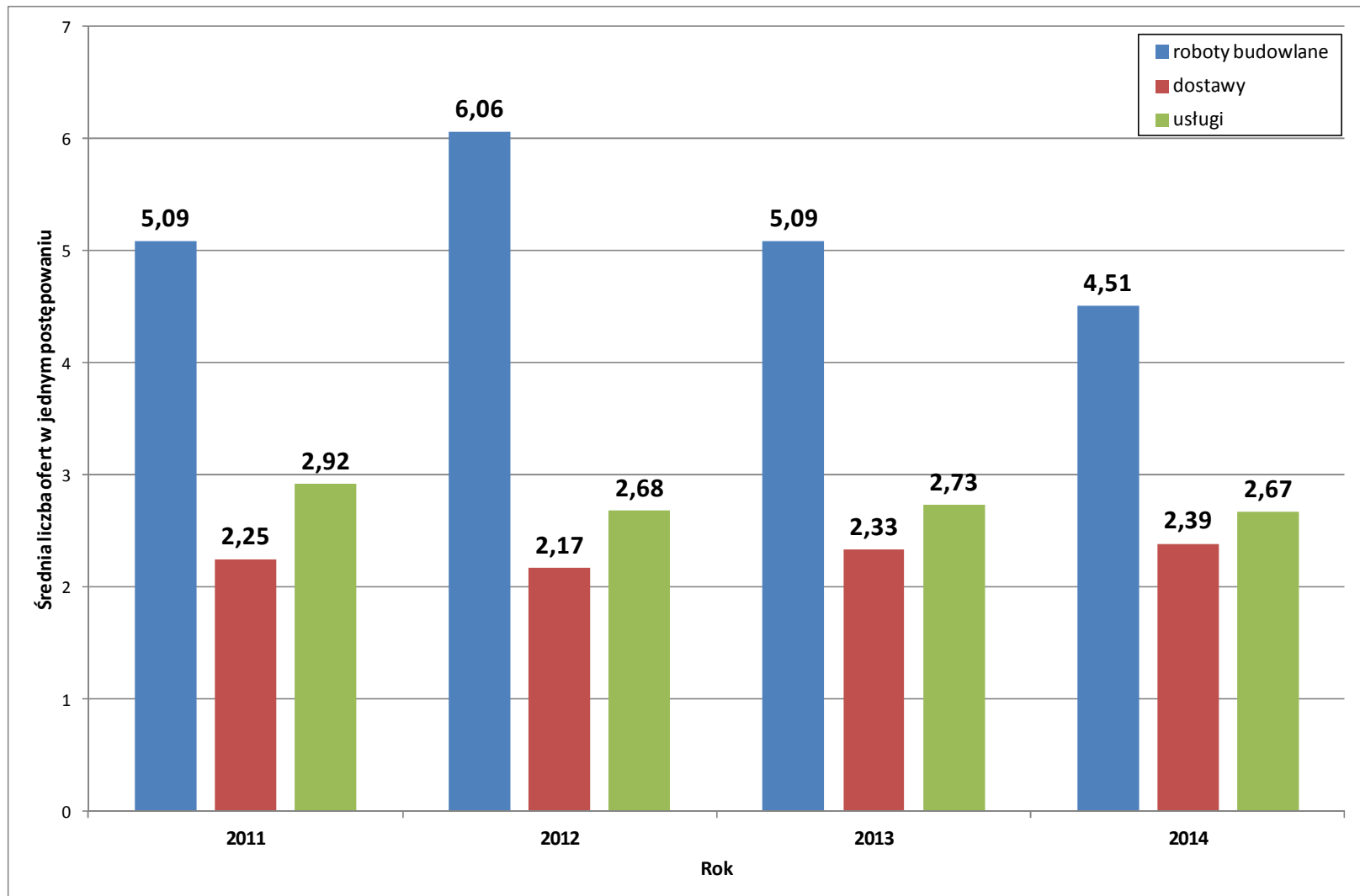
Przeciętny czas trwania postępowania o wartości nie przekraczającej progów UE

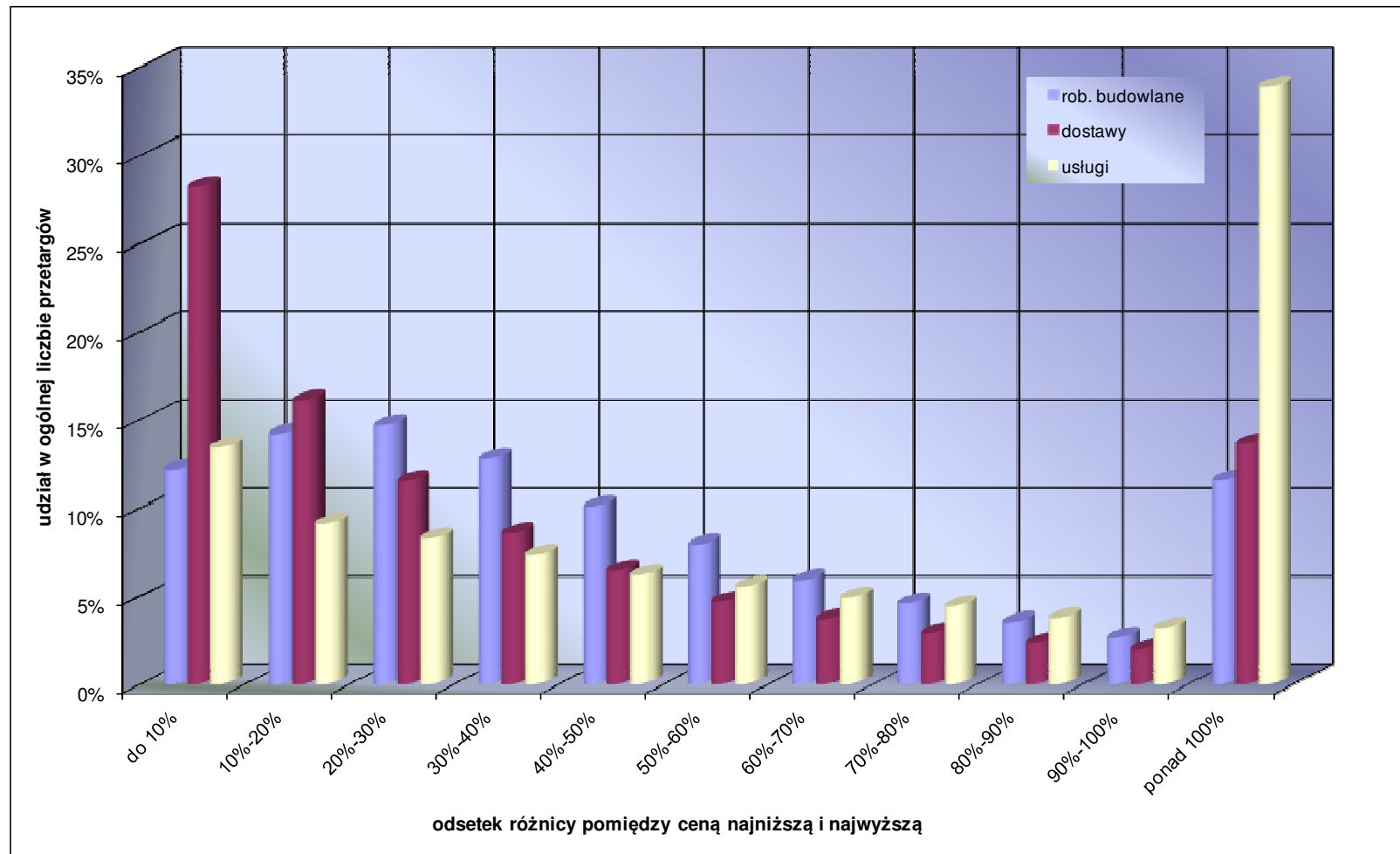
Przeciętny czas trwania postępowania o wartości powyżej progów UE

Przeciętna liczba ofert w jednym postępowaniu o wartości powyżej progów UE

Różnice w minimalnej i maksymalnej cenie oferty

Załącznik nr 12

Wykaz polskich wykonawców, którym udzielono zamówień na rynkach zagranicznych*
(zamówienia podlegające publikacji w Dzienniku Urzędowym UE)

Lp.	Wykonawca	Przedmiot zamówienia	Kraj zamawiającego
1.	FQS Poland Sp. z o.o. Kraków	Usługi pomocnicze w zakresie oprogramowania	LITWA
2.	Emerson Polska sp. z o.o. Piotrków Trybunalski	Usługi drukowania cyfrowego.	SŁOWACJA
3.	Finestra Sp.z o.o. Kraków	Izolacja cieplna.	NIEMCY
4.	Niras IC Sp. z o.o. Warszawa	Pomoc techniczna w dziedzinie środowiska i narzędzie wymiany informacji (ENV-TAIEF)	BELGIA
5.	Exalo Drilling s.a. Piła	Usługi utrzymania odwiertów. Usługi dodatkowe dotyczące odwiertów. Usługi odwiertów	CZECHY
6.	PPH Finestra Sp. z o. o. Kraków	Roboty w zakresie stolarki budowlanej. Instalowanie drzwi i okien.	NIEMCY
7.	FP Spomax S. A. Ostrów Wielkopolski	Maszyny przemysłowe. Maszyny do obróbki żywności, napojów i tytoniu oraz podobne części. Maszyny do obróbki zbóż lub suszonych warzyw.	WĘGRY
8.	Fabryka Aparatury Pomiarowej PAFAL S.A. Świdnica	Liczniki energii. Liczniki elektryczności. Mierniki elektroniczne	NIEMCY
9.	Sempertrans Bełchatów Sp. z o.o. Rogowiec	Przenośniki pasowe.	ESTONIA
10.	Firma Mazur Sp. z o.o. Sp. k. Bytom	Zjeżdźalnie do placów zabaw.	SŁOWACJA
11.	Famur Spółka Akcyjna Katowice	Usługi strażnicze	CZECHY
12.	Famur Spółka Akcyjna Katowice	Usługi strażnicze	CZECHY
13.	Sandvik Mining and Construction Sp. z o.o. Tychy	Usługi strażnicze	CZECHY
14.	Fabryka Zmechanizowanych Obudów Ścianowych „Fazos S.A.” Tarnowskie Góry	Usługi strażnicze.	CZECHY
15.	Solaris Bus & Coach S.A. Owińska	Sprzęt transportowy i produkty pomocnicze dla transportu.	NIEMCY
16.	Prevac Sp. z o.o. Rogów	Części pomp powietrza lub próżniowych, sprężarek gazu lub powietrza	NIEMCY
17.	Prevac Sp. z o.o. Rogów	Kabiny natryskowe.	NIEMCY
18.	Sandvik Mining and Construction sp. z o.o. Tychy	Usługi w zakresie napraw i konserwacji maszyn elektrycznych, aparatury i podobnych urządzeń	CZECHY
19.	Kopex – Machinery, S.A. Zabrze	Usługi strażnicze	CZECHY
20.	BNP Paribas Bank Polska S.A. Warszawa	Wybór banków na potrzeby realizacji płatności w różnych walutach UE (innych niż EUR)	BELGIA
21.	AlphaChrom d.o.o. Chorwacja – lider. Oficjalne nazwy pozostałych wykonawców; ich narodowość: Perlan Technologies Polska Sp. z o.o.; Polska.	Sprzęt laboratoryjny, optyczny i precyzyjny (z wyjątkiem szklanego) — DA42 łącznie z zainstalowaniem	CHORWACJA
22.	AlphaChrom d.o.o. Chorwacja – lider. Oficjalne nazwy pozostałych wykonawców; ich narodowość: Perlan Technologies Polska Sp. z o.o.; Polska.	Meble laboratoryjne	CHORWACJA
23.	Geopartner Sp. z o.o. Kraków	Usługi poszukiwań geofizycznych	NIEMCY
24.	Wawrzaszek ISS Bielsko-Biała	Wozy strażackie.	RUMUNIA
25.	„Wawrzaszek ISS Sp. z o.o. Bielsko-Biała	Cysterny. Sprzęt gaśniczy, ratowniczy i bezpieczeństwa. Wozy pogotowia technicznego	SŁOWACJA

Urząd Zamówień Publicznych
Sprawozdanie o funkcjonowaniu systemu zamówień publicznych w 2014 r.

Lp.	Wykonawca	Przedmiot zamówienia	Kraj zamawiającego
26.	Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa (NASK) Warszawa	Wsparcie na rzecz zespołów CERT	GRECJA
27.	ITTI Sp. z o.o. Poznań	Optymalizacja procesu przeprowadzania analizy zagrożeń stosowanego w ENISA	GRECJA
28.	Fundacja Instytut Spraw Publicznych Warszawa	Planowane i doraźne usługi w zakresie sprawozdawczości — sieć korespondentów — Polska	IRLANDIA
29.	Aparator S.A. Toruń	Liczniki elektryczności.	WĘGRY
30.	PPH Finestra SP. z o.o. Kraków	Roboty budowlane w zakresie domów spokojnej starości.	NIEMCY
31.	ABC System Sp. z o.o. Toruń	Zgniatarki do odpadów. Usługi recyklingu odpadów	WĘGRY
32.	Dachland Sp. z o.o. Olsztyn	Roboty budowlane. Izolowanie dachu. Kładzenie zaprawy i rynien.	NIEMCY
33.	Geofizyka Toruń S.A. Toruń	Usługi gromadzenia danych sejsmicznych.	WĘGRY
34.	Aparator Powogaz s.a. Poznań	Wodomierze.	CZECHY
35.	Solaris Bus & Coach S.A. Owińska	Autobusy i autokary.	SŁOWACJA
36.	Andrzej Wiśniewski, COMEF Aparatura Naukowo-Badawcza Katowice	Spektrometry	CZECHY
37.	euroscript Polska Sp. z o.o.	Wielokrotne umowy ramowe o usługi tłumaczenia pisemnego lub weryfikacji tekstów tłumaczonych z dziedziny lotnictwa, z języka angielskiego na język bułgarski, czeski, duński, niemiecki, grecki, hiszpański, estoński, fiński, francuski, węgierski, włoski, litewski, łotewski, maltański, polski, portugalski, rumuński, słowacki i szwedzki. Teksty te związane są z pracą instytucji i organów Unii Europejskiej, dla których Centrum Tłumaczeń świadczy usługi tłumaczeniowe.	BELGIA
38.	Exalo Drilling S.A. Pila	Usługi utrzymania odwiertów	CZECHY
39.	Agencja Maart Sp z o.o. Warszawa euroscript Polska Kraków, GTC AMG Warszawa Letterman Zoo AGT Zawodowych Kraków	Translation into Polish of documents relating to the interests and activities of the European Union"	LUKSEMBURG
40.	Polish News Bulletin Warszawa	Services of media monitoring	LUKSEMBURG
41.	Walcownia Metali „Dziedzice“ S.A. Czechowice-Dziedzice	Matryce do bilonu	NIEMCY
42.	Solaris Bus & Coach spółka akcyjna Owińska	Autobusy niskopodłogowe.	SŁOWACJA
43.	Lider Trading Sp. z o.o. Warszawa	Autobusy transportu publicznego.	ESTONIA
44.	Fabryka Obrabiarek RAFAMET S.A. Kuźnia Raciborska	Tokarki sterowane komputerowo.	NIEMCY
45.	URS Polska Sp. z o.o. Warszawa	Usługi architektoniczne, budowlane, inżynierskie i kontrolne. Usługi opomiarowania dla budownictwa. Usługi nadzorowania placu budowy	SŁOWACJA
46.	ASMG Sp. z o.o. Rzeszów	Części śmigłowców	CZECHY
47.	FIN Sp. z o.o. Kolbuszowa	Części śmigłowców	8 CZECHY
48.	PHP Real Cezary Wojtkowiak Kalisz	Różne meble i wyposażenie.	FRANCJA
49.	„Wawraszek ISS Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” – Spółka komandytowo – Akcyjna Bielsko-Biała	Pojazdy silnikowe specjalnego zastosowania. Sprzęt gaśniczy, ratowniczy i bezpieczeństwa.	SŁOWACJA
50.	Finestra Sp. zo.o. Kraków	Roboty budowlane. Instalowanie okien.	NIEMCY

Urząd Zamówień Publicznych
Sprawozdanie o funkcjonowaniu systemu zamówień publicznych w 2014 r.

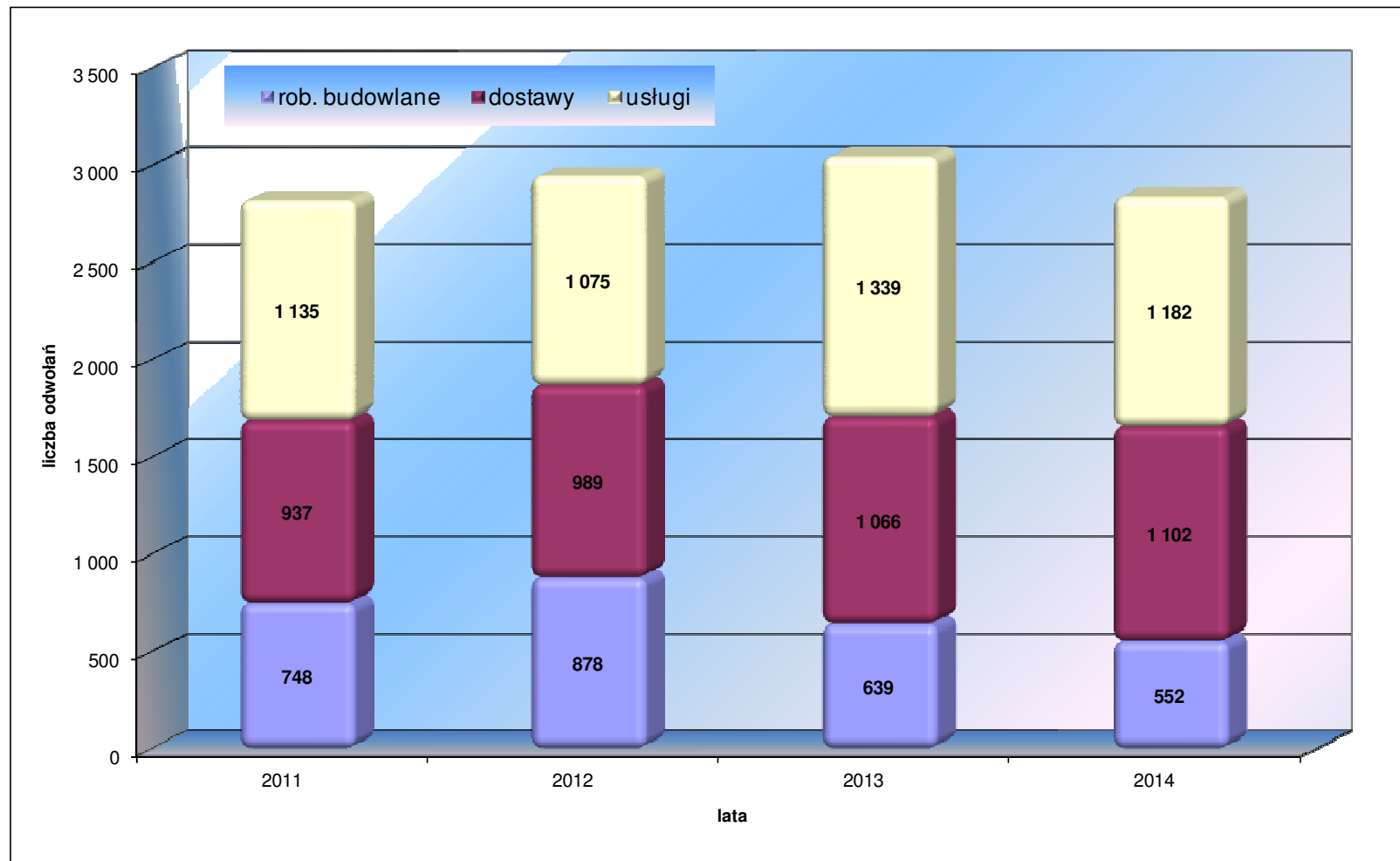
Lp.	Wykonawca	Przedmiot zamówienia	Kraj zamawiającego
51.	V-Bus Spółka z o.o. Żory	Autobusy niskopodłogowe.	NIEMCY
52.	HAPAM Poland Sp. z o.o. Łódź	Maszyny, aparatura, urządzenia i wyroby elektryczne; oświetlenie. Przekładnia.	WĘGRY
53.	Aller Aqua Polska Sp. z o.o. Czarna Dąbrówka, Nożynko	Pasza dla zwierząt	WĘGRY
54.	ASMG Sp. z o.o. Rzeszów	Części śmigłowców	CZECHY
55.	FIN Sp. z o.o. Kolbuszowa	Części śmigłowców	CZECHY
56.	Trawena Group Sp. z o.o. POLSKA	Koszulki	FINLANDIA
57.	NFM Production Sp. z o.o. Potęgowo	Bojowe nakrycia głowy. Kamizelki maskujące.	ŁOTWA
58.	Creotech Instruments S.A. Piaseczno	Usługi w zakresie sieci komputerowej.	NIEMCY
59.	Przedsiębiorstwo Badań Geofizycznych Warszawa	Usługi planowania geologicznego, geofizycznego i inne usługi naukowe	RUMUNIA
60.	Solaris Bus & Coach S.A. Owińska	Autobusy niskopodłogowe.	WŁOCHY
61.	V-Bus Sp. z o.o. Żory	Autobusy niskopodłogowe.	NIEMCY
62.	Wawraszek ISS Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowo-akcyjna Bielsko-Biała	Wozy strażackie.	RUMUNIA
63.	R&G PLUS Sp. z o.o. Mielec	Pakiety oprogramowania i systemy informatyczne.	SŁOWACJA
64.	NFM Production Sp. z o.o. Potęgowo	Kamizelki kuloodporne.	WŁOCHY
65.	Helsinki Foundation for Human Rights Warszawa	Zbieranie danych i badania na temat zagadnień dotyczących praw podstawowych — Franet	AUSTRIA
66.	Sempertrans Belchatow Sp. Z o. o. Rogowiec	Przenośniki pasowe. Opancerzone przenośniki górnicze (AFCS)	WĘGRY
67.	Stomil Wolbrom S.A Wolbrom	Przenośniki pasowe. Opancerzone przenośniki górnicze (AFCS)	WĘGRY
68.	Kopex Spółka Akcyjna Katowice	Części maszyn górniczych, kopalniczych oraz budowlanych.	RUMUNIA
69.	Sempertrans Belchatów Sp. z o.o. Rogowiec	Przenośniki pasowe	ESTONIA
70.	Eickhoff Polonia Ltd Spółka z o.o. Katowice	Usługi w zakresie napraw i konserwacji maszyn.	CZECHY
71.	Kopex – Machinery, S.A. Zabrze	Usługi strażnicze.	CZECHY
72.	SOLARIS Bus & Coach S.A. Owińska	Trolejbusy. Usługi szkolenia technicznego. Części innych pojazdów	WĘGRY
73.	Grupa Azoty Chemiczne „Police“ SA Police	Soda kaustyczna. Ciekły amoniak. Wapno.	NIEMCY
74.	Wawraszek ISS Spółka z Ograniczoną Odpowiedzialnością Spółka Komandytowo-Akcyjna Bielsko-Biała	Wozy strażackie.	RUMUNIA
75.	Nuctech Warsaw Company Limited Warszawa	Urządzenia do prześwietlania bagażu	NIEMCY
76.	Solaris Bus & Coach S.A. Owińska	Autobusy transportu publicznego.	ŁOTWA
77.	Inter-Flora Sp. z o.o. 803 Siechnice	Wyposażenie placów zabaw.	LITWA
78.	Alpex, Przedsiębiorstwo Budownictwa Górniczego, Sp. z o.o. Jastrzębie Zdrój	Usługi inżynierskie.	CZECHY
79.	Alpex, Przedsiębiorstwo Budownictwa Górniczego, Sp. z o.o.	Roboty w zakresie wydobywania i produkcji.	CZECHY

Urząd Zamówień Publicznych
Sprawozdanie o funkcjonowaniu systemu zamówień publicznych w 2014 r.

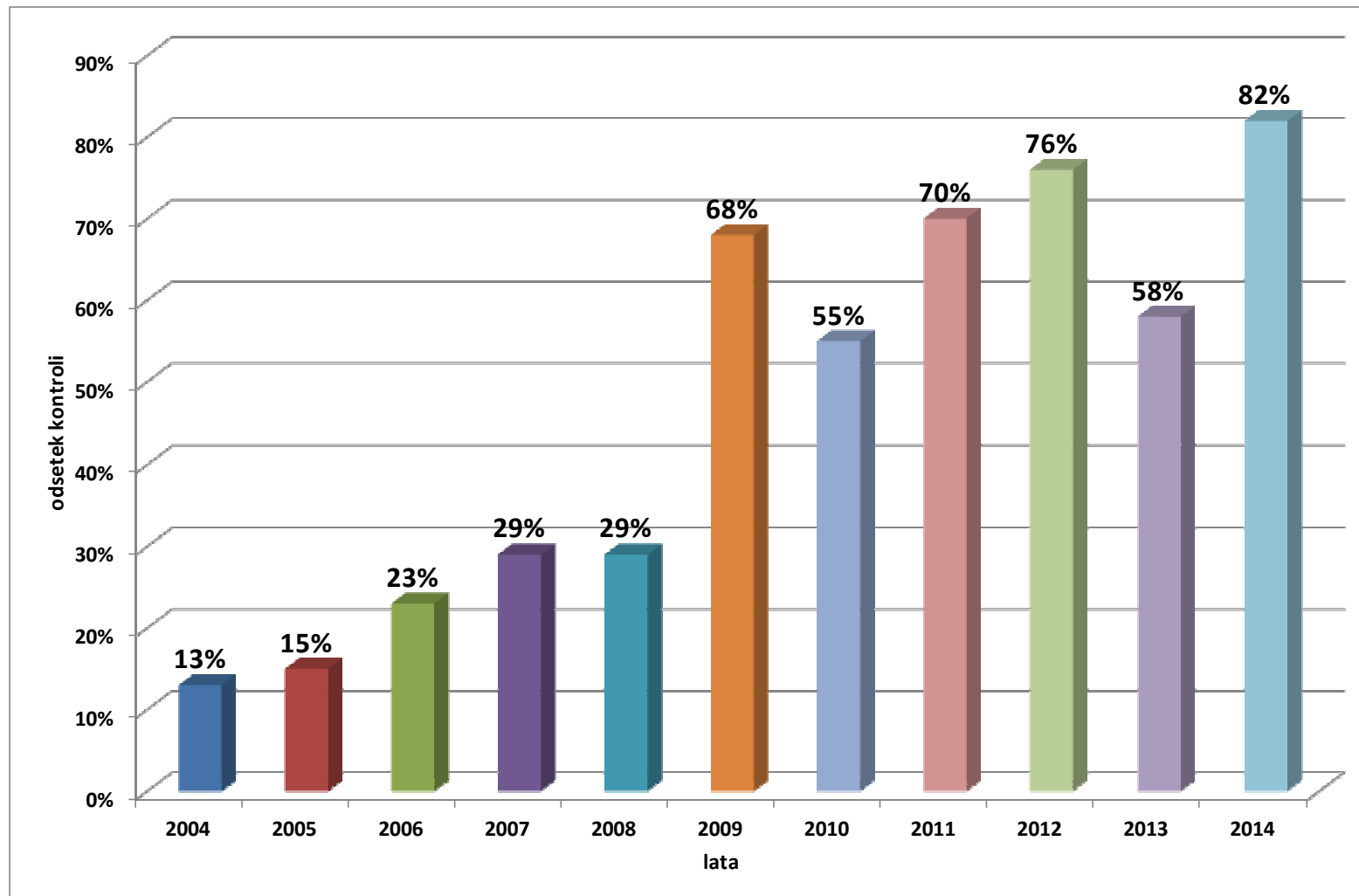
Lp.	Wykonawca	Przedmiot zamówienia	Kraj zamawiającego
80.	Jastrzębie Zdrój Kopex – Przedsiębiorstwo Budowy Szybów Spółka Akcyjna Bytom	Roboty w zakresie wydobycia i produkcji.	CZECHY
81.	Pojazdy Szynowe PESA Bydgoszcz SA Bydgoszcz	Elementy samochodowe.	LITWA
82.	TRUMPF Huettinger Sp. z o.o. Zielonka	Sprzęt laboratoryjny, optyczny i precyzyjny (z wyjątkiem szklanego).	CZECHY

* - Sporządzono na podstawie ogłoszeń o udzieleniu zamówienia zamieszczonych na stronie internetowej TED. Z uwagi na niekompletność danych w części ogłoszeń powyższe zestawienie może nie być pełne

Liczba wnoszonych odwołań w latach 2011 – 2014

Odsetek kontroli uprzednich obligatoryjnych, w których nie stwierdzono naruszeń przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych

Zbiornicze zestawienie danych dotyczących udzielonych zamówień publicznych z wykorzystaniem procedur określonych w ustawie Pzp w latach 2011 – 2014

	Lata			
	2011	2012	2013	2014
Wartość udzielonych zamówień (w mld zł)	144,1	132,7	143,2	133,2
Liczba udzielonych zamówień	186 232	188.478	210 352	174 886
Rodzaj udzielonych zamówień (odsetek wartości)				
roboty budowlane	39%	45%	38%	40%
dostawy	28%	27%	30%	31%
usługi	33%	28%	32%	29%
Tryby udzielonych zamówień (odsetek liczby)				
przetarg nieograniczony	82,07%	84,43%	81,00%	82,19%
przetarg ograniczony	0,64%	0,56%	0,56%	0,74%
negocjacje z ogłoszeniem	0,14%	0,07%	0,10%	0,08%
negocjacje bez ogłoszenia	0,17%	0,15%	0,16%	0,21%
dialog konkurencyjny	0,04%	0,02%	0,03%	0,01%
zamówienie z wolnej ręki	13,90%	12,26%	14,73%	13,42%
zapytanie o cenę	2,91%	2,34%	3,16%	3,14%
licytacja elektroniczna	0,13%	0,17%	0,26%	0,21%
Czas trwania postępowania (w dniach)				
poniżej progów UE	31	31	32	34
powyżej progów UE	81	86	92	90
Liczba kryteriów oceny ofert	3,61	3,53	2,54	2,18
Cena jako jedyne kryterium (odsetek postępowań)				
poniżej progów UE	91%	92%	92%	84%
powyżej progów UE	73%	76%	85%	75%
Średnia liczba ofert				
poniżej progów UE	2,74	2,96	2,96	2,89
powyżej progów UE	2,46	2,36	2,46	2,49
Wybór najtańszej oferty (odsetek postępowań)	88,0%	86,8%	86,5%	85,7%
Liczba udzielonych zamówień polskim wykonawcom na rynku europejskim	50	53	89	82
Liczba wniesionych odwołań	2 820	2 942	3 044	2 836